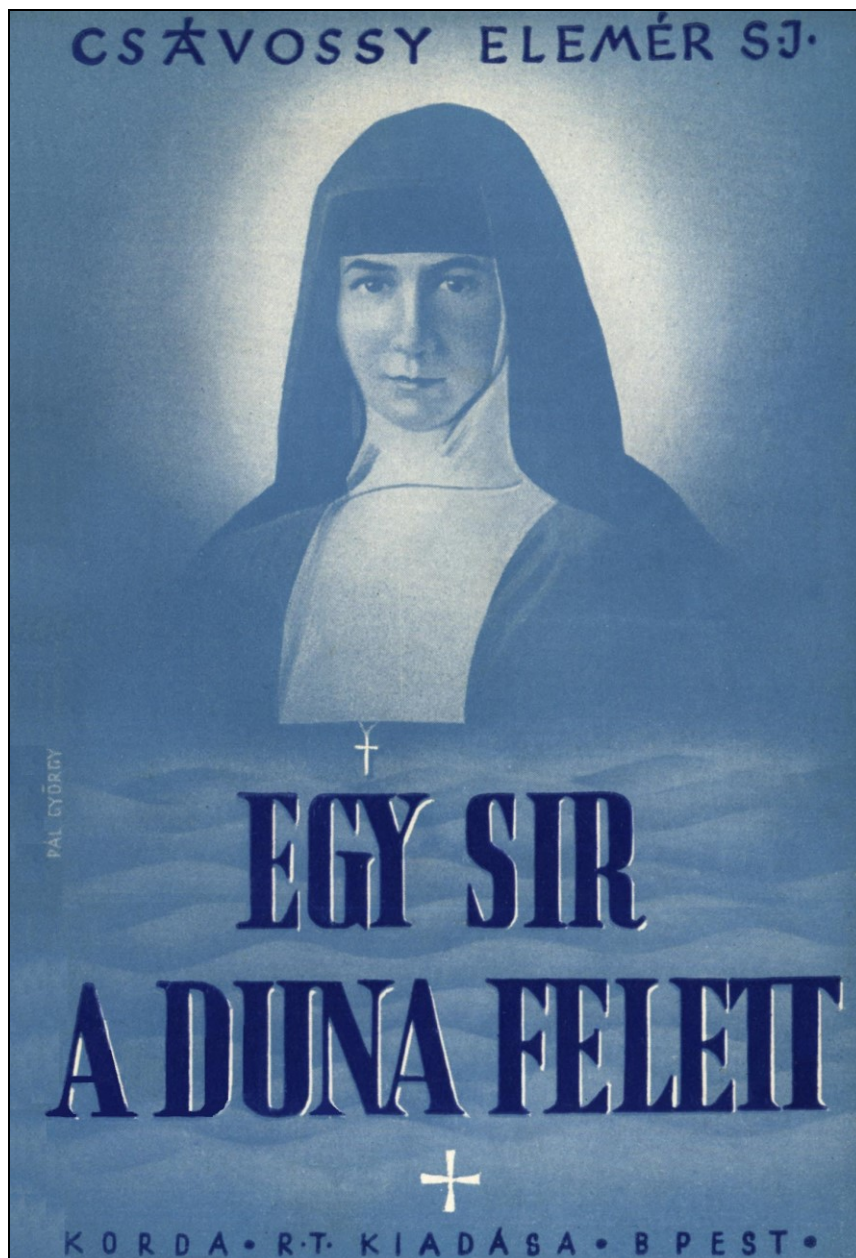

Csávossy Elemér
Egy sír a Duna fölött
Margit Mária nővér élete és naplója

mű a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár (PPEK)
– a magyarnyelvű keresztény irodalom tárháza – állományában.

Bővebb felvilágosításért és a könyvtárral kapcsolatos legfrissebb hírekért
látogassa meg a <http://www.ppek.hu> internetes címet.

Impresszum

P. Csávossy Elemér S. J.
Egy sír a Duna fölött
Margit Mária nővér élete és naplója

60/1934. Imprimi potest.
Budapestini, die 17. Sept. 1934.
Franciscus Bíró S. J. praep. prov.

Nihil obstat.
Dr. Julius Czapik censor dioec.

Nr. 3506. Imprimatur.
Strigonii, die 9. Nov. 1934.
Dr. Julius Machovich vic. generalis.

A könyv elektronikus változata

Ez a publikáció az azonos című könyv második, bővített kiadásának elektronikus változata. A könyv 1935-ben jelent meg a Korda Kiadó gondozásában. Az elektronikus változat a Jézus Társasága magyarországi tartományfőnökének az engedélyével készült. A könyvet lekipásztori célokra a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár szabályai szerint lehet használni. Minden más szerzői jog a Jézus Társasága Magyarországi Tartományáé.

Az elektronikus változat tartalmazza Bujdosó Bálint 1991-ben Bogner Etelkáról *Etelka-Margit nővér* címmel írt költeményét, amely a *Szent Magyarság Versei* című kötetben jelent meg.

Tartalomjegyzék

Impresszum	2
Tartalomjegyzék	3
Egy sír a Duna fölött	6
A magaslatok felé	7
A „megtérés”	7
A nagy fogadalom	7
Etus gyermekévei	8
A diákcsínyek spiritus rektora	9
A mi kis napsugarunk	10
Missziós vágyak	11
„Mint a hős, neki indul útjának.” (18. zsoltár)	11
A „kis ösvény”	12
Életprogram	13
Szent tüzek	14
Epedő vágy az Oltáriszentség után	14
„Nem tagadhatom, én szeretem Jézust.”	14
Csak egy vékony kis ajtó választ el tőled	15
„Úgy szeretnék meghalni.”	16
„Feszítsd keresztre életemet!”	17
„Nyílegyenesen akarok az életszentségre törekedni.”	17
„A szeretet vakmerő”	18
A Szűzanya rabszolgája	18
Semper fidelis!	19
A hivatás	20
„Ott pattan ki a hivatás tüze...”	20
„Te tudod, hogy karmelita szeretnék lenni.”	20
„Ha esküvőt látok...”	21
Fel Pestre	21
Belső próbák	22
„A tél már elmúlt...”	23
„Vonj magadhoz!”	24
Tirol hegyei közt	25
Thurnfeld	25
A búcsú	25
Az első napok	26
Lelkigyakorlat	27
Jézus kis napsugara	28
Beöltözés	28
A tabernákulum	29
Magnificat	30
A kék Duna partjain	32
Érd	32
A Visitatio Magyarországon	32
Az első lelkigyakorlat	33
„Jézusom, ilyen még sohasem voltál hozzám.”	33
„Én utánad megyek.”	34

Ádvent.....	34
A tűzpróba.....	35
Első fogadalma.....	35
„Én Istenem, én mindenem.”	36
Mezei margitvirág az érdi domb oldalán	37
Jézus kis hősnője.....	37
A tökéletes újoncnő.....	37
A fogadalmas nővér mintaképe	37
A Visitatio élete	38
„Csupa mosoly.”	39
Örök fogadalom	39
Illatozik a mezők lilioma	41
Hűség a kicsiben	41
Jézus néz	41
A kis zsoltosma	41
Csendhallgatás alatt	41
„Legyünk vidámak!”	42
Szent üdülés	42
Apostoli tüzek	42
Égő vágyak.....	43
Lélektabernákulumok	43
A főnöknő	44
„Jézusnak nem lesz szíve hozzá. . .”	44
Jézuska párnája	44
„Ő nem szól érte soha.”	44
A kísértet.....	45
Napnyugta a dombok fölött	46
Szeretembe temetkezve.....	46
A betegség letöri	46
„Ezt is Őérte!”	46
Tökéletes megadás	46
„Nem tudok félni a haláltól.”	47
Apostoli tüzek	47
Az utolsó nap	47
A „szép halott”	48
A felkelő örök nap ragyogása	49
A szentség illata	49
„Érd anyyala nincs többé”	49
A lelkek titkos érintése.....	50
„Ha szeretsz, eljuttatod nekem naplódat.”	50
„Kezem reszket”	50
„Nem tudom letenni.”	51
A magyar kis szent Teréz.....	51
„Szentté akarok lenni.”	51
„Ez nem volt véletlen.”	51
Édesanyja pedig írja:	52
„Ennek a földi anyagnak emléke felejthetetlen marad.”	52
Zarándoklások.....	52
„Nesze egy kis útiköltség.”	52
Nem csalja meg a benne bízókat.....	53

„Nem felejték el semmit.”.....	55
A gyógyult agyhártyagyulladás	55
Egy másik eset	55
Az eltörött kar	55
„Kemény hideget is el tudok viselni.”	56
Mária Margit szent Ignác vizével gyógyít	56
Nyakszirtmerevedésből gyógyulás	56
„Etyókánktól könyörögtem ki.”	57
A harmadik kilenced után	57
Drukkoló diák	57
A lejárt kedvezményes vasúti jegy	57
„A legnagyobb gondom...”	57
Állás nélkül 14 évig	57
„700 pengő kölcsönt”.....	58
30 P. a fiókban	58
„Nincs mit keresnem náluk.”	58
20 éve nem gyónt	58
„Nagyon boldog vagyok!”	58
Dupla fogás	59
„Először és utoljára.”	59
„Szívem fölé tűztem az ereklyét.”	60
„A képből fény áradt rám.”	60
A béke angyala.....	60
Eladta magát.....	60
A napsugár	60
Mária Margit testamentuma	61
Imádság Mária Margit vizitációs nővér boldoggáavatásáért	62
Bujdosó Bálint: Etelka-Margit nővér.....	63

Egy sír a Duna fölött

A fehérmegyei Érd kastélydombjának oldalán, ott, ahol hajdan a Hamzsabég ülte pogány lakomáit és a hős Szapáry szenvedte végig fogságának börtönét, a jelenlegi Visitatio-zárdához vezető út mentében, emelkedik egy szerény, de állandóan virágokkal díszített sírdomb, mely mondhatni diadalmasan tekint le a nagy magyar síkságra, le a kék Dunára, mely azt keresztül szeli, a távolba, ahol füstbe és ködbe burkolva halványan rajzolódnak a főváros kültelkeinek körvonalai. Az egyszerű fakereszt, melyen fehér menyasszonyi fátyol leng a tavaszi szellőben, csak ez a felírás áll: „Itt nyugszik Bogner Mária Margit nővér, élt 28 évet, 1933. V. 13.”¹

És mégis, mintha ez a sír a győzedelmes vágynak volna diadaloszlopa, mely betöltötte a lelkét annak, akinek földi maradványai itt nyugszanak a sárga sírhantok alatt. Mintha csak a felszabadult lélek végignézne a rónákon és megszámlálná azokat a lelkeket, akiknek ő imái, áldozatai, szeretete, szenvedései és főleg Jézussal való lelki egysége által szülője és lelkileg édesanyja lett. Mert a lisieux-i kis szenttel együtt ez a szerény visitatiós apáca is elmondhatta magáról, hogy „a Veled való titokzatos egység által a lelkek anyja lettem.”

Ez a vágy a lelkek után volt életének egyik lüktetője. Ezt hagyta ő a földön akkor is, amikor lelkének második vágya teljesedésbe ment – a vágy látni Őt – Őt, akit mindig csak így nevezett meg, mert tudta, hogy megértjük, Őt, a Jegyest, a titokzatos Völegényt, a lelkek égi hitvesét. A földön hagyta örökségül a lelkek utáni vágyát; mert, mikor halála előtt megkérdezték, hogy mit hagy örökbe szereteteinek, és lelkiatyjára került a sor, ezt válaszolta; „Neki hagyom a lelkek iránti szeretetemet.”

Ő volt az első magyar nővér, aki még a régi nagy hazában született, de elszakadt még az elszakított területről is, hogy a tiroli thurnfeldi zárda bölcsőjén át jöhessen a csonka hazába, hol testvéreivel és szeretett főnöknőjével együtt Érden megvesse az első magyar Visitatio-zárda alapjait. Ennek az alapításnak ő lett az első halottja; az első virágszál, melyet a mennyei Atya ebből a kertből égi trónterme számára szedett magának; az első áldozat, amelyért új és bőségesebb kegyelemharmatot ígér kis földi szőlőkertjének, melyben ez az égi virágszál megnyílt és illatával megörvendeztette a mennyei lakókat.

¹ Ennek helyén jelenleg már szép vaskereszt emelkedik a sír fölé.

A magaslatok felé

A „megtérés”

Bogner Etus – ez volt a neve a világban annak a nagybecskereki leánynak, akit az érdi zárdában Mária Margit néven ismertek – szintén „megtért”. Neki is volt megtérése, de olyan, mint az Alajoské és a kis szent Terézéké. Etus soha keresztségi ártatlanságát el nem vesztette. De mégis ezt írja naplójába 1925. július 7-én: „Tu me sequere... körülbelül fél év előtt hallottam először, imádott Üdvözítőm, a te szent Szívednek hívó szelíd szavát. Igen, akkor dobbant fel a szívem először sejtve, remegve, tétován. Oh, hogy könnyörgtem szent áldozás után mindig, hogy te, szelíd, türelmes, jóságos Jézusom, ne menj tovább, hogy adj erőt, hogy érted minden áldozatra képes legyek, mutasd meg az utat, amelyen akarod, hogy kövessék. És egyszer, lelkem élete, egyszer egészen felém fordítottad szent arcodat. A te vérző, töviskoszorúzza szenvedő arcodat rávetítetted lelkem tükrére. Láttam, éreztem egész tisztán, mint lángol fel szívemben a te szent Szívednek tüze, most már tisztán hallottam a te édes hívó szót: Tu me sequere... te kövess engem! Lásd, én így, én ennyire szeretlek téged S te? – Éreztem, mint hull szent véred égetőn lelkemre szent Szíved sebéből.”

„Ekkor rettenetes harc kezdődött. A pokol minden erejével reám tört. S oly csodálatos a te jóságod, a kétnapi küzdelemben, melybe bele kellett volna pusztulnom nélkülöd, egy pillanatig sem hagytál magamra. Folyton, szünet nélkül láttam szent arcodat tövissel körülfonva, véresen, a fájdalomtól halálra váltan, mint sűgöd: Lásd, én így, én ennyire szeretlek, kövess engem... minden fönntartás nélkül.”

„Lelkiatyámhoz mentem. Oly jóságosan beszélt, adott tanácsot. Akkor besurrantam a Piaristák kis kápolnájába.² – Ott dobogó szívvel, térdre esve tettem le neked, imádott Üdvözítőm, fogadalmimat, örökre, visszavonhatatlanul; szívem minden dobbanása, lelkem minden vágya s szerelme a tied most már, édes Jézusom, mert most már teljesen, fönntartás nélkül a tied vagyok.”

A nagy fogadalom

És mi volt ez a fogadalom? Erről is naplója világosít föl. Ugyanazzal a dátummal írja:

„Jézus szentséges Szíve, fogadok neked örök szüzességet a Szeplőtelen szent Szűz, Szent József és loyolai Szent Ignác kezei által, bocsánatos bűn terhe alatt. Amen.”

„Jézus szentséges Szíve, fogadom neked örökre, hogy utolsó lehelletemig küzdeni fogok, hogy a tökéletesség útján haladhassak, a Szeplőtelen szent Szűz, Szent József, és loyolai Szent Ignác kezei által, bocsánatos bűn terhe alatt. Amen.”

„Jézus szentséges Szíve, fogadom neked bocsánatos bűn terhe alatt 1925. aug. 15-ig, hogy a legkisebb tökéletlenséget is kerülni akarom, és hogy mindenben mindig azt teszem, ami neked jobban tetszik, hogy keresztemet átölelve utánad indulok azon az úton, melyet te szent véreddel jelöltél meg azoknak, kik téged követni akarnak, Jézus szentséges Szíve, neked ajánlom ezen fogadalmamat a Szeplőtelen szent Szűz, Szent József és loyolai Szent Ignác kezei által. Amen.”

Ezt a harmadik fogadalmát ugyanannak az évnek augusztus 15-én, december 8-án és a következő év március 25-én megújította, 1926. május 18-án pedig örökre letette bocsánatos bűn

² A piaristáknak 1920-ig főgimnáziumuk volt Nagybecskereken. Kis templomuk később is megtartotta nevét.

terhe alatt. Hogy mit érzett fogadalmainak első letétele után, arról szintén naplójában ír közvetlenül az előzőek után.

„Lelkem, szívem csordultig tele lett szerelmeddel, semmi, de semmi sem fér bele kívüle. Szemem a tabernákulumra tapadt egész idő alatt. Megtörtént az első lépés. Elindultam utánad. Megtaláltam célokat; az utat, melyen akarsz, hogy kövessék. Azt az utat, melynek vándorai szívük körül hordják a töviskoszorút, a sebeket, a keresztet, minden erejükkel azért harcolva, hogy mindinkább hasonlóvá váljanak a te szenvedő szent Szívedhez. De belül az egész mennyországot hordják. Bírják azt a véghetetlen nagy kegyelmet, hogy szerethetnek téged. Ó Jézusom, te az én imádott Jegyesem vagy, Az egész világnak meghaltam, hogy csak neked élhessek egyedül. A te szerelmed az én életerőm. Amely pillanatban megszűnnél szeretni, abban a pillanatban megszűnnék élni.”

De ekkor tekintete ráesik elmúlt életének hibáira és szentül túlzó szigorral emeli maga ellen a kegyetlen vádat: „Jézusom, a te töviskoronázta szent arcodat s fájdalomtól vonagló, vérző isteni Szívedet nézem... én fontam a töviskoronát, én okoztam szent Szíved mérhetetlen nagy fájdalmát bűneimmel. Oly kegyetlenül feszítettelek keresztre. S te a keresztről felém fordítottad fájdalmas szent arcodat, megtört tekinteted a lelkem mélyéig hatolt és kékülő ajakkal súgtad: Kövess engem! Nézd én így, én ennyire szeretlek téged.”

Istenének ez a szeretete és leereszkedő jósága lelke mélyéig megrendíti, azért felkiált: „Jézusom, te elfelejtetted, hogy én feszítettelek meg, sőt még nyomorult kis életemet és gyarló szeretetemet is elfogadod. Egész a porba sújt véghetetlen irgalmasságod.”

Ez az irgalom és nagylelkűség engesztelést követel. Így folytatja: „Hogy kértelek, vedd le szívedről a töviskoszorút s fond az én bűnös szívem köré, hogy legalább részben érezzem azt a végtelen fájdalmat, amit bűneim okoztak szent Szívednek. Ezt sem tagadtad meg tőlem, te véghetetlen Jóság, te tudod egyedül, mert te láttad mily iszonyú kínok, fájdalmak marcangolták lelkemet, külön minden egyes, még a legkisebb bűneim miatt is. És mindez semmi ahhoz a mérhetetlen kínhoz képest, amit én neked okoztam. Olyan nagy volt bennem a vágy, hogy bár a pokol összes kínjait szenvedném, csak téged megkímélhettem volna; csak meg nem történtekké tehettem volna vétkeimet.”

Etus gyermekévei

Ez volt megtérése: 1925. július 7-én.

Mikor fogadalmát letette, még nem volt egészen 20 éves. A torontál-megyei Melencén született 1905. december 15-én, a Szeplőtelen Fogantatás ünnepének nyolcadnapján. Minthogy Melence lakossága legnagyobbbrészt görögkeleti szerb vallású és helyben katolikus plébánia nincs, azért a gyermeket harmadnapon Német-Elemérre vitték keresztelésre. A keresztségben az Etelka Mária Anna nevet kapta. Édesatyja, dr. Bogner János, adóügyi jegyző volt Melencén. 1906 áprilisában Torontál-Tordára megválasztották jegyzőnek. 1915. október 17-én – Etus későbbi szerzetesi névünnepén – halt meg egy budapesti szanatóriumban. Holttestét Tordán temették el, ahol Etus még édesatyjának halála előtt, 1915. április 11-én az első szentáldozáshoz járult. A család azután átköltözött Nagybecskerekre. Itt fejezte be Etus a helyi zárdában tanulmányait, kereskedelmi tanfolyamot is végzett és 1923. június 1-én a bérmálás szentségében részesült. 1924 szeptember 28-án a Jézus Szíve-Szövetség (ímaapostolság) és december 8-án a Mária-kongregáció felavatott tagja, 1925. március 11-én pedig a Jézus Szíve-Szövetség zelátora lett. Ebben az időben, 1923 december elején, végezte első lelkigyakorlatát, mely maradandó nyomot hagyott fogékony lelkében.

Etus, édesanyjának tanúsága szerint, nagyon kicsi gyermek volt, de teljesen egészséges. 1914 őszén azonban két öccsével és kis húgával súlyos vörhenyen ment át; kis húga meg is halt. Közvetlenül a betegség után nem lehetett változást észrevenni rajta; de egy év múlva jobb térdét nem tudta meghajlítani. Az orvos csípőcsontgyulladást konstatált. Tíz hónapig nyújtott lábbal

kellett feküdni, majd négy további hónapon át gipszben volt a lába, gépet is kellett viselnie. Egész betegsége hét évig tartott. Lába a csípőben merev maradt mindenkorra, de térdelni tudott. Testi gyöngesége végigkísérte egész életén, és ez is volt oka, hogy hivatásáért sokat kellett küzdenie.

Etus nagyon kedves és rendkívül eleven kisleány volt. Mindenki igazán szerette. Még gyermekkorában egy nagypénteki szentbeszéd után megsiratta „a szegény Jézuskát, akit a zsidók úgy megkínoztak.” Szüleinek sok örömet okozott. Betegsége előtt négy fivére között maga is nagyon fiús volt, versenyt futott testvéreivel, de emellett játékban rendszeres kis háztartást is vezetett. Picinyke edényeiben kezelte a tejet, túró, vaját. Sütött, főzött és testvérei nagy élvezettel elfogyasztották. Édesatyja mondogatta, hogy 15 éves korában már nagy gazdaságot tud majd vezetni. Betegsége után is, ha szükségét látta, szorgalmasan segített a háztartásban. Mindennek megtalálta a jó oldalát. Ha édesanyját látta elkedvetlenedni, mindjárt felvidította. Egy ízben nem volt segítség a házban és édesanyja iszonyodva nézett végig a sok mosatlan edényen, mire ő nagy vígan mondta: „Nézd, mamusi, milyen jó nekünk, mennyi edényünk van, hány embernek nincs ilyen sok edénye.” Erre nevetve végezték a munkát.

Milyen volt Etus megtérése előtt?

Milyennek látták őt társnői?

„Sohasem fogom elfelejteni az első találkozást”, írja egyik barátnője. „1918-at írtunk, amikor egy borús őszi napon megjelent osztályunkban az új iskolatársnő. Nem úgy nézett ki, mintha ő is harmadik polgárista volna. Gyöngé, filigrán teremtés volt, elütött a többi erős, nagy lánytól. Olyan volt, mint egy gyermek. Vagy még jobb, ha virághoz hasonlítom. A lelke olyan is volt, mint valami szép virág. Nem hiába szerette oly nagyon a virágokat.”

„Észbelileg mindannyiunkat túlszárnyalt. Ritka okos gyermek volt. Könnyű felfogású és rendkívül élénk. Túlzás nélkül mondhatom, hogy rövid időn belül az egész osztály kedvence lett. Emlékszem, amikor első nap bejött az osztályba és szerényen beült az egyik padba. Mi azon tanakodtunk, hogy vajon ki lehet az új növendék, hogy hívják?... Én odamentem hozzá ismerkedni. Elbeszélgettem vele és rögtön megszerettem. Olyan kedvesen, barátságosan mesélt, mintha már régi barátok lettünk volna. A többieknek is bemutatam és félórán belül Bogner Etuskát szívébe fogadta az egész osztály. Ugyanaz történt tanárainkkal is. Nagyon szerették Etuskát, mert nagyon jó tanuló volt.”

A diákcsínyek spiritus rektora

„Mi természetesen nem annyira ezekért a tulajdonságokért szerettük, hanem inkább élénkségéért. Etus nem volt soha semmi jónak elrontója. Az összes diákcsínyeknek ő volt a spiritus rektora. Végtelenül jókedvű volt, és ez tetszett nekünk.”

„13 éves gyerekek általában nem bizonyulnak jós tehetségeknek; de azt hiszem, velünk együtt mások sem hitték volna, hogy ebből az eleven kis gyermekből egyszer szentéletű apáca lesz. Mi legalább sohasem tudtuk volna az akkori Etyókat mint apácát elképzelni. Etus is csak annyira volt vallásos, mint minden zárdai növendék. Bizony előfordult néha, hogy szentmise alatt imádkozás helyett fecsegtünk. Ilyenkor természetesen kikaptunk utána. Ebben Etus sem volt kivétel. „Emlékszem, egyszer az úrnapi körmenet alatt beszélgettünk. Nagyon kikaptunk. Volt egy eset, amikor ártatlanabban kapott ki Etus. Negyedik polgáriba jártunk, és május 1-e előtt osztályfőnöknőnk kijelentette, hogy május 1-én lesz ugyan előadás, de ha valakit a szülei nem engednek aznap az iskolába, az ne jöjjön. Nem lesz semmi baj. Akkoriban zavargásoktól féltek, és Etussal együtt egynéhányan azt mondtuk a lányoknak, hogy bennünket nem engednek az utcára menni. Másnap nagy volt az osztályfőnöknő csodálkozása, amikor össze-vissza két lány jelent csak meg. Ez a két lány azt mesélte, hogy sztrájkra izgattuk fel az osztályt. Soha így nem haragudott ránk a mi jó osztályfőnöknőnk. Büntetésből vasárnap, május 2-án, mise után bent tartotta az egész osztályt. Etus és csekélységem még külön kikaptunk izgatásért. Mi sírva

bizonyítottuk, hogy senkit sem beszéltünk rá a sztrájkra, mindenki saját elhatározásából maradt otthon. Az egész osztály tanúskodott mellettünk, és így ártatlanságunk mégis csak kiderült.”

„Természetesen volt eset, mikor nem voltunk oly ártatlanok. Így énekórák alatt Etussal az utolsó padba ültünk, és míg a többiek énekeltek, mi szórakoztunk. Egyszer pl. eljegyzési kártyákat írtunk és minden fiókba tettünk ilyen lapokat. Rájöttek. Borítsunk fátyolt arra, ami azután következett.”

„Egy francia óra előtt Etuska a táblára írta, hogy ma nem lesz francia óra. Amíg Etus egy barátnőjével a parkban sétált, a többiek is hazamentek. Tényleg elmaradt az óra és a mai napig sem tudják, hogy ki írta azt a mondatot a táblára... Titokban cigarettázott is. Legyeket gyűjtött barátnőjével, ezeket becserélték gyufáért. Tíz légyért egy gyufaszálat kaptak a fiúktól, tíz gyufáért pedig egy cigarettát.”

„Egy alkalommal virágot vettünk osztályfőnöknőnknek. A kertészt az udvaron találtuk. Aludt az öreg bácsi. Etus egy füvet tépett és evvel addig csiklandozta az alvó bácsi arcát, míg felébredt. Mindig tréfálkozásra volt kedve. Hihetetlenül jól tudta az embereket utánozni, hanghordozásukat, mozdulataikat, és mi mindig hálás hallgatói voltunk előadásainak.”

„Mikor a negyedik polgárit végeztük, az ő ötlete volt, hogy rendezzünk ötéves találkát. A találka rendezését rá bíztuk, jegyzőnek választottuk. És amikor öt év múlva eljött a találka ideje, nagyrészt Etusnak köszönhetjük, hogy olyan jól sikerült. Fáradhatatlan volt a rendezésben. Semmi munkától és áldozattól sem riadt vissza.”

„Áldott jó szíve volt Etuskának. Minden szegényen megesett a szíve. Azt nem is kell mondanom, hogy az édesanyját rajongásig szerette. Nem volt nála szeretőbb gyermek, testvér és barátnő. Osztályfőnöknőjéért tűzbe ment volna. Osztálytársnői szeretetét is egész szívvel viszonzta. Hányszor osztotta meg uzsonnáját egy szegény árva társnőnkkel! Két bátyja és két öccse volt, akiket végtelenül szeretett és kis édes-, középső édes-, nagy és legnagyobb édesnek nevezett.”

„Betegsége miatt nem panaszkodott, ajkát soha egyetlen zokszó sem hagyta el. Tiszta lelkű volt és maradt végig; de hogy hogyan lett a virgonc gyerekből az a mélyen vallásos leány és később szentéletű szerzetesnő, azt nem tudjuk és nem is értjük. A jó Isten különös csodája és kegyelme volt. Már rég nem jártunk iskolába, amikor a zárdában megújult a német iskola. Etus is beiratkozott, hogy elsajátítsa a német nyelvet. Amint hallottam, akkoriban lelkigyakorlatot is tartott a zárdában és nem lehetetlen, hogy akkor történt a nagy változás.”

Amit Etus volt iskolatársnője sejt, az valóban úgy volt. Tanúságot tesz erről naplója. „Megtérése” a tökéletes életre Isten különös kegyelme és a Szent Ignác-féle lelkigyakorlatoknak gyümölcse volt.

A mi kis napsugarunk

De halljuk még, mit mondanak róla tanárnői, a Miasszonyunkról nevezett nagybecskereki iskolanővérek. „A mi kis napsugarunk! – ez volt nekünk a mi kis Etusunk, amint őt mindnyájan hívtuk. Ahol vidáman csevegték, ahol egy hófehér tréfa hallatszott, ahol örömteli gyermek kacagás csendült meg, Etus is biztosan ott volt, talán a központban is. Mily bátran viselte testi fogyatkozását! Sohasem volt emiatt rosszkedvű. És mily nagy volt kötelességtudása! Törekvése az volt, hogy mindennek legjavát adja, amire csak képes volt. Soha társnőivel össze nem vezett, őt sem lehetett soha megsérteni. Ha Istenről hallott valamit, senki sem figyelt nálánál jobban. Senki sem csodálkozott, hogy később Istennek szentelte magát.”

Tanárnőjének ez utolsó szava bizonyára már a „megtérés” utáni időszakra vonatkozik. A változás másoknak is feltűnt. Etus előbb szívesen járt társaságba és jókedvűen szórakozott. De megtérésétől kezdve csak a lelkieknek élt. Ettől kezdve buzgósága határt nem ismert. Ha valakiről megtudta, hogy haragszik másra, mindent megtett, hogy kibékítse. Egy ízben

nézeteltérés támadt két ismerőse közt. Szentségimádás napján az egyik mellé térdelt és úgy kérte: „Nézzen fel az Úr Jézusra és ne tartson haragot!”

Missziós vágyak

Nagyon buzgón apostolkodott testvérei között is. Nem nyugodott, míg rá nem vette őket, hogy elvégezzék a nagy kilencedet. Egyik rokona sok szeretettel és hálával mondja, hogy őt is megtérítette. Lanyha katolikus volt; de Etus addig vitatkozott vele, míg az isteni kegyelem szívébe tért. Apostoli buzgóságát az imaapostolság, a kongregáció keretében és az árvaházzal kapcsolatban még egészségének rovására is gyakorolta. Missziós vágyai már akkor ébredtek. A családban a gyermekeket folyton buzdította, hogy imádkozzanak a pogány gyermekekért. Az egyik fiúcska ennek következtében annyira lelkesedett a kis pogányokért, hogy öccse születése után csalódként mondta; „Nem néger, sem kínai!”

Egyik nőrokona reverzális nélkül református emberhez ment férjhez. Fiúgyermekük született, akit természetesen református templomban akartak megkeresztelni. Etusnak elviselhetetlen volt a gondolat, hogy az ő rokona ne legyen katolikus. Fogta magát és szülei tudta nélkül megkeresztelte a fiút. Ezt természetesen, tárgyilag véve a dolgot, nem helyesen tette, de ez az eset is rendkívüli buzgósága mellett tanúskodik. Úgy vélte, hogy ily körülmények közt helyesen cselekszik. Elérte azt, hogy a fiú katolikus kézből vette fel a keresztség szentségét.

Mindenkiben csak a jót látta és a hibákat iparkodott menteni. – Édesanyja, egészségére való tekintettel, fontosnak tartotta a jó táplálkozást. De Etus épp azt, amit szeretett, nem akarta enni. Sokszor, ha fájdalmai voltak, énekelt, hogy édesanyja meg ne tudja.

Ha valamit jónak látott, abból nem engedett. Ebben talán egy kis önfejlés is volt – édesanyja szerint egyik hibája. Másik hibája a feledékenység volt, mely már akkor mutatkozott és később is természetes hibája maradt, bár, mint látni fogjuk, nagyon küzdött ellene.

Lelkének belső világát még „megtérése” után sem mutatta kifelé, úgy hogy legközelebbi rokonai és ismerősei sem vették észre. „Milyen lelkülettel élt itt mellettem”, mondja édesanyja, „s én ezt nem tudtam.” Ő szórakoztatta gyakran az egész társaságot, melyben volt, és senki sem gyanította, mi él ennek a fiatal leánynak lelkében. „Belül csupa szépség a király leánya” (44. zsoltár), de ezt a szépséget egészen belseje rejti magába, s csak gyenge sugara vetődik kifelé.

„Mint a hős, neki indul útjának.” (18. zsoltár)

Emelkedése a lelkimagaslatok felé voltaképp fogadalmával kezdődik. Mikor Etus isteni Jegyesének szerelmét megértette, egyszerre mindent odaadott. És amit adott, soha többé vissza nem vonta. Egész élete fogadalmának hű megvalósítása volt. De még ez a fogadalom sem elégítette őt ki egészen. Naplójában egy lapra bukkanunk, mely vérvonásokat tüntet fel. Erre a lapra írta 1925. augusztus 15-én: „Jézus szentséges Szíve, följánlom neked egész életem lassú vértanúságra” – ezt a szót vérével húzta alá – „örökre, visszavonhatatlanul, a Szeplőtelen szent Szűz, Szent József és loyolai Szent Ignác kezei által. Amen.

Feltűnhetik, hogy minden fogadalmát loyolai Szent Ignác kezei által ajánlja fel égi Jegyesének. Ennek is megadja magyarázatát, mikor ugyanaz év július 31-én papírra veti; „Loyolai Sz. Ignác ünnepe van ma. Őt választottam égi lelkivezetőmnak, atyámnak. Mikor lelkem a legnagyobb, kínos viharok közt hánykolódott, ő segített, ő vezetett, ő könyörgött értem a Szeplőtelen szent Szűzzel együtt, nehogy elveszek. A szent Szűzzel együtt ő esdette ki számomra, Jézusom, a te szent Szíved véghetetlen kegyelmeit s hogy az ő Társaságának egyik fiát adtad lelkem vezetőjéül.”

A lelki vértanúságra való felajánlása szintén ez év Szent Ignác-ünnepével veszi kezdetét.

„Édes Jézusom, úgy ég szívemben, lelkemben a vágy, hogy a mai napon valamit adhassak neked, s valahogy megmutassam, hogy igazán szeretlek. Imádott Üdvözítőm, térdre borulok;

lelkem, szívem minden dobbanásával ott van nálad a tabernákulum előtt. Ott Rómában loyolai Sz. Ignác sírjánál... S megújítom fogadalmaimat és kérlek esdve, fogadd el az én nyomorult kis életemet. Engedd, hogy egészen, visszavonhatatlanul a tiéd legyek, hogy mindennek és mindenkinek meghaljak, csak neked éljek, úgy, ahogy te akarod s kívánod. Engedd, hogy szívem egészen fölemesztődjek irántad való forró, lángoló szerelmében. Engedd, hogy életem lassú vértanúság legyen engesztelésül sz. Szívednek azért a sok, sok fájdalomért, amit az emberek hálátlansága okoz, s hogy az ő szívük is visszatérjen hozzád.”

Már itt felcsillan az az emésztő vágy, mely a lelkek üdve után később lelkét betöltötte. Ennek a vágnak is legmélyebb rugója Jézus iránt való engesztelő szeretete volt, amint azt szavai már most elárulják. De vágya a lelki vértanúság után nem általános, hanem részletező és gyakorlati, nem csak érzelmekben, hanem határozott tettekben megnyilvánuló volt, „Oh, engedd meg, hogy e napon négy égő piros rózsát ajánljak fel neked szerelmem jeléül: Az akarat vértanúságát, hogy minden kívánságomat alárendelem a Te szent Szíved akaratának teljesen és a szeretet s igazság határain belül mindenkinek. Az elfojtott önszeretet vértanúságát, hogy legyőzöm a kicsinyes érzékenykedés kísértéseit s bármit szívesen eltűrök a jóért és érted, Jézusom. A fegyelmezettesség vértanúságát, hogy búban s örömben mindent egyaránt hálával fogadok a te szent kezeidből, Üdvözítöm. Az áldozatos szeretet vértanúságát, hogy minden nehézségemben a kegyelem irányít s nem a természetem.”

Gyarlónak, képtelennek érzi magát e nagy vágyak megvalósítására. „Magamtól semmire sem vagyok képes nélküled; nérei sz. Fülöppel kérlek esdve: „Oltalmaz, védj meg. Uram, engem! Mert ha te nem támogatsz, még ma megtagadlak téged, ’ – Ó Jézusom, egész sorsom a te kezeidbe van letéve, te sohasem hagyod el a benned bízót. Hisz megígérted, – „Ha tökéletes akarsz lenni, csak komolyan akarnod kell’ (Aq. Sz. Tamás,) – Édes, imádott Jézusom, lelkem Jegyese, irántad való szeretetből akarok tökéletes és szent lenni. Forrón ölelem magamhoz keresztmet szeretettel, s magamat elfelejtve teljesen, követlek téged. „Hisz, mindent megtehetek az által, aki engem erősít.’ Szent Ignác, esdj le számomra szent tüzet, a tiedhez hasonlót!”

A „kis ösvény”

Mikor útnak indul a magaslatok felé, biztos ösvényt választ, olyant, mely őt feltétlenül és egyenesen célhoz vezet. Vezetőt is választ, aki megfogja kezét és nem engedi letérni a megkezdett útról, megvédi a szakadékoktól, melyek a magaslatok felé vezető út mellett tátonganak. Ez a vezető a lisieux-i kis szent; az út pedig az ő „kis ösvénye”. Ebben az időben ismerkedett meg Etus kis Szent Terézzel. Egy ízben Zsidópusztán³, ahol a család a nyári hónapokban szokott tartózkodni, unokanővérenek mondta, hogy kis Szent Teréz az ő példaképe, őt akarja követni. Unokanővére mosolyogva jegyezte meg: „Talán szentté akar lenni? Nincs is olyan természete.” Mire ő azt felelte: „Erős akarattal mindent lehet.”

„Sokat hallottam lisieux-i kis Szent Terézről – írja. „Azt hittem, már ismerem az egész élettörténetét. Talán 10 napja, hogy megkaphattam önéletrajzát. Elolvastam. S akkor bizalommal tettem kezemet az övébe, hogy vezessen. „Az én ösvényem biztos, ’ Igen, az egész kicsiny lelkeket hívja az ő ösvényére ezekkel a szavakkal. A kicsiny lelkeket, kik nem tudják a sasok szárnyalását követni. S most ujjongó örömmel követem az én égi kis újoncmesternőmet s lélekzetvisszafojtva hallgatom oktatásait. Mindig mellettem van. Mindig mondja, hogy mit hogy tegyek. Ő, ő tudja, hogy az ő kis testvérkéje nagyon gyöngye, gyarló, hogy egyedül éppenséggel semmire sem megy, hát szorosán mellé áll, hogy a mennyei Jegyes karjaiba vezesse. Megtanítja, hogy soha, egy pillanatra sem szabad elcsüggedni, ha szárnypróbálgatás közben mégannyiszor is

³ Zsidópuszta, ahová a család a nyári hónapokban visszavonult, Beremendről délre fekszik, a mai délszláv határ és a Dráva által alkotott háromszögben.

megroskad, hanem tekintsen mindannyiszor határtalan bizalommal a Szűzanyára, hiszen Ő az Úr Jézus kis aráit féltékenyen őrzi, nem hagyja, nem engedi át őket a világnak s a gonosz léleknek soha. Megtanítja, hogy kicsinynek, egészen kicsinynek kell lennie, hogy senki észre ne vegye s keresztül taposson rajta; hogy így életének kis virága egyedül csak az imádott Jegyesé legyen, s akkor az Úr Jézus szerelmének tüzes napjával lassan elhervasztja, fölemésztí a kis mezei virágot. S milyen határtalanul boldog lesz a kis virág, ha szirmai mind lehulltak az Úr Jézus lábaihoz, hogy ott haljon meg mint szeretetének kis égő áldozata.” (1925. szept. 21.)

Életprogram

Ezekkel a szavakkal csodálatos előérzéssel már előre lefestette egész rövid életpályáját és életfeladatát. Minden, amit később írni fog, csak ennek a programnak a részletes kifejtése és hősiesség megvalósítása. „Oh édes, imádott Jézusom – folytatja – szeretlek, nagyon, határtalanul, s utálom a bűnt, félek, borzadok tőle, de nem azért, mert általa elvesztem a szép mennyországot, a boldog örökkévalóságot, hanem egyedül csak azért, mert azzal téged megszorítanálak és neked fájdalmat okoznék. Szeretem a szenvedést, a keresztet, s kérlek könyörögve, nyújtsd a keserűség, fájdalom kelyhét s engedd, hogy fenéig kiürítsem utolsó csöppig, érted... hogy irgalmas szeretetednek égő áldozata legyek, hogy irántad való szeretetembe haljak bele. S odaát sincs semmi vágyam, semmi boldogságot mást ne adj nekem, mint csak hogy téged szerethesselek.”

Ez az égő jézusi szeretet volt egész életének rugója és lelke. Tűz volt ez, mely sohasem engedte pihenni; tűz, melynek lángjait lelki naplójának mondhatni minden lapja visszavetíti. Ez a tűz mindig nőtt, mindig égetőbb, mindig perzselőbb lett, míg végre életének virágát elperzselte, lelke pedig az örök Szeretet tüzébe mindenkorra beleolvadt. Ez ennek a léleknek rövid története. Kísérjük végig figyelemmel ennek a lángnak növekedését attól a naptól kezdve, melyen meggyulladt, az utolsó estig, amelyen fölemésztette a törékeny edénykét, mely ennek a lángnak tápláló olaját magába zárta. Nem egészen nyolc év kellett hozzá, hogy felemésztő, de egyúttal új életre feltámasztó munkáját befejezze.

Szent tüzek

Epedő vágy az Oltáriszentség után

Zsidópusztán írja aug. 25-én, másfél hónappal „megtérése” után: „Jézusom, kimondhatatlanul vágyódom utánad.” Nem vehette magához a szentáldozást, mert nem volt templom a közelben, ahol az Oltáriszentséget őrizték volna. „Iszonyú nehéz, kínos ez az öt heti megpróbáltatás. S még hozzá dacára véghetetlen jószágodnak és kegyelmeidnek, mily sokszor megbántalak. Nem vagyok eléggé vigyázatos, óvatos, és mindig újra és újra keserű, fájdalmas csalódást okozok a te vérző szent Szívednek; még én is gyötörlek, kínozlak. Én is, akit te fölemeltél a lelki nyomorúságból, sőt szereteted annyira vitt, hogy nyomorult kis életemet, szívemet, lelkemet is elfogadtad engesztelésül a saját s embertársaim vétkéért. Megmutattad az utat: ‚Erre kövess a lassú vértanúság útján’, – Milyen hálátlanság!”

„Jézusom, az én gonosz szívtelenségemnél csak a te szent Szíved irgalmassága és jósága nagyobb, Istenem Szíve, éget, fáj, hogy neked fájdalmat okoztam. Jézusom esdve kérlek, hogy a tövisszörűt, melyet az én és az egész világ bűnei fontak a te szelíd Szíved köré, fond megbocsájtásod s szerelmed jeléül az én hűtlen szívem köré, hogy veled együtt szenvedhessek. Oh, sebez meg folyton, hogy szüntelen érezzem, hogy a szenvedésben, a fájdalomban, a szeretetben vagyok veled eljegyezve, Oh, sebez meg halálosan, hogy minden életerőm irántad való lángoló szeretetemben emésztődjék fel.”

Azután ismét rátér epedő vágyának tárgyára, a napi szentáldozásra. „Jézusom, oly ritkán térsz be valóságban árva szívembe. Öt hete már. Néha egy-egy pillanatban úgy tűnik, mintha teljesen magamra hagytál volna, bűneimben, nyomorúságomban, Oh lelkem élete, ha nem menekülhettem volna lélekben szívem-lelkem minden vágyával, szerelmével, kínjával, bajával hozzád a tabernákulumhoz, bele kellett volna halnom a vágyba utánad. – Tudom, te meg akartad próbálni, hogy elég erős, állhatatos-e a szerelmem irántad. De jószágodban erősítve azért mindig mellettem álltál. – Még egy nap. S aztán újra minden reggel vágyó szívvel roskadhatok le előtted, s a te isteni Szíved minden nap valóságban betér az én szegény szívembe, hogy a leggazdagabbá és legerősebbé tegye az egész világon.”

„Nem tagadhatom, én szeretem Jézust.”

Tíz hónappal később egy véletlenségnek látszó kis esemény a legbensőségesebb érzelmeket váltja ki lelkéből isteni Jegyese iránt: „Jézusom, ma valami csodálatos dolog történt velem. Valami, ami úgy megdobogtatta a szívemet s azóta valami olyan különös érzés tart fogva, és ujjong szívem-lelkem a boldogságtól. Ma reggel a szentáldozásnál két egész ostyát kaptam. Mintha valami tűz járt volna át. Jézusom, a te szerelmednek lángoló, emésztő tüze. Jézusom, oly nyomorúságos szegény vagyok, oly gyöngye s gyarló, és te, édes Üdvözítőm, annyira megalázod magad, hogy a piciny hófehér ostya színében kétszeresen is betérsz szívembe. – Jézusom, te mérhetetlenül szeretted a te kis arádat. Valami oly megmagyarázhatatlan érzés fog el... Jézusom, te oly nagyon sokat mondtál nekem ma lelkemben a szent áldozás után.”

„Oh igen, elmondhatom, mert lelkem mélyéig átérzem, amit P. Doyle is mond; ‚Nem tagadhatom, én szeretem az Úr Jézust, szenvedélyesen, szívem minden idegszálával szeretem... olyan barát nincs más, mint Ő, nincs senki, akit melléje lehetne állítani, mert csak egy Jézus van, az egész hatalmas mindenségben, csak egy az ég végtelenségében... És ez a szelíd, szerető barát... az én Jézusom, nincs benne semmi, ami nem volna érettem, Ő egészen az enyém, Isteni természetének minden idegszála irántam való szeretettől rezeg; Szívének minden dobbanása

irántam való benső szeretetének hangos kifejezése. Körém fonja isteni karját, keblére von, végtelen gyöngédséggel fölém hajol, gyermeke fölé; mert... én egészen az övé vagyok, és Ő egészen az enyém... Ó Jézusom, Jézusom, Jézusom!...'...'' (1926. június 5.)

Ennél a jó Barátnál, ennél a mennyei Jegyesnél időzni, vele társalogni, magát neki áldozatként följánlani, őt szeretetével engesztelni, volt már akkor minden boldogsága. Eleven természete és víg kedélye ellenére is, édesanyja vallomása szerint, órák hosszat elmélkedett és imádkozott mindenkitől visszavonulva. Ha édesanyjával utazott és útközben megpillantott egy templomot, örömmel mondta: „Ott lakik Jézus!” „És ha késő délelőtti órákban érkeztünk is meg, pl. Zsidópusztáról utazva, Eszékre”, mondja édesanyja, „elmentünk a kapucinus atyákhoz és megkértük, áldoztassák meg.”

„Egyik vasárnap”, írja volt osztályfőnöknője – „1925 után lehetett – elárulta, hogy ma minden szentmisén résztvett, pedig hideg tél volt. „Anya nem akart elengedni, de tessék nézni, annyi meleg holmit szedtem magamra, csakhogy kifogása ne lehessen, és győztem!’ De nemcsak egy vasárnap ment ez így, hanem minden vasár- és ünnepnap.”

Egy másik tanítónője megjegyzi, hogy valahányszor hétköznap a 7 órasi misén a plébánia templomban jelen volt Nagybecskereken, mindannyiszor látta Etust, hogy édesanyjával résztvett a szentmisén és szentáldozáshoz járult. Feltűnt neki Etus nagy összeszedettsége és különösen azon csodálkozott, hogyan tudott fájós lábával az egész szentmise alatt térdelni.

Belépés előtt

Csak egy vékony kis ajtó választ el tőled

A tűz azonban növekvőben van. Augusztus 18-án írja: „Jézusom, ó én Istenem, te kimondhatatlan édességem, tégy keserűvé nekem minden testi vigasztalást.”

Ezt ismét Zsidópusztán írta. Ott térdel esténként lélekben a tabernákulum előtt, mely zárva van előtte, mert nincs pap, aki megnyissa. De lelke ott van szerelmes Jegyese Szívében. „Jézusom” – így tör ki belőle a szó aug. 23-án – „olyan égő vágy fog el utánad sokszor, tabernákulumba zárt fogoly Királyom! Különösen este, mikor majdnem mindenütt egyedül, magadra vagy hagyva, valami ellenállhatatlan erő vonz hozzád. Jézusom, ilyenkor egy tűz az egész lelkem s szívem és érzem, hogy a te saját Szívednek tüze ég bennem, hogy nekem adtál mindent. Ha csak egyetlen mód volna rá, minden este ott térdelnék nálad, a tabernákulum előtt, fejem az oltárlaphoz szorítva, vágyó tekintetem arra a kis sötét nyílásra tapasztva, mely a kulcs számára van készítve, mert hisz ezen a kis nyíláson át ugyanazt a levegőt szívom, mint te, azon a kis sötét nyíláson túl te vagy. Csak egy vékony kis ajtó választ el tőled; de te, Jézusom, tűzbe borítod a lelkem szereteted tüzével, és akkor az az akadály is eltűnik és eltűnik minden más is. Csak mi ketten vagyunk, te meg én. Ilyenkor annyit, de annyit szeretnék mondani néked. De csak a lelkem beszél emésztő hévvel. Csak a lelkem érti a Te isteni Szívednek dobogását, halk szavát.”

„Oh, úgy szeretnék így maradni örökre a végtelenségig. Olyan forró vágy fog el, hogy ott a tabernákulum előtt haljak meg, mint szereteted égő áldozatja! Lélekben minden este ott vagyok így előtted. Átkarollak szívem-lelkem egész forró szerelmével s imádlak, szeretlek, engesztellek, hálát adok azért, hogy engem s az egész világot ily nagyon, határtalanul szeretsz.”

„Úgy szeretnék meghalni.”

Öt hónappal később, 1927. január 20-án, már a halál utáni vágyakozásba megy át ez az emésztő tűz. Ekkor szólal meg lelkéből először az a hang, mely azután 1928 augusztusa óta, mikor már az érdi Visitatióban van, mindig erősebb és gyönyörűbb változatokban ismétlődik haláláig. Épp akkor szólalt meg lelkében ez a hang, mikor Thurnfeldben lelkiatyja először tárgyalt az ottani főnöknővel, hogy Jézus kis jegyeseinek Magyarországon helyet készítsenek, ahonnan vágyakozó lelke felreppenhessen az isteni Jegyes szerető Szívére. De ekkor sem neki, sem lelkiatyjának, sem jövőendő főnöknőjének még sejtelve sem volt, hogy az érdi zárda lesz az a hely, ahol égő vágyát a halál angyala valóra fogja váltani.

„Jézusom”, így sóhajt fel az említett napon, „én téged nagyon, végtelenül szeretlek! Ezt elmondom dobogó szívvel százszor, ezerszer, és mindig emésztőbb a vágyam utánad, Jézusom, én úgy szeretnék meghalni. Meghalni, hogy semmi se válasszon el tőled. Hogy lábaidat átkarolva az egész örökkévalóságon át mondogathassam, hogy nagyon, nagyon, végtelenül szeretlek!”

„Ez a szomjúság a halál után mindig gyakrabban fog el. Nem tudok tőle szabadulni, Lázasan vágyom sok-sok szenvedésre, hogy avval is közelebb jussak hozzád. Jézusom, ha te akarnád, ó, egy pillanat alatt elkészíthetnél, hogy megjelenhessek előtted, a te szerelmed tüzével egy pillanat alatt elhamvaszthatnál lelkemben, szívemben minden gyarlóságot, nyomorúságot, bűnt s én akkor igazán örökre s elválaszthatatlanul a tied lennék. Jézus, lelkem élete, jöjj, siess, vond a te kis jegyessedet egészen magadhoz! – nagyon, nagyon vágyik utánad!

A Jézussal való egyesülési vágygal párhuzamosan haladt a bizalom is, mellyel vágyainak beteljesülését Jézustól várta. Ugyancsak 1927. január 20-án jegyzi fel: „A napokban egyszer szentáldozás után megint oly égő vágy fogott el, hogy egyedül csak a tied legyen egészen s a tökéletesség minél magasabb fokára jussak érted. S halkan megszólaltál, te, imádott Jézusom, szívemben, mire lelkem felujjongva ismételte: Igen, Jézusom, égő szeretettel, mindig, mindenben, csak téged kereslek s talállak meg. Így egészen a tied vagyok. Így szívem minden dobbanásával, minden lélekzetvételemmel, tekintetemmél, szavammal, tettemmel, szívem-lelkem minden vágyával csak téged kereslek, s mindenben csak téged látlak, téged talállak meg. Igen, így egészen a tied vagyok, és ez az út visz a tökéletesség ösvényén hozzád az örökkévalóságba. Jézusom, vonj szorosán magadhoz a keresztre s add kegyelmedet, hogy soha,

egy pillanatra se tévesszem szem elől, hogy én égő szeretettel mindig mindenben csak téged akarlak keresni s megtalálni.”

„Feszítsd keresztre életemet!”

Ez év március utolsó napjaiban végzi harmadik lelkigyakorlatát. Visszapillant az előbbiekre és feljegyzi: „Az én harmadik lelkigyakorlatom... Jézusom, te oly végtelenül jó vagy irántam! Visszapillantok. Első lelkigyakorlatomkor⁴ az én szegény céljatévesztett bűnös lelkemet fölráztad, meggyógyítottad és megbocsájtásod s szereteted jeléül halálra sebezted úgy, hogy nem tudott többé megnyugodni, csak tebenned. És öntudatlanul, a te isteni kegyelmedtől hajtva, kezdtelek keresni, kutatni mindenben, hogy közelebb jussak hozzád. Egy évre reá, második lelkigyakorlatom alatt, Jézusom, elhalmoztál kegyelmeiddel, s megtaláltalak téged... Felém fordítottad a te fájdalmas, töviskoszorúzza szent arcodat, reám néztél – Jézusom, mennyit mondott az a tekintet! – s halkán megszólaltál szívemben... hívtál... és én nem tudtalak követni – nem tudtam önfeledten, mindennek meghalva, egészen a tied lenni. Nem akartalak elveszíteni, félttem, rettegettem ettől a gondolattól; és mégis csak messziről, szívem megosztva közted s a teremtmények közt, akartalak követni – Jézusom, ez volt az én hálám... hogy fájhatott ez neked! Te mindent, önmagadat adtad nekem, és én így bántam veled... s ahelyett, hogy elfordultál volna tőlem, mikor láttad, mily gyöngye vagyok, félév múlva magad kényszerítettél, hogy egészen, minden fönntartás nélkül neked adjam magam, Jézus, lelkem Jegyese, és azóta sem szűnsz meg szeretni engem, és én azóta sem szüntem meg neked fájdalmat okozni hálátlansággal újra és újra.”

„S most az én harmadik lelkigyakorlatomkor, Jézusom, mit adhatnál még nekem? Hiszen te mindent, önmagadat is átadtad végtelen szeretettel s kegyelmeddel együtt... most már nekem kell ennyire, teljesen tiednek lennem. Soha többé nem szabad, hogy a legkisebb szándékos tökéletlenséggel is megbántsalak. Kell, hogy meghaljon bennem örökre minden érzés, minden, ami nem te vagy. Jézusom a mai napon készségesen felajánlom a Szent Szűz keze által égő áldozatnak a kereszttől oltárára magamat. Jézusom, feszítsd keresztre életemet! Minden szenvedést örömmel karolok át. Tégy számomra keserűvé minden testi vigasztalást. Oh Jézusom, soha, soha sem akarom, hogy jobb dolgom legyen a földön, mint neked volt. Oh, add a kegyelmet, hogy keresztre feszítve, a szenvedés, az áldozatos szeretet tüzeiben égve éljek s haljak meg a lelkekért!”

„Nyílegyenesen akarok az életszentségre törekedni.”

Május 15-én – hat év múlva ezen a napon fogják temetni – ily hangok rezdültek meg lelkében: „Jézusom, téged szeretni... van-e ennél nagyobb boldogság az egész nagy mindenségben! Ha imádkozom azokért, akiket szeretek, az egész emberiségért, nem tudok jobbat, többet, nagyobbat kérni nekik, mint csak azt: add nekik kegyelmedet, hogy szeressenek téged, hisz evvel bírják a legnagyobb boldogságot, kincset. Jézusom, nyílegyenesen akarok az életszentségre törekedni; s oda leggyorsabban a szeretet szárnyain juthatok el! A szeretet eléget, fölemészt minden akadályt, mely tőled elválaszt. A szeretet tüze magával ragad s lánggra lobbantja minden lélekben a te szerelmedet, mely útjába kerül. A szeretet világít az úton, mely hozzád vezet. Igen, Jézusom, csakis a szeretet útján akarlak követni, mint a szeretet égő áldozata. Oh add, Jézusom, azt az egy kegyelmet, hogy a te szereteted töltse be egész életemet s szeretetből haljak meg.”

⁴ 1923. december 1-5.

Ennél szebbet nem írhatott volna azon a napon, mely egykor temetésének napja lett. Valóban a szeretet nyílegyenesen vitte őt föl a tökéletesség magaslatára, és adta meg neki a kegyelmet, hogy mint a szeretet áldozata haljon meg.

De lehetetlen lett volna ily kitartással és nehézségek legyőzésével is, mint majd a következő fejezetben látni fogjuk, a tökéletesség magaslatára törekedni, ha nem lett volna Jézus szeretetébe vetett bizalma is épp oly nagy, mint vágya a szentség után. Ez a bizalom szólal meg lelkéből 1926. november 24-én: „Jézusom, oly nagy, nagy boldogság a te szerelmedet bírni. Te úgy szeretsz engem, mint talán senkit a világon. Szinte megdöbbsz, sokszor oly világosan látom, hogy szerető kezéd mily oltalmazva, védve emeled fölém, mint vonsz el onnan, hol lelkem fehér menyegzős ruháját bemocskolhatná, mint borítod szerelmed tüzével lángba lelkemet újra, ha látod, hogy a kísértés, a szárazság, a megpróbáltatás szenvedéseiben kezdek kimerülni, elfáradni, gyengülni. Jézusom, hát ki vagyok én? senki, semmi; egy porszem. Mikor szívem-lelkem a kísértések tüzeiben vergődött⁵, Jézusom, akkor éreztem legjobban, hogy milyen semmi vagyok. Szinte irtózáttal láttam, hogy ha csak egy pillanatra is magamra hagynál, milyen nagyon rossz lennék; hogy nem tudnék a legkisebb kísértésnek sem ellenállni, belevesznék a bűnbe. És te mégis szeretsz; mégis szeretsz, dacára, hogy nap-nap után újra meg újra annyiszor megbántlak. Olyan nyomorult vagyok, porszem... Néha alig tudom önmagamot elviselni; ilyenkor hozzád menekülök. Erős bizalommal nézek föl reád a keresztre. Olyan szánakozva, megbocsájtón, szeretettel nézel le rám... Te tudod, hogy porszem vagyok...”

„A szeretet vakmerő”

Még erőteljesebben szólal meg a bizalomnak ez a hangja pár hónappal zárdába lépése előtt, amikor még nem sejtette, hogy ebbeli vágyának teljesevé oly közel van már. – 1927. május 19-iki dátum alatt olvassuk: „Ha szinte megölné is engem, öbenne reménylek! – Jób ezen szavai szinte megacélozták szívemet s kimondhatatlan békével árasztották el. Jézusom, ezek a szavak annyit, de annyit jelentenek számomra! Ha összezúzol is, ha bárhogyan rendelkezél is velem... ha szinte megölsz is engem... Jézusom, én két karodba vetem magam, szorosán szent Szívedhez simulok, mint egy gyermek, ki tudja, hogy ott mindent remélhet... s ott mondom el neked az én nagy, az egész világot felölelő vágyaimat. A szeretet vakmerő, a szeretetnek semmi sem lehetetlen, és határtalan bizalommal reád támaszkodva, én reménylem, – még ha szinte megölsz is engem – hogy vágyaimat teljesíteni fogod egyszer! –”

A Szűzanya rabszolgája

Reményének egyik hathatós eszköze Szűz Máriába vetett rendíthetetlen bizalma volt. Mikor kis szent Teréz közbenjárásától várta beteg lábának meggyógyulását, így imádkozott: „Ha te kéred a szent Szűz közbenjárását, kinek ‚kiválasztott kis virágszála’ vagy, ki ‚reád mosolygott életed reggelén’, akkor ő biztosan megtesz mindent, már pedig ő mindent elérhet szent Fiánál, amit akar, hisz az Úr Jézus semmit sem tagadhat meg tőle.” (1925. szeptember 29.)

Mivel ismeri égi Anyjának hatalmát és jóságát, azért egész lelkét az ő oltalmába helyezi: „Boldogságos Szűz, a te kezeidbe fektetem egészen lelkemet mély alázattal ajándék gyanánt; s kérlek, Szűz Anyám, fektesd azt bele a szent Szívbe.” (1925. december 8.)

Tisztelete és szeretete égi Anyja iránt lelki előhaladásával arányosan növekedett. 1926. március 25-én már b. Grignon szellemében rabszolga gyanánt szenteli magát neki, miután a szent Szívnek tett fogadalmát megújította; „Szűz Anyám, neked adom magamat egészen

⁵ Az 1926-iki év elejére céloz; erről a következő fejezetben lesz szó.

rabszolga gyanánt, tégy s rendelkezél velem tetszésed szerint, hogy általad az Ővé legyek minden fönntartás nélkül.” Ezt akkor tette, amikor a legnagyobb küzdelmeken ment keresztül.

Legszebb szavait, melyeket a boldogságos Szűzhöz intézett, 1926. december 8-án olvassuk: „Égi Szűz Anyám, ma reggel a szent áldozásban neked adtam Őt ajándécul szeplőtelen fogantatásod ünnepén. Mikor az Úr Jézus isteni Szíve összedobbant az én szegény kis szívem dobbanásával, ez a dobdobbanás neked szólt, Szűz Anyám, téged üdvözölt. Anyám, a te kezeidbe fektettem egészen lelkemet, életemet. Megújítottam fogadalmaimat. Drága jó Anyám, esd ki számomra a kegyelmet, hogy halálomig hűséges maradjak hozzá. Eszközöld ki számomra a végső állhatatosság kegyelmét. Oh, inkább haljak meg ezerszer, mint hogy egy pillanatra is hűtlen legyek.”

„Anyám, te a Szeplőtelen Fogantatás vagy, hozzád a bűnnek árnyéka sem fért; ha látod, hogy a kísértés ostromol, állj mellettem védve, oltalmazva. Hisz a te tulajdonod vagyok, neked adtam magam rabszolga gyanánt örökre, visszavonhatatlanul s mindent csak általad, veled, benned és érted akarok tenni. Anyám, segíts, hogy egészen az édes Jézusé legyek általad, minden fönntartás nélkül; hogy mint az égő szeretetnek kis rabszolgája éljek és haljak meg.”

Azután lelkiatyját ajánlotta a boldogságos Szűz oltalmába. Ez a vonás is tanúskodik hálás szívről; hiszen a hála a szentek jellemzője. „A te anyai oltalmadba ajánlom még lelkiatyámat; s csak azt kérem, amiért mindennap esdeklek, hogy add neki Jézus égő, lángoló szerelmét, hogy szentül élhessen s halhasson meg, és minél több lelket mentsen meg. Szeresd őt nagyon; háláld meg neki azt, amit én neki soha eléggé meghálálni nem tudok.”

Semper fidelis!

Egész lelki törekvését P. Doyle e szavaiba lehet összefoglalni, melyeket 1925. december 8-án saját naplójába is mint életelvet bevezet; „Jézusom, tégy engemet szentté, és hogy ezt elérjed, ne kímélj engem.” – Még úgynevezett megtérése előtt – 1925. február 23-án – naplójának élére írja lelkiatyjának egy hozzá intézett szavát: „Mit használt születnem, ha szentté nem lettem.” Alája pedig e szavakat írta: Semper fidelis. – Ha valami, úgy ez jellemzi egész életét és törekvésének irányát: hűség mindhalálig. „Légy hű mindhalálig, és neked adom az élet koronáját.” (Jel 2,10)

A hivatás

„Ott pattan ki a hivatás tüze...”

Etus lelkiéletének ily fejlődése mellett csodálkozni nem lehet, hogy már „megtérése” első hónapjaiban megszületett lelkében a vágy, nemcsak belsőleg, hanem életének külső kereteiben is egészen átszolgáltatni magát isteni Jegyesének, és az Ő életét a legtökéletesebben utánozni. Ezért érezte magában már korán a szerzetesi hivatást. Hivatásának gyökerei visszanyúlnak még első lelkigyakorlatának idejére. Örök fogadalma előtt kéri a becskerekai nővéreket, hogy tolmácsolják helyette az ő kis tabernákulumuknál a szent Szívnek háláját, „hiszen ott pattant ki a hivatás tüze lelkemben első lelkigyakorlatom alatt, ott a kis tabernákulum előtt.” – De épp az ő hivatásában szemlélhetjük oly feltűnően Isten gyengéd gondviselését és kiválasztását, amellyel a lehetetlennek látszót is lehetővé tette számára. Etus, mint láttuk, 10 éves korától fogva egy csipőcsontgyulladásból származó testi gyengeségben szenvedett, mely sántasággal is össze volt kötve, és ennek a gyengeségnek első látszatra meg kellett hiúsítania minden szándékát. De Isten másképp akarta. Előbb azonban kemény és hosszadalmas próbára tette választottjának bizalmát.

„Te tudod, hogy karmelita szeretnék lenni.”

1925. szeptember 29-én így imádkozik: Lisieux-i Szent kis Teréz, holnap van a te haláloednek az évfordulója. Holnap van huszonnyolc éve, hogy a királyi Sas lecsapott, s elvitte az Ő kis áldozatát az örök szeretet honába. S holnap ünnepel az egész küzdő Anyaszentegyház először e napon mint szentet. Holnap fejezem be én is a novénát, melyet a te közbenjárásodban bízva kezdtem el. Szent kis Teréz, holnap, oh holnap hullass kegyelmi rózsasőt a földre! Te tudod, hogy karmelita szeretnék lenni, hisz már itt kint a világban elfogadtál újoncodnak s az én szeretett kis mesternőm lettél.”

„De azt is tudod, hogy soha, de soha segítséged nélkül azzá nem lehetnék a lábam miatt. Oh Szent kis Teréz, jusson eszedbe az a forró vágy, amellyel a szent Kármel foglya óhajtottál lenni, az a kín, mikor visszautasítottak a világba, s utána az a véghetetlen kegyelem s boldogság, mikor már 15 éves korodban az Úr Jézus boldogító rabságába kerültél. S jusson eszedbe az a mérhetetlen boldogság, mikor az imádott Jegyes eljött, hogy két erős karjába vegye az Ő kis aráját, irgalmas szeretetének tüzeben fölemésztődött áldozatát, s föl vitt téged oda, hol örökké láthatod, imádhatsz a szentekkel egyetemben, és szeretheted, szeretheted vég nélkül, örökre.”

„És ha ezt mind végiggondolod, oh, akkor vess egy pillantást reám, s akkor biztos, egész biztos vagyok, hogy megteszel mindent értem...”

Utána felszólítja kis mesternőjét és pártfogóját, hogy egyesítse imáit az összes jezsuita szentek könyörgésével, és ajánlja fel azokat a Szent Szívnek a boldogságos Szűz és Szent József kezei által, hogy különös tekintettel P. Colombière érdemeire gyógyítsa meg lábát. A jézustársasági szentek iránt való bizalma és áhítata, amint már említettük, onnét ered, hogy lelkivezetője egy jézustársasági atya volt. Épp ebben az időben különösen imádkoztak P. Colombière boldoggáavatásáért; innét magyarázható, hogy az ő érdemeire is különösen hivatkozik. Egyébként ezt a különös áhítatot P. Colombière atyához egész életén át megőrizte.

Imáját így fejezi be: „Oh kis Teréz, kérjétek az Úr Jézust, hogy ne nézze az én érdemtelen ségemet, hanem csak P. Colombière érdemeit, s az ő kedvéért tegye meg azt a csodát, hogy őt boldoggá avathassák. Kis Teréz, könyörögj értünk, kik bízunk a te segítségedben, s hullass kegyelmi rózsasőt holnap a földre, hogy egyetlenegy szív se csalódjék nagylelkűségben. Úgy legyen! Amen.”

Ámde a bizalommal várt csoda nem következett be. És itt látjuk ismét kis testvérünk erényének tökéletességét. Vérző szívvel írja október 9-én: „Oh, Jézusom, majdnem kétségbeesve ostromoltam a zárda kis kápolnájában a tabernákulum előtt térdreborulva az eget szeptember 30-án este, a hétórai harangszó után, akkor, amikor éppen Szent kis Teréz lelke bilincseitől megszabadulva, 28 év előtt oda jutott, hova oly kimondhatatlanul vágyott. Biztosra, egészen biztosra vettem, hogy meg kell történnie a csodának. S fáj nagyon a csalódás... Akkor szívembe ütött hirtelen a kérdés: Kell? s miért kell? Mert te akarod? és éppen most? Hát ki vagy te, hogy akarni merészelsz? Hát szabad, hogy ennyire fájjon neked az, ami az Úr Jézus akarata?...”

„Ekkor meg rémülettől dobbant meg a szívem. Hátha megbántottam az Úr Jézust avval, hogy oly kétségbeesetten akartam, vágytam, hogy karmelita lehessen, hogy oly rémülten akartam a világból menekülni. Megint kis Terézke állt mellettem vigasztalólag: Hisz te gyermek vagy lélekben; és egy gyermek hányszor nyújtja ki kezét vágyakozva, néha még az elérhetetlen csillagok után is, de evvel nem okoz fájdalmat, nem szomorítja meg édesatyját, ha utána nem dacoskodik. Menj, öleld magadhoz forró szeretettel a keresztet, s vele együtt az isteni akaratot, meglásd, az Úr Jézus oly meleg szeretettel, oly szelíd elnézéssel néz majd le rád, hisz Ő tudja legjobban, hogy milyen gyarló, nyomorult, gyöngye kis gyermek vagy lélekben. Te csak simulj erősen akarattoddal az Övéhez, és egyesülj Vele, egyesülj Vele úgy, hogy a tiéd teljesen megsemmisüljön, és bízd magad odaadással egészen az Ő akaratára.”

„Ha esküvőt látok...”

November 24-én ugyanez a bizalom és átadás cseng ki szavaiból: „Szentáldozás után, mikor Szent Szíved az enyémen dobog, oh, annyit, de annyit szeretnék mondani neked s még többet kérni tőled, Jézusom, és mindig újra és újra csak azt tudom súgni forró vággyal: maradj, maradj örökre nálam, szeretlek végtelenül, oh, add, hogy a te irgalmas szereteted égő áldozata legyek... S mindig ott ég még egy kérés ajkamon; és nem tudom kimondani, csak ezt: Jézusom, ahogy te akarod, úgy legyen.”

„De te, ki belátsz a szívek mélyébe, te tudod azt, milyen segélyt kérve, gyámoltalanul mondom: ahogy te akarod, úgy legyen. Nem kell mondanom, te tudod azt, milyen iszonyú kínokban vergődik úgyszólván állandóan szívem itt kint a hideg világban, milyen lázas szomjúsággal vágyom, hogy egyedül csak a tied legyek, hogy Szíved lángjában egészen megsemmisüljek.”

„Ha esküvőt látok, eszembe jut, hogy az a vőlegény milyen szeretettel igyekszik minél előbb menyasszonyát otthonába vinni. Oh, olyankor ujjongva dobban meg a szívem, mert hisz az égi Jegyes milyen mérhetetlenül jobban szereti az ő kis aráját, mint egy ember; tehát mennyivel inkább fog sietni őt magához venni.

Fel Pestre

És ez a bizalom Etust nem csalta meg. Csodálatos jutalmat nyert. De előbb még egy fájdalmas próbán kellett keresztül esnie. Lelkiatyja megkísérelte, hogy őt a budapesti Angolkisasszonyoknál felvétesse. – Etus felutazott Nagybecskerekéről, és bemutatkozott. Az Angolkisasszonyok főnöknője, Mater Darvas, nagy szeretettel fogadta, és megvallotta hogy Etus lelkülete és megjelenése igen kedvező benyomást tett rá. De az orvosi vizsgálat eredménye negatív volt. Az orvos nyíltan kimondta, hogy ezzel az egészséggel pár hónap alatt kidől. Az ítélet Etusra nézve lesújtó volt.

„Mily sok kegyelmet kapott ez a kiválasztott lélek”, mondta később életrajzának olvasása után Mater Darvas, „mennyire szerette az Úr Jézust, és mennyit tudott szeretetből szenvedni! Még jól emlékszem, mikor nálunk járt, és én kihívtam őt a templomból, hogy a lesújtó hírt

közöljem vele. Akkor láttam milyen átszellemült tekintettel tapadt a szeme a tabernákulumon, alig vett engem észre. Már akkor gondoltam, hogy igen szép lélek lehet, és nagyon sajnáltam, hogy nem vehettem fel. Most már kérhetjük az ő segítségét, hogy mi is így tudjuk Jézust szeretni, és szeretetből sok áldozatot hozva önmagunkról le tudjunk mondani.”

1926. november 13-án írja naplójába: „Újra itthon vagyok. Milyen teli reménnyel, vággyal indultam négy hét előtt fel Pestre. Azt hittem, hogy most már egészen a tied lehetek, imádott Jegyesem, hogy megszűnöm a világ számára létezni egészen. Te másképp akartad... Sokat, nagyon sokat szenvedtem e pár hét alatt. Jézusom, te láttad, hogy a lelkem készségeken karolta át ezt az újabb keresztet, melyet nyújtottál, de a test nagyon erőtlén, szívem majdnem elviselhetetlenül fáj. Kicsiny feszületemet⁶, melyet nem rég kaptam lelkiatyámtól, folyton ajkamhoz szorítva, ismételtetem: Szeretlek Jézusom! Örökre neked adom magam, egyedül csak a te akarod teljesülni mindig! Igen, Jézusom, én nem akarok mást, csak azt, amit te. Csak vonj szorosán magadhoz a kereszten; oly szorosán, hogy soha gyengeségből vagy gyarlóságból se hagyhassam el azt.”

Ebben az időben mondotta el unokanővérének, hogy kilencedet végzett kis Szent Terézhez, és kérte, adjon valami jelt, szerzetbe kerül-e? És azt álmodta, hogy látta magát ravatalon fiatalon, szerzetesi ruhában. Nagyon örült, de kikötötte, hogy unokanővére ne mondja el senkinek. Csak halála után tudta meg édesanyja.

1927 elején súlyos spanyolba is esett, és mellhártyagyulladásra kapott. Nagyon súlyos beteg volt. Tavasszal levegőváltásra ment Zsidópusztára. Onnét visszajövet kapta a hírt, hogy beléphet a Visitatióba.

Belső próbák

Nem hiányoztak azonban a külső nehézségek mellett a belső próbák sem. A két kísérlet közé, a karmelita-hivatás és az Angolkisasszonyoknál való jelentkezés közé, esik 1926 elején a nagy belső megpróbáltatás, melyről szintén naplójában említést tesz, anélkül, hogy azt részletezné.

„December 8-a és március 25-e közt nem tudtam egy szót sem írni mostanáig”, így ír 1926. április 18-án. De azért március 25-én is leírta fogadalmának megújításaként annak szövegét. „December 8-a óta pedig”, így folytatja, „annyi, de annyi mindenben mentem át. Te tudod, Jézusom, hisz te látod, hogy a gonoszlélek minden dühével reám támadt, hogy lerontson. December 8-a óta érzem igazán az élet vértanúságát. Nincs az a mód és nincs az az oldal, melyről meg ne támadt volna. Lelkem, szívem békés nyugalomát, mely csak a te forró szerelmedet ismerte, és csordultig volt tele vele, azt a nyugalomát is a legkeserűbb kinná és harccá változtatta. És te, Jézusom, csendben nézed, hagyod, hogy mindez megtörténjen. Nézed, fájdalmasan nézed, hogy milyen nagyon nyomorult vagyok, hogy milyen sokszor győz a gyengeség. Ez az, ami majdnem elviselhetlenné teszi a kint számomra.”

„Jézusom, ebben a nagy élet-halál harcban egyedül az tartott fenn, azért nem roskadtam össze, mert éreztem, tudtam, hogy te imádott Jegyesem, ott vagy szívemben szerelmeddel; hogy nem hagytál el, hogy egészen az enyém vagy, s én a tied, dacára gyengeségemnek s nyomorúságomnak. Jézusom, te szeretetből engedted mindezt megtörténni, hogy ezáltal még szorosabban vonj magadhoz a kereszten. Ezt tudom.”

És most mutatkozik újból hősies szeretete, melyet még a próba sem tör meg: „Jézusom, könyörgök lelkem egész erejével, ne a kínoktól, ne a kísértésektől szabadíts meg, hanem egyedül gyengeségemtől. Jézusom, ne engedj gyengének lennem, ne engedd, hogy téged megbántsalak, ne engedd, hogy még én is fájdalmat okozzak neked folyton. Jézusom, te tudod,

⁶ Ezt betegségében is állandóan csókolta. Rómából megáldott teljes búcsús feszület volt.

hogy én semmire sem vagyok képes nélküled. Gyermekek, tehetetlen, gyenge, kicsi gyermek vagyok, aki egyetlenegy lépést sem tud tenni előre egyedül, mert oly kicsi, tehetetlen, gyenge, hogy mindjárt megbotlik. Oh Jézusom, gondoldj kérlek mindig erre, ha reám tekintesz. Te a kicsinyeket nagyon szereted. Tégy olyan nagyon kicsinnyé, hogy senki ebben a világban észre ne vegyen, s csak egyedül a te számodra létezzem.”

A kísértés, a harc után, mintha csak kimerült volna, nagy lelki fáradtság és szárazság vett erőt rajta. Erről ír folytatólag április 20-án: „Olyan egyedül vagyok egy pár hét óta. A nagy lelki viharok után valami olyan bénító fáradtság tart fogva. S az utolsó szikra is, melynek melegét a legerősebb viharok közt is éreztem, mintha kialudt volna... Jézusom, te alszol... mélyen alszol, de ugy-e csak alszol? Itt pihensz szívemben, lelkemben, s nem hagytál magamra? Olyan kínzó félelem szorítja össze szívemet; nem érzem szent Szíved dobogását az enyémen, nem érzem tüztét, melegét, fényét. Úgy fázom ebben a sötétségben, úgy félek, úgy vágyom utánad, s nem merlek hívni, nehogy felköltselek. Hisz te pihensz, fáradt vagy, alszol, s hogy épp az én nyomorúságos hajlékomat választottad nyugvóhelyül, ez is csak azt bizonyítja, hogy mennyire szeretsz.”

„Az, hogy egyedül vagyok, elhagytál, a kínzó félelem, mind csak az ördög munkája, ki evvel akar bizalmatlanságra s aztán kétségbeesésbe vinni. Jézusom, te tudod, hogy a legkeserűbb szárazságban, a legkínzóbb elhagyatottságban, a gyöngeségemben, nyomorúságomban is egyedül csak a tied vagyok mindig, s szeretlek – szeretlek, s a tied vagyok akkor is, ha a kereszttel, melyet te nyújtasz, oly nehéz is, hogy a földre sújt. Hisz minél nehezebb, annál közelebb jutok veled egyetlen célomhoz, hozzád. Jézusom, törj össze, zúzz össze egészen, csak a lelkem ne enged megroppantani soha, egy pillanatra sem! – Szűz Anyám, a lelkem őrizd tisztán, hófehéren, hogy méltó készséges áldozata legyen az Úr Jézus lángoló, irgalmas szeretetének!”

Egy hónapra rá örökre letette tökéletességi fogadalmát.

„A tél már elmúlt...”

A kísértések és próbák elvonultak. Amit még több hónappal ezelőtt írt, mikor egyszer az Oltáriszentség előtt imádkozott, az most rá nézve valóság lett: megnyugodott Isten akarataiban, a világban maradt, mert azt hitte, hogy rá nézve bezárult a zárda kapuja. „Olyankor” – szentáldozás után – eltűnik minden marcangoló félelem, hogy nem lehetek esetleg karmelita, hanem kint hagysz a világ viharáiban. Hiszen mindegy; keresztedhez simulva, a világ legtombolóbb viharáiban is egyedül csak téged látlak, egyedül csak neked élek, minden eltűnik körülöttünk; egyedül csak mi ketten vagyunk. Te a kereszten, én a kereszttel alatt. Mindig fölnezek, s te le, a szemembe. Tekintetedtől tűz pattan lelkembe. S ez a tűz nem fog kialudni soha; hisz égő tekinteted mindig az enyémben merülhet; soha, soha máshova nem nézek, csak föl, a te két szemedbe. Így olyan könnyű az élet vértanúsága. Így olyan nagy, nagy boldogság szenvedni, s olyan erős a kívánság, hogy minél többet szenvedhessek, hogy a te emésztő szomjúságodat enyhítsem.” (1925. november 24.)

De „a tél már elmúlt, az eső elállt, elvonult.” Véget ért a próba és kísértés ideje, a kitartás és hűség megnyerték jutalmukat. Megszólalt a Jegyes szava: „Kelj fel barátnóm, galambom, szépem, jöjj!” (Én 2)

1927 elején volt, hogy a Jézustársaság magyar rendtartományának főnöke ellátogatott a Visitatio-rend thurnfeldi zárdájába, hogy az ottani főnöknővel, Böhm Margit Máriával, aki atyái ágon szintén Magyarországból származott, az első magyarországi Visitatio-zárda megalapításáról tárgyaljon. Ugyanaz év április havában a főnöknő egy kíséreléssel, Hoitz Magdolna Augustina nővérral, eljött Magyarországra és megtekintette a jézustársasági újoncházat, a régi Károlyi-kastélyt Érden. A Jézustársaság és a Visitatio szándékai találkoztak. Előbbiek újoncházukat a zugligeti újonnan épült Manrézába óhajtották áthelyezni, utóbbiak

Magyarországon akartak megtelepedni. Az érdi ház a Visitatio nővéreinek nagyon megtetszett, és fölötte alkalmasnak látszott az új alapításra.

Így hamar megtörtént a megegyezés. Július havában a jézustársasági rendfőnök ismét Thurnfeldbe utazott, hogy az alapítás részleteit jobban megbeszélje, és ez alkalommal – íme Isten gondviselésének csodálatos intézkedése – mivel ő volt Etus lelkivezetője, szóba került az ő belépésének lehetősége. A tisztelendő anya nem zárkózott el, és azt válaszolta, hogy a dolgot meg lehet próbálni. Ezzel Etus belépése biztosítva volt. Lelkiatyja levélben tudatta vele az örömhírt. Etus öröme leírhatatlan volt. Égi Jegyese megjutalmazta áldozatait. Böhm Margit Mária főnöknő, az érdi zárda alapítónője, egyszer úgy nyilatkozott, hogy a jó Isten oly feltűnően mutatta meg gondviselésének ujját Etus hivatásában, mintha az egész zárdaalapítás csak azért lett volna, hogy neki lehetőséget nyújtson a belépésre. Szent élete a zárdában, lelkiismeretes pontossága a legkisebb dolgokban is, boldogsága és örömteljes istenszolgálat, a Visitatio szellemének tökéletes elsajátítása mindenesetre igazolják, hogy az isteni Gondviselés feltűnő világossággal ide hívta őt, és azt akarta, hogy az első magyar Visitatio-zárdának megalapításában jelentékeny része legyen – nem annyira külső működésével, mint inkább példájával, imádságával és életének áldozatával. Egészsége feltűnő módon kitartott örök fogadalmának napjáig. Ekkor azonban már rosszul érezte magát, és egy év sem telt bele, hogy hivatását életének áldozatával megpecsételte.

„Vonj magadhoz!”

De halljuk, mit ír közvetlenül Thurnfeldbe való elutazása előtt! „Vonj magadhoz... futunk keneteid illatára... Valami megkapó erő van ebben a pár szóban. A szomjas, szereteted után éhező lélek szinte megbűvölten ismétli újra és újra. Vonj magadhoz... százszor is elmondom egy nap. Hisz te vagy, Jézusom, az a csodálatos mágnes, aki mindeneket magadhoz vonasz. Ó, vonj magadhoz ellenállhatatlan erővel, hogy szereteted lángtengerébe belevezzek, hogy magam is tűzzé váljak, s piciny szikrákká zúzz össze, és hints el sok-sok hideg lélekbe, hogy ott is fellobogjon a te szerelmednek tüze. Óh, kérlek, így semmisítsd meg az én kis életem! Vonj magadhoz, futunk keneteid illatára... hiszen, Jézusom, akinek lelkét egyszer elárasztottad evvel az égi illattal, az mámoros lett attól, az fut, magával ragadva másokat is, más célja nem lévén többé, egyedül csak te. Oh, vonj magadhoz!” (1927.július 25.)

Ezzel a pár szóval jellemzi egész jövő hivatását a Visitatióban: égni Jézusért és Jézus miatt égni a lelkekért!

Tirol hegyei közt

Thurnfeld

Az ősrégi, történeti emlékü, a tiroli szabadságharcból is nevezetes Hall városka fölött, a hatalmas Bettelwurf hegység sziklafalának lábánál terül el a csendes, békés, fallal körülkerített fekvőség, melynek neve Thurnfeld. Ezt a helyet már 1525-ben egy szentágostonrendi női szerzet vette birtokba. Az egész fekvőség mai kiterjedésében azonban csak 1583-ban jelenik meg az okmányokban Thurnfeld néven, amikor a halli alapítványi hölgyek közössége az egész mai területet megvette és kőfallal zárta körül. Ennek az intézménynek alapítónője a szentéletű Magdolna főhercegnő volt, és érdekes dolog, hogy alapítását szintén a boldogságos Szűz Látogatásáról (visitatio) nevezte el, mintha sejtette volna, hogy egyszer Szalézi Szent Ferencnek rendje fogja örökölni azt a területet, melynek ő annyi gondot és fáradságot szentelt. Ez a közösség világi hölgyekből állott, akik kitűnő szabályok és kiváló fegyelem alatt, egyszerű fogadalmakkal lekötve, jámbor és istenfélő életet éltek, és e tekintetben a szorosánvett szerzetesnőkkel versenyeztek. A mai thurnfeldi Visitatio-zárda őrzi még az oltárt, amelynél Canisius szent Péter, Németország második apostola, halli kirándulásaikor misézett.

A halli alapítványi hölgyek intézménye pontosan 200 évig, 1783-ig tartotta birtokban Thurnfeldet. Ekkor II. József ismert egyházpolitikája feloszlatta az intézményt, a birtokot pedig 1787-ben elárverezték. Így Thurnfeld világi kézre került, de csak 70 évre. Már 1859-ben a beuerbergi Visitatio-zárda egy létesítendő új alapítás céljaira megvette, és Becker Mária Peregrina lett a thurnfeldi zárda alapítónője. Ebben a zárdában hűségesen megőrizték a rend ősi hagyományait és szellemét. Ötven év alatt mintegy 1000 növendék részesült a zárda nevelésének áldásaiban, köztük nem egy magyar családnak gyermeke is. A császári család tagjai kitüntető szeretettel és gonddal vették körül az új alapítást.

Ebben a zárdában élte Etus szerzetesi életének első hónapjait.

A búcsú

„Jézusom, szinte álomszerű, hogy itt vagyok” – írja a thurnfeldi Visitatio új jelöltje aug. 29-én. – „Hát igazán annyira szereted a te kis arádat, hogy elszakítottad őt mindenkitől és mindentől, hogy egyedül csak a tiéd legyen. Augusztus 6-a, oly kegyelmekkel teljes nap!⁷ Jézusom, azon a napon s éjszakán az Olajfák hegyén kiállt szenvedéseidből ajándékoztál nekem; megízleltetted velem azok keserűségét s a haláltusát. Lelkem túláradt tőle, de a boldogságtól is, hogy mindez érted van, lelkem isteni Jegyese! Jézusom, augusztus 10-e! Oh, azon az estén ölelte az isteni Jegyes az ő otthonában karjaiba az ő kis aráját, aki anyját, testvéreit s mindenkit, hazáját, anyanyelvét, mindent amit szeretett, otthagytott, hogy egész szívével csak őt szeresse! Este 9 óra körül léptem át a klauzura küszöbét, oly nagyon dobogott a szívem! de valami nagy, nagy nyugalom töltötte el egész lelkem! hisz, Jézusom, a te otthonodba léptem. Kis szívem úgy égett a szeretettől s boldogságtól, hogy cellámban könnyekben törtem ki.”

Nem szabad csodálkoznunk, hogy Etus is érezte a válás fájdalmát. Ő örömmel, sőt ujjongva hagyta el a világot, de szerető szíve nem volt érzéketlen szeretteinek fájdalmával szemben! És ezzel áldozata nem kevésbé volt tökéletes. A kegyelem nem nyomja el a természet érzelmeit, hanem akkor ragyog fényesebben, mikor győzedelmeskedik fölöttük és Istennek áldozza fel

⁷ Ekkor hagyta el a szülői otthont.

azokat. Érezte ezt a természetes fájdalmat, sőt ellenkezést a Visitatio nagy szentje – Etus későbbi védőszentje – Alacoque Sz. Margit is, Szent Teréz is ugyanezt vallja meg önmagáról. Boldog Colombière pedig, akit Etus annyira tisztelt és szeretett, egyik levelében írja a szerzetesi hivatásról: „Alig ismerek valakit, aki ezt a lépést nem a természet nagy ellenkezésével tenné meg, kivéve azokat az ifjakat, akiket Isten még szinte gyermekkorukban emel ki a világból anélkül, hogy ők tudnák, mit tesznek.” Etus, bár lelkileg egészen gyermek volt és végig az is maradt, mégis jól tudta, hogy mit tesz. És mert tudta, azért volt oly nagy öröme, de azért érezte az áldozatot is, és ez a kettő tette Isten előtt oly értékessé lépését. Isten is úgy akarta, hogy nagyobb legyen az érdem, de egyúttal kegyelmét is megadta, hogy az áldozat után alig volt ember, aki boldogabbnak érezte volna magát a világon, mint Soeur Adelhaid a záróban, amint Etust⁸ jelöltségétől kezdve nevezték.

Az első napok

Ezekről az első napokról írja akkori thurnfeldi és későbbi érdi főnöknője oly igaz szavakkal a halála után: „Nem szabad ennek a kegyelmekkel megáldott gyermeknek gyönyörű lelkivilágától búcsút vennünk anélkül, hogy az ő rövid szerzetesi életének tanúi meg ne szólalnának attól az estétől kezdve, amelyen a zárda küszöbét ragyogó arccal, mondhatni örömtől ugrándozva, átlépte és boldogságát az éjjeli csend ellenére mindenfelé hirdette. A következő napon pár könnycsepp pergett le arcán, melyeket hön szeretett édesanyjának emléke sajtolt ki szeméből, s melyek ugyanabból az okból – bár akarata ellenére – pár nappal halála előtt megisméltődtek. Párját ritkító buzgósággal kezdte meg próbaidejét. Minden új volt számára, de minden egyszersmind boldoggá is tette: minden új gyakorlat, minden szertartás, ami oly sokféle van a Visitatióban; a feltűnő mindebben pedig az volt, hogy egyetlen természetes gyengesége, nagy feledékenysége⁹ ellenére is semmit el nem felejtett, semmi figyelmét ki nem kerülte. A vágy, hogy szeretett Jézusának öröme legyen, megerősítette szívének emlékezőtehetségét. Ő volt a leghűségesebb, de egyúttal a legvidámabb újoncnő is, mert ő volt a legboldogabb hivatásában. Epedett az ő szeretett Visitatiójának behatóbb ismerete után, nem lehetett neki eleget elmondani a szerzet évkönyveiből, minden egészen a lelkesedésig magával ragadta, és ezt a lelkesedést azután Érden újonctársnőinek lelkébe önteni iparkodott.”

Már augusztus 30-án megkapta a fátyolt és gallért, mely őt a hivatalos jelöltek sorába iktatta. Erről a napról írja: „Jézusom, a mi ünnepélyes eljegyzésünknek a napja! Gallérban, fátyollal ünnepélyesen mondtam el azt, amit már megszámálhatatlanszor mondtam el neked, hogy nagyon határtalanul szeretlek, hogy neked adom magamat egészen, fönntartás nélkül. Oh Jézusom, tudom, hogy a te szíved is épp úgy dobogott a tabernákulumban a szeretettől s a boldogságtól, mint a te kis arádé! Oh Jézusom, megkezdted munkádat lelkemben, esdve kérlek, fejezd is be; én nem akarok mást, csak amit te. Oh, add a kegyelmet nekem, hogy egész életem olyan legyen, amilyennek te azt látni akarod. Fogadd el egészen a szeretet kis égő áldozatának Egyházunk papjaiért és a missziókéért. Amen.”

Ez a felajánlás fátyolvételének napján körvonalazza már egész szerzetesi életét, életét a Visitatióban. Egy gondolat hevítette: lelkeket menteni Jézus iránti szeretetből, lelkeket adni Jézusnak! És mivel a papok hivatottak leginkább közreműködni Jézus megváltói életében, azért imádságai, áldozatai is elsősorban a papoknak szóltak. Még halálos ágyán kifejezte, hogy gyóntató atyjáért, lelkivezetőjéért az égből is imádkozni fog, hiszen egész életét a papokért

⁸ Etelka németül Adelhaid.

⁹ Hogy mennyire iparkodott ettől a hibától szabadulni, mutatja a következő kis eset. Meg volt bízva, hogy áhítatgyakorlatokra jelt adjon. Megtörtént, hogy egy alkalommal a jeladással megkésett. Könnyes szemmel ment mesternőjéhez, és bocsánatot kért, hogy mulasztása következtében minden nővér pár percet veszített elmélkedéséből.

áldozta fel. Így nyilatkozott még két órával halála előtt, mikor gyóntatójától az utolsó feloldozást kapta.

Lelkigyakorlat

Október havában végezte első 8 napos lelkigyakorlatait a Visitatióban, egyedül Jézussal. Erről a lelki magányról írja: „Jézusom, 8 napi csendes magány... Csak te és én... semmi és senki körülünk. Jézusom, miért hívtál a magányba? Csodálatos érzés dobogtatja szívemet! Jézusom, te vágytál utánam! te, a hatalmas király, a kicsi mezei margitvirággal akarsz 8 napot egyedül lenni. Te a társadalmi királyságodnak ünnepét” – október 31-én írja – „egyedül vele akartad megünnepelni, s azért hívtad őt annak előestéjén magadhoz. Oh királyi Jegyesem, gyakorold uralkodói jogaidat teljes mértékben rajtam! Oh, kényszeríts, hogy tied legyek teljesen, elfeledve önmagam. Ez a lelkigyakorlat előkészület a mi esküvőnkre. Segíts, hogy lelkem menyegzős ruhája ragyogó, fényes, hófehér legyen. Tőled várok minden ékességet, gazdagságot, fényt. Jézusom, te vagy az irgalmas szeretet. Oh, nézd, az én lelkemnél szegényebbet, nyomorúságosabbat, koldusabbat nem kell keresned; irgalmasságod csodáit teljes mértékben gyakorolhatod rajta! Oh igen, irgalmasságod karjába vetem magam, szent Szívedhez simulok... reád hagyok mindent... oh, a te két karodban erősnek, bátornak érzem magam; ott senki és semmi sem árthat nekem. Egymást nézzük... egymás szíve dobogását hallgatjuk... oh beszélj, isteni Üdvözítőm,... nyolc napig csak mi ketten vagyunk... Jézusom, ezt a nyolc napot nem tudom leírni – igen, ez a kettőnké volt egészen...”

Amint jegyzeteiből kitűnik, melyeket előbb idéztünk, Etus megtérése után már a világban a legszorosabb, a legbensőbb egységben élt Jézussal, isteni Üdvözítőjével. De mintha ez a lelki magány Thurnfeldben megvetette volna alapját annak a még meghittebb viszonynak égi Jegyeséhez, mely oly sajátos jellemvonása volt lelki életének a Visitatióban. És ezt a meghitt benső viszonyt a legnagyobb egyszerűség, valódi gyermeki lelkület tették oly bájossá és elragadóvá azok előtt, akik lelkét ismerték. Ő tudta, hogy Jézus nagyon szereti és keresi szeretetét, de azt is tudta, hogy erre teljesen méltatlan. Nehezen beszélt arról a gyengédségről, melyet isteni Jegyese részéről tapasztalt; mert alig tudta elgondolni, hogy miképp lehetséges, hogy őt a „nyomorultat”, a koldust, Jézus ennyire szeresse. És mégis örült neki, és gyermeki szívének minden hevével viszonzta. Mindig csak „Ő”-ről beszélt, ha lelkiatyjával találkozott, aki őt ismerte. Egyébként másokkal való érintkezésében egészen egyszerű volt, és a keresettségnek, a különködésnek, a fitogtatott vagy mesterkéltségnek még látszata is távol állt tőle. Jól jegyzi meg főnöknője és mesternője, hogy nála egészen magától értetődő és természetes valami volt, hogy magát semmire se becsülje. Mások is erre töreksenek, de mégis tudatában vannak valami jónak, ami bennük van. Ő mintegy képtelen volt magán valami erényt észlelni. És ez nem holmi mesterkéltség, hanem legbensőbb és legegyszerűbb meggyőződés volt nála. Azért, mondhatni, minden dicséret vagy elismeréslepattant róla, sőt fájt neki. Ez az egyszerűség volt lelkének második főjellemvonása.

Egész jelöltsége készület volt a beöltözés nagy napjára. Már előre ékesítette menyasszonyi ruháját, hogy megnyerje Jegyesének tetszését. Azért írja szalézi Szent Ferenc ünnepén 1928-ban: „Jézusom, én megígérem neked, hogy mindig vidám mosolyt láthatsz arcomon a te segítségemmel. Én nem akarok soha sírni, ha még oly nehéz keresztet küldesz is. Mindig arra gondolok, te a tabernákulumból figyelsz szívszorongva, mennyire tudlak szeretni... s akkor lesz erőm mindig mosolyogni...”

Ezek a szavak sejtetik, hogy Sr. Adelhaidnak minden boldogsága mellett is voltak kis keresztjei. Hiszen el sem képzelhető másképp. A német nyelvnek akkor még csekély tudásával egyszerre egészen idegen környezetbe lett áthelyezve. Az akklimatizációnak, a megszokásnak minden szeretet és erény mellett a természet számára nehéznek kellett lennie. És ki tudja, milyen más kis kereszt is nyomta még gyenge vállát? De ő ezekről soha sem beszélt. Sőt egyszer ki is

fejezte, hogy a szerzetesi élet boldogságáért és előnyeiért és később az új alapításért mindenkinek meg kell hoznia a maga áldozatait, melyet az anyanyelvtől való kisebb-nagyobb megfosztottság¹⁰, az első nehézségek és még más egyéb körülmények követelnek természetüktől. Ez rá nézve egészen magától értetődő dolog volt, és nem tudta elgondolni, hogy valaki másképp vélekedhetné, vagy másképp érezhetne. Ha valami hasonlót látott, és általában minden hiba, melyet észrevett, főleg a buzgóság és nagylelkűség hiánya, nagyon fájta neki, és imáival és annál nagyobb szeretetével iparkodott Jézust kárpótolni és mások számára kegyelmet kiesdeni.

Jézus kis napsugara

„Nemcsak elhatározta, hogy mosolyogva fog szenvedni, de meg is tette, mondja róla egyik társnője. „Még könnyei közt is mosolyogni láttam. Engem is arra tanított, hogy mindig mosolyogjak a szenvedésben.” Mikor egy jelöltet egészségi állapota nem tett alkalmassá a zárdaik életre, és hazaküldték, így vigasztalta őt: „Nem az a célunk nekünk, hogy zárdában éljünk, hanem, hogy eljussunk a mennyországba. A zárda csak egy út oda, Nekünk a jó Isten egyet adott, ami a miénk, akaratunkat. Ezt adhatjuk neki, és akkor mindent neki adtunk. Adja neki akaratát, és akkor az Övé lesz egészen odakint is.” „Igen”, válaszolt a másik, „de az a borzasztó, hogy egészen hidegnek érzem a szívem iránta, olyan, mintha már nem is szeretném.” „Az nem baj”, felelte, „ha csak maga tudja, hogy szereti. Volt idő, mikor én is úgy éreztem, és azon aggódtam, hogy már nem szeretem Öt. De én azt mondtam neki; „Szeretlek, én tudom, hogy szeretlek.” És úgy nézett az előttük lévő Jó Pásztor-szoborra, mintha maga az Úr Jézus állt volna ott, és őneki mondaná.

„Olyan kedves, derűs lény volt”, mondja ugyancsak társnője, „és úgy él emlékezetemben, mint a napsugár. Elgondoltam, hogy ő volt az Úr Jézus kis napsugárkája, akinek minden törekvése az volt, hogy az ő homlokáról a szomorúság felhőit elűzze, és mosolygós, meleg szeretetével felderítse.”

Beöltözés

De már közelgett a nagy nap, a beöltözés napja. 1928. április 8-án, húsvét vasárnapján, írja; „Jézusom, én Isteni Jegyesem... szinte álom, hát tényleg lehetséges? holnapután tartod esküvődöt velem... Hogy mit jelent ez, hogy mit érzek, oh, te azt tudod... Csodálatos... ha a szív ennyire tele van, megnémul az ajak. És április 10-én: Oh, ez a dátum... Oh igen, ez a nap kegyelmekkel, boldogsággal teli nap volt. Oh Jézusom, most már igazán teljesen a tied vagyok... érzem, karjaidban tartasz, nálam vagy... a szívemben, lelkemben, s az így marad mindig... ugy-e mindig? az egész örökkévalóságon át... te az enyém s én a tied vagyok egészen... Jézusom, te kezébe vetted életem kis sajkájának kormányát... nekem csak egy dolgom van, szent Szívedhez simulva, határtalan bizalommal reád hagyni mindent... s te célhoz viszel... szereteted tűztengerébe beleveszek, megszűnöm élni, hogy te élhess bennem... Igen, a te irgalmas szeretetednek leszek kis égő áldozata, vértanúja... Jézusom, P, de la Colombière határtalan, rendíthetetlen bizalma ég bennem... Akik te benned bíznak, mindörökké meg nem szégyenülnek...”

Ezt az ő boldogságát beöltözése napján mások is érezték és látták. Főnöknője megjegyzi; „Mily boldoggá tette őt a hön kívánt és várt szerzetesi ruha! S amint akkor az első alkalommal

¹⁰ Hogy e tekintetben mily alapos erényre tett szert, abból is kiviláglik, hogy édesanyjának tanúsága szerint, az idegen nyelveket mint gyermek nem szívesen tanulta. Egyszer 13 éves korában a francia óra helyett nagynénjéhez ment. Később a német és a szerb nyelvvel is baj volt. Mégis már iskolái bevégezése után több társnőjével beiratkozott a német polgári IV. osztályába, hogy biztosítsa az iskola kellő létszámát.

minden egyes darabot áhítattal, tisztelettel és szeretettel megcsókolt, ugyanúgy tette azt minden reggel és még utoljára is 1933. április 10-én, egy hónappal halála előtt. Beöltözési napjának emlékére kérte, adják rá ezen a napon még egyszer a szerzetesi ruhát, és az ablakra hajolva, elbúcsúzott az ő kedves Érdjének gyönyörű kilátásától, természetesen szavak nélkül, hiszen tudta, hogy főnöknője, aki támogatta, mindent megértett.”

Ápr. 29-én írja édesanyjának; „Még mindig mint egy álom tűnik fel előttem, hogy már apáca vagyok, s csodálkozva nézek végig magamon. Oh Anyácskám, olyan csodás, varázslatos érzés tart állandóan fogva beöltözésem óta! S biztos vagyok, hogy a jó Isten már több boldogságot nem adhatna, mert hisz mindent nekem adott, minden az enyém, mert Jézus szeretete az enyém. S a szent ruha! Anyácskám, az ő jegyeseinek öltönye! Oh ez az érzés százszor is felujjong naponta szívemben.”

Így készítette elő az Úr Jézus azt, akiről akarta, hogy az első magyar Visitatio-zárdának első újoncnője legyen, első fogadalmas nővére és első áldozata. Azért az utolsó hónapokban, melyeket beöltözése után még Thurnfeldben töltött, újabb lelki ösztönzéseket és kegyelmeket adott neki. Hivatását külsőleg neve is jelképezte. A beöltözésnél a Mária Margit nevet kapta Alacoque szent Margit Mária tiszteletére; de nevét megfordították, mert a vele együtt Érdre készülő főnöknőnek is Margit Mária volt a neve.

A tabernákulum

Tisztelete és szeretete az Oltáriszentség iránt, mely egész életében oly annyira jellegzetes volt, e hónapokban új lendületet nyert. Épp a Szent Szív havában, jún. 10-én, az Úrnap nyolcadában tesz erről vallomást: „Jézusom, úgy érzem, hogy az Oltáriszentségben kell téged legjobban szeretnem, kis örökmécsesének a tabernákulum előtt kell fölemésztnődnie. Óh Jézusom, sokszor jobban vágyom, hogy tabernákulumod előtt leroskadva becézhesselek, szerethesselek, minthogy az égben téged látva, lábaidat valóságban átkarolhassam. Igen, Jézusom, ott mindig szeretnek, imádnak; de a tabernákulumban? oh Jézusom, mennyit vagy egyedül, mennyit bánthanak...”

És pár napra rá, jún. 15-én, Jézus Szíve ünnepén; „Ezt szeretném veled elfelejtetni, de ehhez a te Szíveddel kellene szeretnem téged; tehetetlenségemben csak forrón ezt tudom súgni: Taníts meg szeretni téged, oh, taníts meg szeretni téged... Szeretni a te Szíved tüzével, hevével, szeretni a szerelem szent szenvedélyével, oh, taníts meg szeretni téged, mert különben belehalok a vágyba szeretni téged.” És most szent pártfogójára vetődik tekintete, akinek nevét és szeretetét örökölte: „Szent Margitnak azt mondtad, készítsen számodra lelkében egy mennyországot, ahol megpihenhetsz... szent volt, tudott neked lelkében egy mennyországot készíteni... Oh Jézusom, én is Margit vagyok, te adtad nekem ezt a nevet... de én csak egy nyomorult kis porszem vagyok, kiben csak az égő vágy van meg az életszentség után; de te mindent megtehetsz... oh, add, hogy igazán Margit legyek, a te Margitod... Minden reggel, mikor szívembe térsz, reszketve a vágytól, alázatosan kérlek, hogy te készíts lelkemben magadnak egy mennyországot, ahol megpihenhetsz... én nem tudok... de te tudsz...” És az Úr Jézus valóban napról-napra szebb tabernákulumot, monstranciát, ciboriumot készített magának az ő kis jegyeseinek lelkéből, melyben nemcsak lakott, de amely Őt másokra is visszasugározta, másoknak is adta. Sőt egy mennyországot készített magának lelkében, mert méltán mondhatjuk, ha lángoló vágyára és szeretetére, lelkének tisztaságára és áldozatosságára tekintünk, hogy nem sok lélekben lakhatott az Úr Jézus nagyobb örömmel és gyönyörűséggel, mint az ő lelkében.

Áldozatos lelkülete még az Oltáriszentség iránti szeretetében is megnyilvánult. Előbb említett jelölttársa megjegyzi róla: „Mikor 1927 őszen L. I.-val kimentünk Hallba, őt és O. A.-t már ott találtuk. Akkor még csak Sr. Adelhaid volt. A tisztelendő Anya rájuk bízott minket, hogy mindent megmutassanak, és velünk legyenek. Engem épp Mária Margit nővérre bízott. Nagyon kedves volt a kis nővér; segített kipakolni, ágyat elrendezni... Különösen pedig ő lett a

vigasztalásom. Másnap a szentmisén tapasztaltam, hogy nemcsak hogy a templomba nem szabad kimennünk de még szentmise alkalmával sem láthatjuk az Úr Jézust,¹¹ és mondták, hogy ez bizony mindig így lesz. Sr. Adelhaid vigasztalt. „Nem baj”, mondta, „ez nekünk is nagy fájdalom, de ajánljuk fel azokért, akik láthatnák az Oltáriszentséget, de nem akarják látni. Nehogy eszébe jusson azért visszamenni a világba!” Hetek múlva már azt mondta: „Én már nem is bánom, hogy nem láthatom az Oltáriszentséget, sőt örülök neki, mert azokra a lelkekre gondolok, akikért felajánlom, s akik így megtérnek.” Pedig legnagyobb öröme volt, ha „Őt” nézhette, míg a pap a többieket áldoztatta. Mikor a lelkiolvasást még jó időben a kertben sétálva végeztük, ő a templom falánál sétálgatott, hogy közel legyen az Úr Jézushoz.”

Semper fidelis! ... A hűséges újoncnő

Magnificat

Az Oltáriszentség tisztelete mellett ott foglalt helyet szívében a Szűzanya tisztelete is. Ebben is szent bizalmasság és mindig az erényes előhaladás lényegét szem előtt tartó gyakorlatiasság jellemzi. A Visitatio ünnepén ezt írja naplójába: „Szűz Anyám, a mi szent rendünk ünnepén, a te szent Fiadnak, az én isteni Jegyesemnek, megígérjük – de ugy-e mindketten együtt, mert csak veled merem ezt megtenni és általad remélem megvalósítani – hogy Magnificat, egyedül csak a Magnificat lesz a válaszom mindenre, amit csak küldesz, egy panaszszó se hagyhasa el soha ajkaimat, s ha még úgy fáj a szívem, ha a természet kínosan vergődik is, oh Jézusom, akkor segíts, Szűz Anyám, oh, akkor állj mellettem, hogy lelkemből ujjongva törhessen fel a Magnificat!” Hogy ezt a feltételét mily hősiiesen valósította meg, arról tanúskodik ismét végső betegsége. Megvallotta főnöknőjének és lelkiatyjának, hogy a hosszú szenvedés miatt sohasem

¹¹ A kórus rácsozata és az előtte lévő függöny miatt.

volt türelmetlen, és egy pillanatra sem akarja, hogy kevesebbet szenvedjen, mint amennyit az Úr Jézus akar.

Mikor Mária Margit nővér ezeket a Visitatio ünnepén leírta, akkor főnöknője már nem volt Thurnfeldben. Május 24-én Hoitz Magdolna Augusztinát választották meg helyébe. Az előbbi főnöknő, Böhm Margit Mária pedig jún. 1-én elutazott Magyarországra, és egyelőre Budapesten az isteni Megváltó Leányainak Marianum intézetében vett lakást, hogy az érdi letelepedést előkészítse. Mária Margit nővér többi társával – hatan voltak – követték őt. Ezzel kis hősnők külső életében is új szakasz kezdődik, melynek vége életének áldozata lesz.

A kék Duna partjain

Érd

Az érdi kastélyban, ahová Mária Margit vasárnap 1928. augusztus 5-én, havi Boldogasszony ünnepén, majdnem pontosan egy évre rá, hogy szeretett otthonát elhagyta, öt társnőjével együtt bevonult, fogadta mintegy 400 évvel azelőtt 1526. július 20-án a kastély akkori ura, árkosházi Sárkány Ambrus, pozsonyi főispán, II. Lajos magyar királyt útján, mely Mohács felé vezetett. Innét vett búcsút a király nejétől, Mária királynétól, a csepeli szigeten; innét indult tovább július 23-án, hogy ifjú életét Istenért, a hazáért és a nyugatért feláldozza, amint azt a mostani zárdakert sarkán elhelyezett emléktábla szépen hirdeti. Mária Margit nővér is azért jött ide, hogy az első magyarországi Visitatio-zárdában ifjú életét Istenért, hazájáért és nemcsak a nyugatért, hanem az egész világot és az összes lelkekért áldozatul hozza.

Érd a Duna mellett, a legújabb „tusculanum”-i és ligeti telepek keletkezése után mintegy 9500 lakost számláló, hosszúságában 12, szélességében pedig 10 km-re terjedő nagyközség, vegyes nyelvű és foglalkozású lakosokkal és négy vasúti megállóval, történelmi nevezetességű hely. II. Lajos említett tartózkodásán kívül Érd ugyancsak 1526 júliusának végén látta a Gnojenszky Lénárd lengyel főnemes vezérlete alatt átvonuló pápai segélyhadat, mely szintén Mohács síkján vészelt el. Látta szeptember 11-én II. Szulejmánnak Ercsiből Buda felé vonuló győztes seregét is; és az egykori török hódoltságáról tesz tanúságot még most is az oszlop, melynek tetejéről valamikor a muezzin kiáltotta a négy világtáj felé Allah és prófétája dicséretét. A kastélyban pedig török bégek ütötték fel lakásukat.

Ezt a kastélyt, mely egy domb oldalára támaszkodik, és gyönyörű fekvésével az egész község fölött uralkodik, mai alakjában báró Sina építtette 1870 körül. A kastély magas teraszáról a kilátás a Dunára szinte elragadja a nézőt. Később a Károlyi, majd a Wimpffen grófok voltak a kastély tulajdonosai. 1920-ban a Jézustársaság magyar rendtartománya vette meg, és itt helyezte el a cseh megszállás következtében Nagyszombatból kiszorult noviciátusát. Mintegy hét évig volt a jézustársaságiak újoncháza Érd, és a Jézus Szíve-tisztelet az újoncok közt virágzásnak indult, és a Szívárdák révén a községre is kiterjesztette áldásos hatását. Mintha csak ez a hét év előkészítette volna a talajt, hogy majdan itt verje bele először gyökerét a magyar földbe az a szerzet, melynek szentélyében a Jézus-Szíve tisztelet megszületett.

A Visitatio Magyarországon

Az első magyar Visitatio-zárda keletkezésének története visszanyúlik három évtizedre. Thurnfeldben már a múlt század utolsó éveiben felmerült egy magyar alapításnak gondolata, de akkor a terv még nem látszott megvalósíthatónak. Később már határozottabb alakban került az új alapításnak gondolata a boldog emlékü Prohászka püspök elé; de a nagy egyházfejedelem és apostol ezzel az ő egész lelkét jellemző szóval válaszolt: „Még nem érdemeltük meg, hogy Visitatióknak legyen.” Ő sem látta akkor még elérkezettnek az időpontot. Mintha mégis valamiképp neki szánta volna Isten ezt az alapítást; mert épp az ő egyházmegyéjében és közvetlen halála után indult meg teljesen céltudatosan, és valósult meg egy év leforgása alatt a magyarországi zárdaalapításnak a műve. Prohászka püspök 1927 április 2-án halt meg; és ugyancsak április havában jelent meg, mint láttuk, Böhm anya kísérelőjével először magyar földön, hogy az érdi kastélyt megtekintse. Mintha csak a szentéletű püspök lelke közbenjárta volna az alapítás érdekében az égből, hogy amit saját szemével látni nem volt megadva neki, legalább utódját örvendeztesse meg.

A Visitatio-rend letelepedésének gondolatát Böhm anya karolta fel legerélyesebben, és ő tartott ki mellette a legszívósabban. Ez a gondolat mint atyai örökség már rég megfogamzott lelkében, és ő csak az időpontra várt, hogy a Gondviselés tervei szerint megvalósíthassa. Ez az időpont akkor érkezett el, amikor az 1926-ik év folyamán egyesek, akiket egy magyarországi Visitatio-zárda alapítása közelről érdekelt, felkeresték a Jézustársaság magyar rendtartományának főnökét, és kérték, hogy valamiképp tegye lehetővé a szerzet letelepedését Magyarországon. Az imaapostolság szándékai közt már nem egyszer szerepelt a Visitatio-rend letelepedése Magyarországon. Isten meghallgatta az imákat. A Jézustársasági tartományfőnök Thurnfeldbe írt, majd személyesen ellátogatott, és Böhm anyával elhatározták, hogy az alapítás érdekében megteszik az első lépéseket azzal, hogy a zárda részére megfelelő helyet keresnek.

Ekkor történt, hogy a tartományfőnök 1927 január havában, thurnfeldi útja után, meglátogatta a Jézustársaságnak érdi újoncházát. A rend épp azzal a tervvel foglalkozott, hogy Érdet elhagyja, és a noviciátust a Zugligetben épülő lelkigyakorlatos házzal összekapcsolja. Ekkor a tartományfőnöknek a kápolnából kijövet az a gondolat jutott eszébe, hogy talán az érdi kastély volna alkalmas ház a Visitatio-rend magyarországi letelepedésére. Gondolatát közölte Böhm anyával, megküldte neki a kastély alaprajzát, és Thurnfeldben a gondolat tetszésre talált. A további fejleményeket már egy előző fejezetben megírtuk.

Az első lelkigyakorlat

Az új zárda hivatalos megnyitását, az úgynevezett installatio-t, mely aug. 26-án történt, egy nyolcnapos lelkigyakorlat előzte meg, melyet P. Pichler S. J. tartott. Ez a lelkigyakorlat ismét új fordulópontot jelent Mária Margit lelki életében, és pedig oly fordulópontot, mely áldozatának előkészítője volt. Ekkor ismét, de már egészen határozott alakban, jelentkezik az a mélyesélyes vágy, mely azóta szinte égette a lelkét, a vágy „hazamenni” és vele örökre egyesülni. Ez a vágy, melyet csak az engedelmesség szava szorított bizonyos korlátok közé, legjellemzőbb vonása lelki életének érdi tartózkodásától kezdve.

Aug. 24-én írja: „Jézusom, ma van az utolsó napja egy 8 napos lelkigyakorlatnak. Óh Jézusom, emésztő a te Szívednek tüze! Igen, Jézusom, te már többet nem adhatsz, elborítottad az én kicsi lelkem kegyelmeid és szereteted egész árjával. S én mit adjak, Jézusom? nincs már semmim, ami nem volna már a tied. Csak a nyomorúságom még az enyém. Neked adom, hogy ne maradjon semmim. Ugy-e elveszed? Lásd, meg kell tenned, mert máskülönben nem lehetek egészen nálad.”

„Jézusom, ilyen még sohasem voltál hozzám.”

És most írja le azt az érzést, mely neki is egészen újnak és különösnek tűnt fel, melyet most tapasztalt először ily alakban bensejében; „Jézusom, oly különös, megnevezhetetlen érzések égnék bennem. Jézusom, ilyen még soha nem voltál hozzám. Mintha sietni akarnál mindent nekem adni, mert rövid az idő... szinte fizikailag fáj, úgy éget szereteted tüze... mindent föl akarsz égetni bennem, ami nem te vagy.”

„A lelkigyakorlatot tartó Páter oly különösen, jóslatszerűleg beszélt hozzám... Oh Jézusom, én nem akarom kutatni a te szent terveidet, hisz tudod, egy pillanattal sem szeretnék előbb hozzád menni, mint ahogy te akarsz, de valahogy úgy érzem, közelg életem hajnala... Oh Jézusom, az én életem hajnala... tudod, húsvét hajnala... mikor a nevemen szólítasz: Mária!... S épp olyan csodálatosan ejted ki ezt a szót, mint az első húsvéti hajnalon... Jézusom, benne zeng minden... és én szomjazom erre a szóra... Jézusom, ugy-e hamar szólítasz így, ugy-e hamar hívsz... oh, ezért, ezért ég bennem úgy a vágy ez után az egy szó után...”

Mintha az Úr épp azzal is meg akarta volna mutatni, hogy ezt a tiszta lelket az új alapítás gyarapodásáért akarja magának áldozatul kiszemelni, hogy mindjárt idejövetelekor lelkébe adta

ezt az epedő vágyat a vele való túlvilági egyesülés után. De azért mégis időt engedett neki, még majd öt évet, hogy az új alapításnak külsőleg is munkáival és példájával hasznára legyen, és hogy saját lelke is a Jézushoz való hasonulás tökéletességét elérje az örök fogadalmak által.

„Én utánad megyek.”

A vágy azonban növekedett. Szeptember 9-én írja: „Jézusom, beöltözésem előtt kérdezte tőlem lelkiatyám, hogy melyik szentet veszem példaképnek, kinek az élete buzdít? Mintegy álomból ocsúdva eszméltem föl... Oh Jézusom, az utolsó három évben, oh, csak te voltál egyedül, akit magam előtt láttam, akinek élete vonzott ellenállhatatlan erővel, s aki mindenben mindenem vagy. Szinte észrevétlenül vontál így magadhoz. Lelkiatyám, látva álméklődásomat, mosolyogva tette hozzá: Ugy-e, az Úr Jézus után megy!”

„S ez a pár szó most utolsó lelkigyakorlatom alatt annyiszor eszembe jutott. Igen, Jézusom, én utánad megyek... utánad megyek, mint a kis pillangó az égő fény után, ellenállhatatlan erőtől hajtva, s bár tudja, hogy bele kell vesznie, el kell égnie a lángokban, mégsem lehet másképp, hisz nem ő tőle függ – neki nincs akarata, nincs ereje, a csodálatos tűz mágneses ereje uralkodik rajta teljesen.”

Ádvent

Ádventben vágyai még magasabb fokra hágtak. A Szeplőtelen Fogantatás ünnepén így imádkozik; „A Szent Szűz által ostromollak ma, imádott Jézusom, hogy küldj, adj mindent, de mindent, ami hozzád közelebb visz, és végy el mindent, ami tőled távol tarthat vagy elszakíthat. Jézusom, egy nagy uralkodó érzés, vágy ég bennem: ‚agyon szeretni, agyon szenvedni magam’, csakhogy a szívek mind a te szíved tűzében égjenek, s az én kis szívem is ebben a tűzben semmisüljön meg. Oh Jézusom, néha szinte félek, oly hatalmasan lobognak bennem a vágyak; esztelenségekre lennék képes, ha nem kötözne meg a szent engedelmesség. – Mosolyogsz rajta, Jézusom, hogy én a porszem, a nyomorúság mélysége mer akkora vágyak megvalósulására gondolni? De azt mondják, Jézusom, ahol a nyomorúság mélysége találkozik az irgalmasság mélységével, ott emelkedik fel az életszentség hegye. Jézusom, én vakon, határtalan bizalommal vetem magam a te irgalmasságod karjaiba, hogy te tégy velem, amit akarsz. Érzem, Jézusom, hogy te vagy a tűz, mely bennem ég, s tied a vágyak mind, melyek emésztően lángolnak bennem... a tied mind... csak ami nyomorúság van bennem, az vagyok én. Oh, égess, isteni Szív, mindent föl bennem, ami nem te vagy!”

De vágyai tetőpontjukat mégis december 23-án érték el. Lehetséges – egyes szavak naplójában erre engednek következtetni – hogy az előző napokban a boldogságos Szűz vágyakozásáról elmélt. Ez adja szívébe az érzelmeket, melynek kifejezést ad e szavakban; „Szűzanyám, melléd simulok szorosán, csendben, egy szó nélkül. Ádvent... ezt dobogja szívünk. Anyám, csak hozzád tudok menekülni. Anyám, csak te érted meg. Anyám, ez az ideai ádvent nekem is valóságos ádvent, te ezt jól tudod. Szűzanyám, tedd kezedet szívemre, ugy-e érzed, mi van ott benne? Ez a szegény kis szerszám fizikailag lehetetlen, hogy sokáig kibírja. – Szűzanyám, veled várom őt... Hallgatjuk szíve dobogását, itt van nálunk... s mégis, Anyám, én meghalok a vágytól, hogy veled együtt karjaimba ölelhessem őt valóságban is. Anyám, bocsáss meg merészségemért... én, a porszem... de nem tehetek róla, nem tudok másképpen – Anyám, nagyon szeretem őt... mérhetetlenül vágyom eljövetele után. Szeretném őt karjaimba szorítani, hogy megvédjem minden bánattól, szeretetem tűzével elborítani, hogy ne érezze az emberek hidegségét, hogy ne halljon mást, csak szívem heves dobogását, lelkem, ajkam halk szavát. Kérlek, Jézusom, nézz szemeimbe – a lelkem mélyéig látsz... azután... csókkal zárom le szemeidet, hogy ne láthass semmit a világból, ami neked fájna... aludj, Jézusom, én megyek

szertetet koldulni a szívekhez, hogy engedjék, hogy szeretetteddel, kegyelmeiddel, szellemeddel megszülethessél lelkükben.”

A tűzpróba

Ezekről a vágyakról lelkivezetőjének is beszámolt. Egy hiányzott még: hogy az engedelmség tűzpróbáját is kiállja. Mária Margit bevallotta, hogy ezek a vágyak testét is emésztik. Szinte ég ettől a tüztől. Lelkiatyja féltette egészségét, és meg akarta őt tartani még egy időre a zárda számára. Azért meghagyta neki, hogy mérsékelje érzelmeit. Mária Margit készségesen engedelmeskedett; de ez volt talán életének legnagyobb áldozata. Erről számol be szent rendalapítójának ünnepén, 1929. január 29-én:

„Jézusom, ma megerősítem jan. 15-i felajánlásomat. Jézusom, én felajánlom neked magam *hosszú életre*, ha akarod. Jézusom, ez életem legnagyobb, legnehezebb áldozata, hisz te tudod... De ne nézd, kérlek, szívem, lelkem és egész valóm mint remeg, vajon elfogadod-e?... Jézusom, az akarat egész készséggel hozza meg az áldozatot, a többit úgy-e nem nézed, hiszen nem rendelkezhetünk szabadon felettük; én őszintén, igazán akarom a te akaratodat teljesíteni evvel, ha elfogadod. Jézusom, ez az utolsó, azt hiszem, amit felajánlhatok, de ne felejtse el, hogy az én erőm te vagy hozzá...”

„Jézusom, én kérelek, hogy minden szeretetedet, amit visszautasítanak az emberek, add nekem, izzék, lángoljon bennem. És most engedelmségből kérnem kell, hogy enyhítsd, mérsékelj ezt a tüzet, mert én olyan nyomorult vagyok, hogy nem tudom elviselni; és nekem még élnem kell... élnem kell, hogy tovább szeresselek... ezért kell, hogy keresztre feszítsem minden vágyamat és hajlamomat, ezért szorítom sokszor csitítólag kezem a szívemre, hogy elnyomjak benne minden honvágyat utánad, mert evvel a gyötrő vággyal nem lehet élni... Jézusom, olyan különösen érzem magam, te érted – én nem. Mintha nem élnék többé... mintha az én haldokolna; elvágta az utolsó fonalat. Már sehogy sem ismerem ki magam, mi van velem. Te akarod, hogy ne is gondoljak, törődjem veled, hagyjam egészen reád... s ez oly jó így, oly jó...”

Mária Margit voltaképp ezentúl már inkább csak engedelmségből élt. Azt hitte, azt várta, hogy ez az év, már az ő „ádvént”-je is lesz; de Jézus az engedelmség által mást akart. És ő készségesen alávetette magát. Ezzel mutatta meg erényeinek igaz voltát. Tehát engedelmségből tovább akart élni – sőt, amire az engedelmség nem is kötelezte – hosszú életre ajánlotta fel magát, ha Jézus úgy akarná. És ezt a felajánlást Jézus némileg el is fogadta; mert még több mint négy évig kellett a földön maradnia, hogy több érdemet szerezhessen, és több lelket menthessen meg az égnek. Vágya ezentúl sem halt ki, de mondhatni visszafojtva szunnyadt lelkének mélyén. Betegségében is magával hordta, de megadással, minél tovább húzódott ki a szenvedés ideje.

Első fogadalma

Jézussal való egyesülésének vágya mégis bizonyos mértékben kielégítést nyert ebben az évben, mert máj. 16-án, a Mennybemenetel ünnepének nyolcadnapján, letehetette első fogadalmát. Vágyai épp a legjobb előkészület volt erre a nagy napra. Nem ment fel Jézusával a földöntúli mennyországba, de annál inkább megtalálta ezen a napon itt a földön az igazi mennyországot, a Jézussal és Istennel való teljes egységet akaratának és egész valójának tökéletes átadásában.

Négy nappal fogadalma előtt ezt a gyönyörű levelet írja édesanyjának; „Édes jó Mamám! Ötödik napja vagyok lelkigyakorlatban. Egyedül Ővele. Még 3 nap, s egészen az övé vagyok. P. de la Colombière azt mondja, a fogadalom egy neme a halálnak; minden kapcsot, minden köteléket összetép, ami önmagunkhoz s a teremtményekhez fűz. Én is érzem ennek a misztikus

halálnak leheletét. Oh, hogy ujjong a lélek, minden bilincse lehull, szabadon szárnyalhat célja felé. Megszűnik a természetes élet, hogy egy természetfeletti vegye kezdetét. Mamám, és én érzem, hogy ebben az új életben a túlvilág levegőjéből is van valami. Édes jó Mamám, lehet hogy nem érted ezt meg, de nem tudok másképpen írni. Csordultig tele van a szívem s a lelkem Ővele.”

Fogadalmának napján pedig ezt írja naplójába: „Engedelmesség, tisztaság, szegénység és szent szabályaink pontos, hűséges megtartása P. de la Colombière példája szerint. A Szent Szűz, Szent József, Szent Nővérünk¹² és P. de la Colombière által ajánlom föl neked, Jézusomnak szent Szíve, az én négy fogadalmamat. Oh isteni Szív, én tőled remélem, hogy utolsó lehelletemig hű leszek hozzájuk. Ne engedd, ha bármibe kerül is, hogy a legkisebb szándékos tökéletlenséggel is valaha megbántsalak téged!”

„Imádandó Szentháromság, én édes Istenem, a te dicsőségedért, az Egyház diadaláért és a lelkek üdvösségéért kell nekem szentté lennem. Te magad mondtad, Jézusom: aki önmaga iránt bizalmatlan, és minden bizalmát énbélem helyezi, annak semmi sem lehetetlen.”

„Én Istenem, én mindenem.”

Itt megszakad a naplója. Csak még két szót írt le három évre rá, hogy első fogadalmát letette, örök fogadalmának napján, 1932. május 16-án, pünkösd hétfőjén. És ez a két szó mutatja, hogy már nem is kellett és nem is igen lehetett többet írni, mint amit eddig írt. Csak meg kellett jobban és jobban valósítani mindazt, amire az isteni kegyelem addig is ösztönözte. A két szó, melyet akkor leírt, ez volt: „Én Istenem... én mindenem...!” Kevés szó, és mégis oly sok, amit tartalmaz. Igen, Isten lett e három év alatt az ő mindene, és örök fogadalmának napján még jobban az ő mindene lett.

Mi is a következőkben a mindennapi életben akarjuk kis testvérünket szemlélni, hogyan ülteti át a gyakorlatba végtelenségbe nyúló vágyait, és hogyan teljesíti szent fogadalmát, mellyel magát önként szabályai betartására kötelezte.

Boldog Colombière-ről mondják, hogy hősies fogadalmának betartása egyedül már bizonyítéka életszentségének. Mária Margit nővérről is kiállíthatjuk a bizonyítványt, hogy fogadalmát a leghűségesebben betartotta. Lelkiatyja mondja róla, hogy szavát tökéletesen beváltotta, és soha teljes tudattal és szándékkal Istent még a legkisebb tökéletlenséggel sem bántotta meg. Ha hibázott, emberi gyarlóságából történt; de megfontoltan hibát elkövetni, ezt az ő szeretetével nem tudta megegyeztetni soha.

¹² Alacoque Sz. Margit.

Mezei margitvirág az érdi domb oldalán

Jézus kis hősnője

Az érdi kastélyban, a hatalmas pincék egyik zugában, élte a hagyomány szerint hősiezen áldozatos napjait a fogoly Szapáry gróf. Ebben a zárdává alakított kastélyban, annak szent rejtékében, élte egyszerű, áldozatos életét mint Jézus szeretetének foglya a kis Mária Margit nővér. Itt valósította meg vele az Úr Jézus azt, amiről az ő kis jegyese thurnfeldi első lelkiyakorlata alatt írt: „Te, a hatalmas király, a pici kis mezei margitvirággal egyedül akarsz lenni.” Befelé a bensőség, kifelé az egyszerűség. Kifelé mindent úgy, amint azt a szabály és a szokás előírta; befelé mindent Jézussal együtt és a leghősiesebb indítékok forrásából. Megvalósult benne az Énekek énekének szava: „Én a mező virága vagyok és a völgyek lilioma.” Megvalósult a zsoltár szava is: „A király leányának minden dicsősége belül vagyon.”

A legenda szerint a török bég Szapáryt igába fogta és ekét vonatott vele. Jézus is az ő igáját rakta rá szeretett arájára, és az ő terhével terhelte meg vállait. És Mária Margit saját magán tapasztalta, hogy az ő igája édes, és az ő terhe könnyű; mert Mária Margit a boldog szerzetesnő mintaképe volt. Soha senki igazán szomorúnak nem látta őt, bár nem hiányzott életéből a keresztség és a szenvedés.

A tökéletes újoncnő

Főnöknője azt vallja róla, hogy Isten a szerzet szellemét mintegy beléje öntötte. „Túl rövid ideig, és amint az új alapításoknál lenni szokott, külső munkákkal túlterhelt időszakban élt, úgy hogy távolról sem volt képes a rend alapítóinak, szalézi Szent Ferencnek és Chantal Szent Franciskának iratait, még megközelítőleg sem a maguk teljességében olvasni és áttanulmányozni. Mégis a rend összes kérdéseiben otthonos volt. Értelmével megelőzte a betűt. De amit hallott, vagy olvasott, azt mélyen szívébe véste, és a szerint igazodott, minden szűkkeblűség nélkül; mert főirányítója és első szabálya a szeretet volt, és a szeretet által eleget tett mindennek.”

Az utolsó években örök fogadalma előtt megbízták azzal, hogy az újoncoktatás után a mondottakat a magyar nővéreknek lefordítsa – mert az oktatásnak a mesternő anyanyelve miatt még német nyelven kellett történnie. Ekkor túlradó boldogsággal fűzte hozzá magyarázatait. Mily kiváló mesternő lett volna nemsokára, ha a jó Isten őt életben tartotta volna. De Mária Margit így is felhasználta az alkalmat, hogy apostoli buzgóságát és szeretetét a szerzet és a lelkek iránt bizonyítsa. Mikor a szabályok és szokások szerint a nővérek egymást hibáikra figyelmeztették és buzdították, hogy a jóban előrehaladjanak, gyönyörű szavak és tanácsok jöttek Mária Margit ajkaira, melyeknek az adta meg erejüket és hatásukat, hogy szívének mélyéből fakadtak, és mindenki láttá, hogy maga is hűségesen gyakorolta mindazt, amit másoknak mondott. Még betegségében is ellátogattak hozzá a nővérek, és tanácsot vagy buzdítást kértek tőle.

A fogadalmas nővér mintaképe

A noviciátus után az újoncnőből épp oly tökéletes fogadalmas nővér lett, aki mindenkinek példaképül, előljáróinak pedig vigaszul és örömmel szolgált. „Amit az ember nem tudott róla, azt sejtette” – mondja róla főnöknője – „mert közönséges kegyelmek nem lettek volna elegendők ily szerzetesi élet folytatására, mely mindig egyformán hű és kitartó volt, és az összes erényeket

visszatükrözte.” És valóban, az előbbi fejezetekben idézett naplója tesz tanúságot amellest, hogy Isten lelkét nem közönséges benső kegyelmekkel árasztotta el. Lelkiatyja nyugodtan elmondhatja róla, hogy az Úr Jézussal való legbensőbb egyesülésig eljutott. Némileg csak benne, csak általa és csak neki élt. Egy nővérré azt a benyomást tette, hogy Istene kívül semmi és senki sem érdekli. Ez azonban csak helyesen értve igaz, Mária Margit haláláig a legnagyobb érdeklődéssel kísérte az új alapítás minden ügyét; minden, ami a Visitatio-ra vagy az Egyházra és a lelkekre vonatkozott, érdekelte, tűzbe hozta; főnöknőjét gyermekded szeretettel vette körül, édesanyja és testvérei lelki előmeneteléért sokat imádkozott. De az igaz, hogy mindent csak Istenben tekintett, és kizárólag rá vonatkoztatott.

Bizonyosságul szolgáljon egyik levele, melyet legidősebb fivére halála alkalmából írt édesanyjának 1930. jan. 26-án. „Kicsi Mamám, mióta leveled megkaptam, egész lelkemmel köztetek vagyok az Úr Jézus szent Szíve által. Mamám, vigasztaljon bennünket az a tudat, hogy a mi szeretett drága Pistánk célnál van. A szent Szív nagyon szerette őt, azért vitte haza. S az égő fájdalom, amit nekünk hagyott, az is a szent Szív drága ajándéka... Csütörtökön 1/4 6 – 1/4 7-ig egészen a tabernákulum közelében tartottam a szentórát. Az Úr Jézus haláltusájának minden egyes pillanatát egyesítettem a mi drága, szeretett Pistánk haláltusájával; mintha éreztem volna, hogy ott tart. Azt hiszem, meg kellett neki is éreznie ezt a szeretetet.” Pár nappal azelőtt írta még: „Mamám, ha nem jön későn ez a pár sor, akkor nagyon kérek, vigyék az Úr Jézust még egyszer a mi drága betegünkhöz... Drága szeretett Pistám, egész szívemmel nálad vagyok az Úr Jézus által; hisz Ő tölti be az én helyemet melletted, tudod, Ő becéz és simogat helyettem, ha nagyon szenvedsz. Csak légy kis türelemmel, ezeknek a szenvedéseknek nemsokára örülni fogsz, Isten veled, ne feledd, hogy egy boldog örökkévalóság vár reánk odaát!” Ez volt búcsúja bátyjától, akit három év múlva viszontlát majd az égben. Ez volt utolsó betegségében is egyik nagy öröme, hogy bátyját viszont fogja látni az égben.

De milyen volt a szeretete az Úr Jézus iránt! Nem egyszer, mikor róla beszélt, kezébe temette arcát és hallgatott; annyira elfogta a szeretet. Egyik-másik alkalommal megelevenedett előtte az Úr Jézus képe, és mintegy szavát hallotta bensejében. Különösen feltűnő volt az az eset, amikor az első években a sok munka miatt neki is fát kellett hordani télen és kifáradt. Ekkor mintegy Jézust szemlélte, aki a folyóson vele haladt és segített neki. Mindezekről nem mondjuk, hogy igazi látomások voltak, de benső életének és Istennel való egyesülésének intenzitásáról tesznek tanúságot.

A Visitatio élete

A Visitatio elsősorban szemlélődő rend. A nővérek felkelés után elvégzik elmélkedésüket, majd a zsolozsmának első óráját, és aztán misét hallgatnak. Utána az egész nap a szent zsolozsmának elvégzésével, lelki olvasással, imádsággal, elmélkedéssel, munkával és üdüléssel telik el. A Visitatio jellemző vonása a szent egyszerűség, melyet alapítói mintegy örökségül hagytak neki. A szemlélődés mellett a nővérek, ahol szükséges, nevelő munkával is foglalkoznak. Ennek a nevelésnek is megvan a maga kedves és a Visitatio-t jellemző sajátossága; mert a növendékek, bár külön laknak, mégis mintegy a Visitatio életében némileg résztvesznek.

Mária Margit is ezt a napirendet követte, és ebben szentelte meg életét. A tanításból is kivette részét; a gyorsírást tanította kiváló ügyességgel, úgy hogy halála után helyét nehezen tudták betölteni. Kövessük őt napi munkájának végzésében és figyeljük meg a belső lelkületet, mely mindenegyes cselekedetének megadta a maga kedvességét és nagy értékét Isten előtt.

Mária Margit élete főnöknőjének szava szerint „annak a hűségnek volt állandó megnyilatkozása, mely a Visitatio gyermekétől már kora reggeltől megköveteli a kis lemondásokat, áldozatokat, és minden pillanatban új és új kötelességeket ró reá. Ez az élet a szeretetnek volt élete az istenszeretet minden csodálatos árnyalatával és a testvéri szeretet

minden remek színezetével. Gyengéden érző szíve soha sem túrt meg magában semmit, ami ellentétben lett volna a szeretettel, bár a maga részéről minden vétséget a szeretet ellen mélyen átértett. Ahol csak tehetett, szolgálatára volt testvéreinek. Egész élete a szakadatlan munkásságnak élete volt; mert minden elmulasztott perc az ő szemében vétség volt a szent szegénység ellen; hiszen az ő felfogása szerint, a visitatiós nővér csak akkor lehet boldog, ha este fáradtan hajtja le fejét a pihenésre’.”

Egy társnője ezt jegyzi fel róla halála után: „Abban a kegyelemben volt részem, hogy Jézusnak ezzel a kis kiválasztottjával egy házban, egy közösségben élhettem. Sőt a hálóteremben közvetlen és egyetlen szomszédom volt. Milyennek ismertem, milyennek láttam őt ez idő alatt? Jézus karjaiban élő gyermeknek ismertem őt. Ez a gyermeki lelkület véste rá minden cselekedetére, minden szavára bélyegét.”

„Csupa mosoly.”

„Mindenekelőtt csupa mosoly, csupa derű volt mindig. Ő volt a rekreáció napsugara. Ha ő hiányzott, nem lehetett azt észre nem venni. Nem egyszer csodálkoztam, hogy tud olyan jót nevetni semmiségeken, hogy tudják érdekelni dolgok, melyek nekem oly unalmasak voltak? Később aztán megtudtam, hogy ilyenkor Jézusára gondolt és annak örült oly nagyon. Így tudta ő elrejtteni minden erényét... Mikor halála után naplóját olvastam, csodálkoztam, hogy ilyen egyszerű, kipett-kopott füzetbe öntötte remek szép lelkének gondolatait... Mária Margit a hűség maga volt. Ez volt az ő hősiessége. És milyen vidáman, látszólag milyen könnyedén hozta meg rejtett kis áldozatainak szüntelen láncolatát. Csak aki ismeri a Visitatio életét, csak az értheti meg, csak az méltányolhatja, csak az tudhatja igazán, mit jelentett a kis Mária Margit hűsége. Többször hallottam őt örömtől sugárzó arccal mondani, hogy keresztjükön azért nincs corpus, mert ők lesznek arra ráfeszítve. Ő ráfeszítette magát, – nem sírva, nem panaszkodva – mosolyogva... Egyszer láttam csak, hogy kissé kicsordult belőle a visszafojtott természet. Mikor erre gondolok, akkor értem meg igazán, mennyi, de mennyi önuralomra volt szüksége, hogy mindig oly szelíd és alázatos tudott lenni.”

„Engem ért az öröm, hogy beteg lábán a cipőt reggelenként befűzhettem. Olyan gyermekded egyszerűséggel engedte ezt meg. Látszott rajta, hogy tudja, hogy Jézusnak teszem, és azért örül neki. Sokszor két kis kezébe vette a kezemet, és édes, meleg tekintetével oly benső köszöneteket tudott mondani.”

„Látszott rajta, hogy roppantul vágyódik a halál után. Sokszor mondta, hogy meglátjuk, ő lesz az első. Az élete is olyan összhangban volt vágyódásával, hogy hittem neki. Igaza is lett.”

„A legszebb, amit mondani tudok a kis Mária Margitról, az, hogy hogyan láttam őt imádkozni. Nem lehet elfeledni azt az Istenbe merült, átszellemült arcot, amellyel mindig imádkozott. Ez maga áhítatot gerjesztett. Többször megfigyeltem őt pl. asztal előtt és után. Angelus-kor és hasonló alkalmakkor, és feltűnt nekem az a mély elmerültség, mely arra engedett következtetni, hogy a legnagyobb könnyedséggel egyesül a külső munka után Istenével, hogy vele mindig együtt él. Így jutottam arra a meggyőződésre, hogy ez a gyermek milyen benső életet él.”

Örök fogadalom

Örök fogadalmára nyolcnapos lelkigyakorlattal készült. Ezt a lelkigyakorlatot, utolsó volt életében, P. Grou nyomán tartotta. Mindennap egy-egy fejezetkét írt ki belőle, és ezek a fejezetkéik mind a teljes önátadásról és a tökéletes szeretetről szóltak. Csak a harmadik napon, a bűnbánat napján, írta le saját érzelmeit és gondolatait: „Egész életem minden vétke, hibája, tökéletlensége előttem áll, Jézusom, hogy tudsz te engem ennyire szeretni mégis? Minden egyes bűnt külön egész szívemből megbánok, egyedül irántad való szeretetből... Kényszeríts, bármi

áron is, úgy élni, hogy soha neked fájdalmat ne okozzak. Édes Istenem, kegyelmeid hosszú sorát is látom.. életem első pillanatától egész a mai napig... Irgalmas szereteted műve az én egész kis életem, Istenem... én mindenem!”

De nemcsak Istentől, hanem az emberektől is mély alázatossággal bocsánatot kér örök fogadalmá előtt rég elkövetett hibái miatt. Édesanyjának írja még ápr. 17-én: „Drága jó Mamám, már erősen közelít máj. 16-a, s egy kegyelmekkel teli, boldog, csodálatos valóság lesz az én esküvőm az isteni Jegyessel! Ő és én örökre egymásé leszünk. Mamuskám, szinte lázasan vágyom arra a napra, mely legnagyobb s legszentebb lesz életemben. Neked mindent megköszönni, tőled bocsánatot kérni nem találok szavakat.” Azután régi tanárnőire gondol és folytatja: „Tőlük is bocsánatot kérek azért a sok gondért, amit az én mozgékony higany-természetem néha nekik okozott.”

1932. május 16-án, pünkösd hétfőn tette le örök fogadalmát. Ez volt életének utolsó ünnepe. Édesanyja, testvérei és lelkiatyja is jelen voltak. Ez utóbbi végezte a szertartást, és tartotta a beszédet. Oly szép volt a menyasszonyi koszorúval, mely fejét ékesítette – de testét már akkor emésztette a láz, mely egy évre rá sírba döntötte. Még jobban emésztette a lelkét a szeretet tüze, melynek kifejezése volt az a szó, melyet akkor naplójába írt: „Én Istenem, én mindenem!”

„Drága kis Mamám”, írja jún. 3-án: „a pünkösd hétfői szinte földöntúli boldogság mint egy csodálatos valóság tovább ég a lelkemben. Úgy érzem, mint ahogy a Páter is mondta a prédikációban, hogy avval a nappal kezdődik s nem lesz vége az egész örökkévalóságon át soha annak a boldogságnak, hogy Jézus és én egészen egymásé vagyunk. Oly örömmel tölt el, hogy én egészen a lelkeké vagyok. Értük élek. És ha csak néhány megdermedt lélekbe tudnám a szent Szív életadó melegét belopni az én elrejtett kis életem által, ez volna az én leggazdagabb jutalmam, akkor nem éltem hiába.”

Illatozik a mezők lilioma

*Erényvirágok és emlékek csokra Mária Margit életéből
és szavaiból a nővérek feljegyzései nyomán*

Hűség a kicsiben

„Hogy megtegyük azt, amit a noviciátusban ajánlanak, az egészen természetes. Nem ebben áll az igazi hűség. Mindenben és mindenkor szemünk előtt kell lebegnie előjáróink óhajának, mintegy el kell találnunk gondolataikat. – De tekintsünk csak egy napot! A tisztelendő Anya egész nap ott ír szobájában, a levelek egész tömege van az asztalán. Minden figyelmét munkájára fordítja – ír. Egyszerre csak leteszi a tollat – gondolkodik: Annyi munkám van, egész nap csak levelet írok, de mit tesznek nővéreim? Hűségesek? – mind? Mit tesz most N. nővér? Hú? A legkisebbekben is? Oly hűnek kell lennünk, hogy a tisztelendő Anya ilyenkor ismét nyugodtan kezébe vehesse a tollat.”

Jézus néz

„Minden, minden az Ő kezéből jön. Ő küldi nekünk a megpróbáltatásokat, a kicsi alkalmakat; mindennel megvannak tervei, mindennel megvan az Ő célja. Ha megpróbáltatást küld, adja hozzá kegyelmét is, hogy a lélek a kegyelemmel győzelmet arasson. Ő, úgy látom Őt, amint nézi a tabernákulumból a lelket, mintegy visszafajtván lélekzetét; szorongó szívvel lesi a döntő pillanatot... vajon győz-e a lélek az Ő kegyelmével? S ha a lélek csügged, kegyelmeinek egész áradatával siet erősítésére, csak hogy a kegyelem győzzön. Mert Ő tudja, hogy valahol épp erre a győzelemre van szükség, hogy egy lélek megmeneküljön.”

Bevallotta, hogy egyszer holt fáradt volt, mikor egy nővér valami szívességre kérte, ami új, nagyobb fáradságot jelentett számára. Pillanatra kísértést érzett, hogy visszautasítsa. De nyomban legyőzte magát ezzel a gondolattal: „Jézus aggódva lesi, hogyan szereti őt Mária Margit!”

A kis zsolozsma

Egy alkalommal a zsolozsmáról beszélgettem vele. Szó volt arról, hogy mi csak a kis zsolozsmát végezzük, nem a nagyot, mint más szerzetesrendek. „Szent alapítónk” – mondta ő – „kieszközölte, hogy csak a kis zsolozsmát végezzük, s mikor ellenvetéseket hoztak fel neki, azt felelte, hogy az ő leányai majd szeretettel pótolják a nagy zsolozsmát. Azért, amikor a zsolozsmát végzem, mindig gondolok arra, hogy alapítónk számít rá, hogy szeretettel fogom végezni.”

Végezte is, betegségében is az utolsó napokig, mígcsak a gyengeség és előjárójának a szava ki nem vette kezéből a könyvet.

Csendhallgatás alatt

Ha elhaladtunk mellette vagy valami közös munka végzésénél együtt voltunk, sugárzó arccal szorította magához a szíve fölött függő kis ezüstkeresztet, nem szólt, de megértettük kis apostoli szíve refrénjét: „Jézusom, szeretlek! Teérted és a lelkekért!” „Ily alkalmakkor oly buzgóságot, oly erőt merítettem, mondja egyik nővértársa, mert láttam rendíthetetlen hűségét és a lelkek

megmentése után vágyódó szeretetét, melynek sugarai itt is, ott is előtörtek lelkéből, hogy mi is lánggra gyulladjunk és égjünk a vágytól a lelkek után.”

„A csendhallgatás idején” – mondta – teljesen át kell adni magunkat az Úrnak. Ez az az idő, amikor az Ő óhaját közli a lélekkel. Ne akadályozzuk meg Őt szándékaiban. Minden fölösleges gondolatot ki kell zárni lelkünkéből, hogy semmi se zavarja ezt a titokzatos csendet. Hagyjuk az Úr Jézust szóhoz jutni!”

„Legyünk vidámak!”

mondta egy alkalommal. „Az Úr Jézus annyira szereti a vidám lelket! Mosollyal arcunkon szolgáljunk neki; a boldogságnak ki kell sugároznia a szemünkből. – Higyje el, oly jól esik vidám nővért látni, aki sugárzó szemmel tudatában van hivatásának, és mosolygó arccal szolgál az Istennek. Ezt oly kevesen értik meg. Pedig nem a komorságban rejlik az életszentség. A vidám lélek találekony, figyelmes, s így könnyű lendülettel emelkedik a nehézségek fölé. Az ilyen lélek akadályt nem ismer. A vidámság barátja a nagylelkűségnek. – Kedveltesük meg másokkal a szerzetesi életet, mutassuk azt meg nekik igazi szépségében!”

Szent üdülés

Ha társalgásra összejöttünk, ő volt a napsugár. Mindig talált egy-egy példát, egy kis missziós történetet, hogy a nővérek lelkét felüdítse és jó kedvvel kezdjenek ismét a munkához. Hányszor tapasztaltam, ha a nővérek vidám beszélgetése kissé szünetelt, mily tapintattal és buzgósággal kereste a társalgásnak azt a fonálát, mely a nővérek figyelmét leköthette.

Egyszer megkérdeztem, honnét meríti ezt az erőt, és mi indítja arra, hogy az üdülés alatt oly nagy súlyt fektet a helyes társalgásra. „Ó!” – válaszolta – „mielőtt az üdülésre megyek, elmondom kis felajánló imánkat, azután egy pillantást vetek a tabernákulumra, összenézünk, és megértjük egymást. Tudom, hogy most ez az Ő óhaja, hogy ez által szerzek neki most legnagyobb örömet, és ez által mentek meg legtöbb lelket. Ó, mennyi alkalom van az üdülés alatt a lelkek megmentésére! Csak figyelmesebbeknek kell lennünk, hány alkalom nyílik az önmehtagadásra, az önlegyőzésre, sőt még a megaláztatásra is.”

Apostoli tüzek

Egy forró nyári estén boldogan segített megöntözni a zöldes ágyakat. Egész sereg káposztafejet megöntözött már nagy örömmel és buzgósággal. A tisztelendő Anya az ablakból nézte. Amikor Mária Margit ezt észrevette, örömtől sugárzó arccal felkiáltott; „Ó, tisztelendő Anya, hány kínai gyermeket kereszteltem most!” Ez a gondolat elfeledtette vele a hőséget és fáradságot.

„Egy visitációs nővér missziós telepének nincsenek határai” – mondta egy alkalommal. „Ma Kínában, holnap Amerikában kereszteltek s hintem a lelkekbe az igaz hitet. De a belföldi missziókat is segítem. Ma itt, holnap ott – de amerre a visitációs nővér elhalad, mint a lámpák a sötétségben, lánggra gyulladnak a szívek. Be kell járnia a földet, és kicsi áldozatokkal a lelkeket keresnie és Jézushoz vezetni. Az Úr Jézus számít ránk. Ne engedjük, hogy csalódjon. Neki reánk kell ismernie a lelkekben. A mi hivatásunk lélekmentés legyen!”

Betegsége alatt arra tanított, miképp kell a nővérek szentelt ruháit javítani. „Tudja, kedves nővérem, mikor én a nővérek ruháit varrtam, vagy javítottam, mindig azért a nővéért ajánlottam föl minden öltést, akié volt a ruha.” „S miért nem a lelkekért?” – kérdeztem bizalmasan. „Azért nem”, válaszolta, „mert ha egy nővér szívében gyullad még erősebb lángra az apostoli szeretet tüze, akkor ez többet jelent, akkor már egy lélekkel többen keressük a lelkeket.” – Egy nővérnek

mondta: „Mikor súrolni láttam, azt gondoltam magamban, most így súrolja le azokat a rút bűnöket.”

Missziós vágyai különösen Kína felé irányultak. Csodálatos buzgósággal gyűjtötte az elhasznált bélyegeket, levelezőlapokat és staniolt. Egyik napon a tisztelendő Anyától egy kis darab staniolba burkolt csokoládét kapott. Gyermekedd örömmel kezdte bontogatni a staniolt. „Ha tudnám”, mondta, „hogyan egy kis copfos (csak így nevezte a kis kínaiakat) találna meg, felét benne hagynám, megosztanám vele örömmel.” – Egyik napon arra kért, ha jónak látom és beleegyezem, szívesen figyelmeztet napközben és irányítja figyelmemet munka közben a „kis copfosok” felé. Aztán hozzáfűzte komolyan: „De ez az emlékeztetés kölcsönös legyen!” Ha rendesen több munkám volt, oda sügta: „Ma az ő napjuk van.” Máskor meg: „Mit csinálnak a kis copfosok?”

Égő vágyak

Egyik napon a lelkek szeretetéről beszélgettünk. Elöntötte arcát a lelkek utáni vágy, égő, sugárzó tekintettel kért: „Ó, ne tagadjunk meg a lelkektől semmit, semmit! Minden pillanatban lelkeket kell adnunk az Úr Jézusnak!” – „A mi életünk oly egyszerűnek látszik. Igen, egyszerűségébe van elrejtve fönsége.” Mikor megkérdeztem, mi történik éjjel, akkor szünetel talán a lélekmentés? – tágra nyitotta élénk, lelkeket kereső szemét. „Ó, nem” – mondotta – „minden este megújítom forró vágyaimat, hogy minden lélekzetvételem egy lelkiáldozás legyen s szívem minden dobbanása egy-egy kis szikra, mely új életet ad a lelkeknek.” – „Áldozunk egymásból. Minden ilyen lelkiáldozás új életet ad a lelkeknek.”

„Azt hiszem, nem lesz nagyobb boldogság az égben, mint szemlélni Őt, színről-színre látni nagyságát és dicsőségét s látni örömét, mikor végigtekint az általunk megszentelt lelkek sokasága fölött. Magunk előtt látni a lelkek égi tömegét, mint sietnek felénk hálától égő szívvel, s hallani, mint mondják: Neked köszönjük megmentésünket! Ó, és még hány és hány lélek vár reánk, hogy megmentjük őket! S mily szomorú lenne, ha egy lélekkel is kevesebb dicsőítené Őt az egész örökkévalóságon át a mi hanyagságunk miatt!”

„Az Úr Jézus szenteket akar nevelni az égnek, szenteket, kik növelik az Ő örömét és dicsőségét, kik koronái lesznek az égben. Ó, érzem és tudom, hogy Ő minden visitatiós nővérnek megadná azokat a kegyelmeket, melyeket Alacoque Sz. Margitnak s a többi szentéletű nővérünknek adott; csak éljen szívünkben a vágy az életszentség után. Szentekké kell lennünk! Alapjaivá, oszlopaivá kell lennünk a rendnek!”

Lélektabernákulumok

„Minden lélekben Őt kell látnunk, Őt kell szeretnünk.” „Szeressük a lelkeket akkor is, ha hidegek, és nem akarják befogadni a világosságot, ha bezárják tabernákulumuk ajtaját.” „Szeressük a lelket akkor is, ha tabernákulumunk el van hanyagolva, ha kopott. Díszítsük fel, szeressük mi benne az Istent, s buzdítsuk lassan, lépésről-lépésre a tudatos szeretetre.”

Egyszer ő vitte a póttabernákulumot, melyben a nagyheti szertartások alatt elhelyezik az Oltáriszentséget. Szívéhez ölelte, és azt mondta: „Így kell szeretnem testvéreimet is, mert azok is az Ő tabernákulumai.” Kedvességekkel is elárasztotta a tabernákulumot, és a kérdésre, hogy miért teszi, azt válaszolta: „Pár nap múlva ebbe a tabernákulumba fog átköltözni az Úr Jézus. Most körülveszem és betöltöm szívem szeretetének melegével, s ha majd Ő jön, már nem lesz többé hideg és idegen.”

Gyengéd szeretete az Oltáriszentségben lakozó Úr Jézus iránt annyira ment, hogy még a folyosó falán is kis monstranciával megjelölte a helyet, amely mögött Jézus lakik a tabernákulumban. Áthaladva azután, testvéreit is figyelmeztette, hogy ott lakik Ő.

A főnöknő

„Egy visitatiós nővér lelkének egyesülve kell élni főnöknőjével, s ez az egyesülés gyermeki bizalommal párosul. Ó, mily boldogan él, hivatásának magaslatára emelkedve, az a visitatiós nővér, aki ezt megértve, átadja lelkét Istennek és főnöknőjének, s így kis gyermek módjára, gond nélkül halad a biztos úton!”

A tisztelendő Anya iránt a legnagyobb bizalommal és gyermeki szeretettel viseltetett. De ez a szeretet és ragaszkodás erényes és természetfölötti volt. Jézust látta benne. Ebben a szeretetben és bizalomban is megnyilvánult gyermekded lelkülete. Ha látta, elébe szaladt, és iparkodott még óhaját is szeméből kiolvasni. Ezt a szeretetét és ragaszkodását utolsó órájáig megőrizte, hiszen végső szava mintegy félórával halála előtt, főnöknőjének szólt. Ágyához hívta és ezt suttogta: „Köszönöm!”

„Jézusnak nem lesz szíve hozzá...”

Egyik napon a társalgóban szemben ültem vele. A nővérek a halálról, az Úr Jézus szentségéről és igazságosságáról beszéltek. Ekkor Mária Margit az ég felé emelte arcát, és oly lelki nyugalommal mondta: „Oly kicsi vagyok, a jó Istennek nem lesz szíve hozzá, hogy engem a tűzbe dobjon!”

Egyik nővérhez így szólt: „Miért nyugtalan? Mitől fél? Simuljon gyorsan isteni Vőlegényéhez, Ő majd betakarja palástjával és megvédi mindenkitől. Ne veszítse el kedvét hibái miatt. Tegyen úgy, mint a kis gyermek, aki, ha elesik s látja, hogy sáros lett a keze, megtörli köténykéjébe s azután nevetve tovább fut.”

Más alkalommal: „Ha hibát követünk el, mint a kis gyermeknek, oda kell szaladnunk mindjárt Jézushoz, oda simulni hozzá, és gyermeki bizalommal mondani: Édes Jézusom, ez én voltam megint; kérlek, bocsáss meg; nagyon fogok vigyázni, hogy többé elő ne forduljon! Kérlek, felejts el mindent ugy-e, nem fáj többé?”

„Úgy kell tennünk, mint a kis gyermek, ki, ha elesik, felsír, édesanyjához szalad, ez megsimogatja, már rendben is van minden, tovább szalad, nem gondol a történetekre, csak a játéokra.”

Jézuska párnája

A szent szegénység gyakorlására tanácsolták, használjuk fel a legkisebb pamutzálakat is. Itt is kitűnt hűségével. Azokat a rövid, pici zálakat pedig, melyeket lehetetlen volt elhasználni, összegyűjtögette és egy használt levélborítékba tette. Egyik napon kis selyem fejpárnát készített, megtöltötte kis fonalmaradékokkal, és elhozta a noviciátusba. Ott a jászolban fekvő kis Jézus feje alá helyezte, hogy a szalma helyett ezen kis párnán pihenjen meg a Jézuskának feje. Azután hűségesen gondoskodott, hogy a kis Jézus jászolát erényeivel bemelegítse.

„Ő nem szól érte soha.”

Egy alkalommal helyettesítenem kellett az ebédlős nővért. Megtanított, hogyan osszam ki a kenyeret. Mikor Mária Margit nővér helyéhez értünk, így szólt: „Mária Margit nővérnek adhatja a maradék kenyeret, ő nem szól érte soha, sőt szívesen eszi meg.”

A kísértet

Egyszer kísértetekről és halottjelenésekről is beszéltek. Mária Margit tréfásan, megkomolyan is odavetette: „Halálom után bejárom az összes Visitatio-kat, és ahol valami nincs rendben, ott mint kísértet fogok megjelenni.”

„Ezt is Óerte!”

Napnyugta a dombok fölött

Szeretembe temetkezve

Gyönyörű látvány tavaszi vagy nyári estéken az érdi dombokról szemlélni a napnyugtát. Bíborba temetkezve válik meg a napok fényes csillagzata a földtől és sokáig maga után hagyja ittvoltának emlékét a piros alkonyati fényben, melyben az egész ég még hosszú időn át úszik lemenetele után.

Ilyen volt Mária Margit távozása a földi életből. Szeretembe temetkezve hagyta el rövid itt tartózkodásának helyét, de emléke még sokáig kíséri azok lelkét, akik földi életében ismerték és szerették. Erényeinek, természetfölötti lelki bájának ragyogása mintegy visszfény, mely örök boldogságának hazájából felénk árad, áttörve a fátylat, mely a mulandó életet elválasztja az örökkévalóságtól.

A betegség letöri

Körülbelül egy hétre örök fogadalma után, 1932 május végén, egyik napon a közösség üdülés idejére felment a dombra. Mária Margit, úgy látszik, nem vette észre, hogy elindultak. De nemsokára égő arccal jön föl, kimerülve, mert beteg lába miatt nehéz volt neki a hegymászás. Az egyik nővér szavá is tette, hogy miért erőlteti annyira. De ő kedvesen mosolyogva válaszolt: „Szeretek ott lenni, ahol a közösség van.” Ekkor már erős láza volt. Ezt természetesen előbb senki sem tudta; csak kipirosodott arcáról következtették, hogy láza van, és azonnal megmérték. A hőmérő 39 fokot mutatott. Mária Margit ágyba került, még nem ugyan mindenkorra, de azért ágyát már csak kisebb időszakokra hagyta el – a tüdőbaj erőt vett rajta, és július közepén az orvos kimondta, hogy állapota reménytelen. Szeptember 10-én vette föl lelkiatyja kezéből az utolsó kenetet. De az Úr nem sietett. Mária Margitnak – mint első példaképének, kis szent Teréznek – a hosszú szenvedés kelyhét kellett kiüríteni.

„Ezt is Őérte!”

Épp egy évig szenvedett. Május 16-án, örök fogadalmának napján, már rosszul érezte magát és egy évre rá, május 15-én, temették. Betegségében mindig egyformán vidám, nyájas, sőt tréfás volt. Csak az utolsó időkben, mikor fájdalmai már elviselhetetlenek voltak, esedezett kis enyhülésért, de ezt is teljes megadással. Mihelyt kissé jobban érezte magát, ismét a régi volt; érdeklődött a ház minden ügye-baja iránt, szeretetből, nem kíváncsisággal. Soha türelmetlennek vagy követelőzőnek nem látta őt senki.

Bár minden öröme az Oltáriszentség volt, mégsem panaszkodott soha, hogy nem mehet misére vagy imáadásra. Amiatt sem, hogy üdülés ideje alatt nem mehet a közösséghez, „Ezt is... ezt is Őérte!” ismételte, és szórta égi Jegyese lábaihoz az áldozat piros virágait.

Tökéletes megadás

Szeptember 15-én, a fájdalmas Szűz ünnepén, ezt írta neki lelkiatyja: „Legyen egészen nyugodt, mint aki Jézus kezében van. Nem kell semmi mást sem tennie, mint minden percet megszentelnie; így készül legjobban akár a gyógyulásra, akár az elköltözésre. Ha Őbenne pihen, akkor bárhová viszi is, mindig nála és vele van. Legyen egészen nyugodt!” Ezt a tanácsot követte is egész hosszú betegsége alatt. Mikor majd jobban, majd rosszabbul érezte magát,

mondta: „Úgy érzem magam, mint a labda; majd fent vagyok, majd lent.” És ekkor kis Szent Terézszel Jézusra gondolt, aki az ő labdájával játszik.

Engedelmességből megtett mindent, hogy egészséges legyen, bár nyár óta már tudta, hogy nem fog meggyógyulni. Akkor ugyanis egy alkalommal megjelent lelke előtt Jézus képe, és arcáról azt vélte leolvasni, hogy már nem fog meggyógyulni. Főnöknője mondta neki, hogy imádkozzék felgyógyulásáért, mert megmaradása szükséges az új alapításnak; de Jézus megértette vele, hogy az ő tetszése az első. Azért mégis engedelmességből buzgón végezte a kilencedeket, és itta naponként a lourdes-i vizet.

Minden vágya mellett a mennyország után kész volt a földön maradni, és nem egyszer mondta egy elvégzett kilenced után: „Ha még ma meggyógyulok, akkor azonnal felkelünk és elmegyünk az esti zsolozsmára; nem baj, hogy már elmondtam.” Más alkalommal: „Ha egészséges leszek, akkor az Úr Jézus bizonyára lábamat is meggyógyítja, hogy a többi nővérral együtt a szentmisénél a földön térdelhessek.” Ennyire szerette a szerzet szokásainak legkisebb pontját is.

Isten különféleképp megpróbálta. Nemcsak egy, hanem több nyavalya is kínozta. Végző napjai nagyon szenvedésteliak voltak. Egy éjjel az a gondolat vett erőt lelkén, hogy édesanyja az ő betegsége fölött érzett fájdalmába behalt. Alig bírták meggyőzni, hogy nem úgy van. Az Úr ezt az áldozatot is megkívánta tőle.

„Nem tudok félni a haláltól.”

Közvetlenül halála előtt azt mondta valakinek; „Soha nem gondolkodom a mennyországra, nem vigasztalom magam azzal, mert soha semmit nem tettem a mennyország elnyeréséért, hanem mindent egyedül Érte, hogy Ő örüljön, hogy Őt vigasztaljam.” – „Bár tudom, mily gyarló vagyok”, mondta lelkiatyjának, „mégsem tudok félni a haláltól.” – „Én egy nyomorúságos kis teremtmény vagyok, és nem vagyok már jó semmire”, mondta nem sokkal elköltözése előtt.

A szentáldozásban minden nap részesült. – Az egyik napon, a hó első péntekén, egy nővér, aki őt betegségében gondozta, szentségimádásról visszatérve, mondta neki: „Oly szép volt, oly jól lehetett látni (a kórusból) a szentostyát!” Mária Margit nagy nyomatékkal és sugárzó arccal válaszolta: „Ó, nemsokára még szebbet fogok látni!” – „Csak egy örömöm volt életemben” mondta ugyanannak a nővérnak, „úgy tűnöm fel magam előtt, mint egy azok közül a kis férgek közül, melyek életüket az illatos rózsaszirmok közt töltik el, nem mint azok, melyek a kellemetlen szagú sajtban tartózkodnak.”

Apostoli tüzek

Ha fejfájásai nagyok voltak, az izzó éghajlat alatt fáradozó hittérítőkre gondolt, és felajánlotta értük, hogy enyhítse fáradalmaikat. Vagy, ha a láz gyötörte, azt mondta: „Bárcsak kissé melegíthetném őket ezzel a forrósággal a jéghideg vidékeken! Egy eleven kemence vagyok; bárcsak megmelegíthetném az emberek jéghideg szívét!”

Egyik kívánsága az volt, hogy ibolyát ültessenek sírjára. „De vigyázzanak”, mondta, „ha kiássák, nehogy a körüllevőket eltapossák!”

Mikor főnöknője figyelmeztette, hogy örök fogadalmának évfordulója közeledik, azt mondta: „Ezt már az égben szeretném megülni.” Az Úr teljesítette vágyát.

Az utolsó nap

Május 13-ra virradó éjszaka mondta: „Ez lesz az utolsó napom!” Elgondolhatjuk, milyen érzelmekkel vette magához reggel szeretett Üdvözítőjét a szentáldozásban. Egy órával később iszonyú kínok vettek erőt rajta, talán a legnagyobbak egész betegsége alatt. „Embertelen kínokat

szenvetek”, mondotta, és kérte az orvos segítségét. De sikerült fájdalmait csillapítani, még mielőtt az orvos eljött volna. Utána végig csendes maradt, és nem beszélt semmit.

Délután fél négy táján még egyszer felkereste gyóntatója és feloldozta. Ennek megígérte, hogy legényeiért imádkozni fog. Megüzente őáltala lelkiatyjának is, hogy az égben imádkozni fog érte. Az orvosnak, aki nemsokára rá belépett, ugyancsak megígérte, hogy fiáért imádkozni fog. Öt óra után mondta főnöknőjének: „Már nem látok többé!” Majd rövidesen rá nagy erőlködéssel suttozta: „Köszönöm!” Ez volt utolsó szava. Ezentúl mozdulatlanul feküdt, s egyik lélekzetvétele olyan volt, mint a másik. A tisztelendő Anya kezébe adta és tartotta a haldoklók gyertyáját és fohászokat mondott. A nővérek, kik épp a kórusban végezték esti elmélkedésüket, összegyűltek a haldokló ágya körül – s akkor, valamivel fél hat óra után – egyik lélekzete az utolsó volt; lelke felröppent Ahhoz, aki után oly régóta epedve vágyódott, akit életében oly nagyon szeretett. Az esti nap, mely csak ritkán sütött be szobájába, hirtelen belövellte búcsúsugarait, mintha csak jelezni akarta volna, hogy a földi nap leáldozott Mária Margit számára, de felkelt az örök nap, melynek sugarai nem halványulnak el soha. Szombat volt, Szűz Mária havának szombatja, az a nap, melyben 1917-ben a boldogságos Szűz először jelent meg Fatimában, a portugál Lourdes-ban; az a nap, melyen épp 50 évvel azelőtt lisieux-i kis Szent Teréznek is megjelent gyermekkorában, és meggyógyította; az a nap, melyen nagy védőszentjét és szerzetbeli testvérét, Alacoque Margit Máriát 1920-ban, az Úr mennybemenetelének ünnepén, szenttéavatták. Az ő lelkét az égben Jézus és a Szűzanya fogadták.

A „szép halott”

Mélységes béke feküdt rá a halott megdicsőült arcára. Gyönyörű látvány volt szemlélni őt a ravatalon. Az enyészetnek nyoma sem látszott meg rajta. A hívek seregestől jöttek nézni a „szép halottat”. Mintha csak áhítat szállta volna meg a lelkeket az elhunyt földi maradványainak szemlélésénél. Virágözön vette körül ezt a szűzi porhüvelyt, és a nővérek a rend szokása szerint megszakítás nélkül hangosan imádkozták ravatalánál a zoltárokat.

Május 15-én délelőtt volt a temetés. Édesanyja és testvérei is jelen voltak. A kápolna megtelt hívekkel. Közvetlenül a koporsó lezárása előtt rendi szokás szerint ezüstkeresztjét felcserélték egy egyszerűbbel, a tisztelendő Anya fehér gyolccsal letakarta a halott arcát, és ráborította a fekete fátyolt, majd a viszontlátás csendes búcsúszavával ráerősítették a koporsó fedelét. Mária Margit eltűnt a földi szemek látása elől, de Jézus most vetette rá először isteni tekintetét, melyre Mária Margit évek óta várt, mely magába rejti az ég minden boldogságát. Belenézett ő is először azokba az isteni szemekbe, melyekbe a szemlélődés szent óráiban, a tabernákulum előtt, már ezen a földön is annyiszor beletekintett.

Alig, hogy a koporsót a rács ablakán át kiadták, máris virágoktól eltakarva ott állt az oltár, a tabernákulum előtt. „Szeretetből meghalni”, ezt írta 6 évvel azelőtt naplójába ezen a napon. Egy év előtt pedig, lelkigyakorlatának utolsó napján, örök fogadalma előestéjén, Grou könyvéből, melynek fonalán végezte elmélkedéseit, ezt jegyezte ki: „Az én nem adhatja meg magának a halált; Istennek kell magára vállalni ezt a feladatot, neki kell hatni rám, és szeretete tüzének kell megemészteni az áldozatot.” Mindez beteljesedett ezen a napon.

A fájdalomtól megtört édesanyja, két fiára támaszkodva, követte a koporsót, mikor az újonnan beszentelt temetőbe vitték a zárda első halottját; és ő hagyta el azt mint utolsó, ahol ezentúl ott pihen „a kicsike”, az érdi domb oldalán, a zárdába vezető út fölött. Róla szeretnők elmondani, amit rendjének szent alapítója mondott első leányáról, aki 1611-ben hagyta el a földet: „Első az én leányaim közül, aki felszállt az égbe, hogy lássa, mit készített az Úr a többinek.”

A felkelő örök nap ragyogása

A szentség illata

Mária Margit földi napja halálával leáldozott, de ekkor kelt fel a túlvilágon égi napja, mely nem ismer többé alkonyatot. Mindig fényesebben, ragyogóbban emelkedik fel ez a nap a mi számunkra is, akik mennyei dicsőségének örvendünk, mert bizvást reméljük, hogy már Annál van, aki az ő szentjeinek világossága és fénylő napja mindörökre. Onnét árasztja le ránk Mária Margit mindig bőségesebb és boldogítóbb áradatban dicsőségének és boldogságának sugarait. Szentségének híre halála óta mondhatni napról-napra növekedőben van.

Sokan imádkozzák az egyházilag jóváhagyott imát boldoggáavatásáért, melyet a könyv végén közlünk.¹³ Abonyban 1934. aug. 11-én egy előadás alkalmával a „magyar szentek” közt szerepelt élőképben Mária Margit is, és rövid előadásban ismertették életét és szentségének titkát. A levelek, melyek halálával foglalkoznak, arról tesznek tanúságot, hogy már kezdettől fogva sokan inkább pártfogót láttak benne, akihez imádkozni lehet, mint szenvedő lelket, akiért engesztelő könyörgéseket kell végezni itt a földön.

„Van okom gondolni, hogy halála után már segített lelkipásztori munkáimban”, írja egy szerzetes, aki őt jól ismerte, és többször lelkigyakorlatot adott Érden. „Örülök előre a napra”, írja tovább, „amelyen sírjánál áldást fogok kérni a lelkigyakorlatokra, melyeket ő most először nem fog velünk együtt végezni.”

„Érd angyala nincs többé”

írja egy nővér, aki egy évig vele élt a zárdában. „Felszállt az égbe és most annál van, akit a földön oly lángolón szeretett és aki után vágyakozásban felemésztette magát. A napsugár, mely az érdi kis zárdában Isten világosságát és szeretetét ragyogtatta, eltűnt szemünk elől, hogy a boldogok egén mint fénylő nap jelenjen meg.”

A zárda egyik volt lelkésze írja: „Mélyen meghatódva olvastam a hírt a mi kis szentünk haláláról. Azt hiszem, eléggé biztos vagyok abban, hogy már halálának pillanatában igen közel volt az éghez. Ne szomorkodjanak Mária Margit miatt; az égből jobban fog segíteni, mint azt a földön tehette.” A szentmisét pedig azért ajánlja fel, „hogy az Úr Jézusnak megköszönje a sok elrejtett és mégis oly értékes kegyelemkincset, melyet ebben az alázatos lélekben felhalmozott.”

„Nagyon akarjuk az ő közbenjárását kérni”, folytatja, „hogy az Úr Jézusnak alkalma legyen megmutatni, mily kedves volt neki ez a kis lélek.”

¹³ Imádság Mária Margit vizitációs nővér boldoggáavatásáért:

Jézusom, ki azt mondtad: „Ha csak nem leszek olyanok, mint a kisdedek, nem mentek be a mennyek országába”, és azt ígérted, hogy „az alázatosakat felmagasztalod”, tekints a Te kis fehér virágodra, Mária Margitra. Ő rövid életének feladatául kitűzte: „Kicsinynek, egész kicsinynek lenni, hogy senki észre ne vegye, és keresztül taposson rajta, s így életének kis virága egyedül csak a Tiéd legyen, s a Te szerelmednek tüzes napja egészen elhervassza.” Ő élete virágának minden fehér szirmát szeretetből lábához hullatta. Add, kérünk, hogy őt mint az egyszerűség, a szívbeli alázat, a hűség és a Te szereteted példaképét mihamarabb oltárainkon tisztelhessek. Szentséges Szűz Mária, akinek a kis Mária Margit szintén választott virágszála volt, akire ő egész lelkét rábízta, akinek magát, mint a szeretet rabszolgája szentelte és ajándékozta; Te, aki az ő lelkére is, mint egykor kis Szent Terézre, már földi életében rámosolyogtál, és őt a neked szentelt hónap szombati napján magadhoz vetted, hallgasd meg könyörgésünket, és mint minden kegyelem közvetítője, esd ki szent Fiadtól a kegyelmet, hogy kis fehér margitvirágodat mielőbb májusi oltárodra helyezhessük. Amen.

Egy francia zárdának főnöknője, aki csak rövid időt töltött Érden, így ír róla: „Mint egy szenthez imádkozunk hozzá... egy szent járt ott maguk közt, hisz az új alapításoknak szentek csontjait kell őrizniök.”

A lelkek titkos érintése

Mióta életrajza megjelent, a nyilatkozatok száma is egyre szaporodott, melyekben leírják azt a hatást, melyet életrajza a lelkekre gyakorolt. Boldognak nevezik magukat azok, akik őt életében ismerték. Növekedik azok száma is, akik elzarándokolnak „a sírhoz a Duna fölött”, hogy lássák a helyet, ahol a „kicsike, a „szent testvérke” pihen, és ott előadják kéréseiket. Íme, kis virágcsokor a beérkezett levelekből.

„Én is kint voltam Érden Mária Margit sírjánál. Elsoroltam összes kéréseimet és nap-nap mellett kérem az ő közbenjárását egyik szándékomra. Örülök, hogy életében én is láthattam.” (Cs. E.)

„Mária Margit nővér életét olvastam, közbenjárását is kértem, és segített. Úgy örülök, hogy személyesen ismertem, így legalább több reményem lehet, hogy segítségemre lesz.” (T. M. N.)

„Engedje meg, hogy köszönő levelet írjak azért a jótéteményért, melyet az ‚Egy sír a Duna fölött’ című könyvecskével okozott. Milyen szerencsés gondolat volt ezt megírni és kiadni! Az ‚egy év előtt’ közelebb van hozzánk, mint kis Terézke kora, és a ‚magyar szent’ is beljebb furakodik szívünkbe. De ez a genre kellett is! Kérem, mondja meg Mária Margitnak, hogy engem vegyen pártfogásába, és kicsi leányomat vigye a Visitatio-ba.” (V. D.)

„Egy sír a Duna felett” című munkát meghatottan olvastam s lélekben megcsókoltam a lába nyomát a kedves Margit nővérnek.” (B. B.)

„Ha szeretsz, eljuttatod nekem naplódat.”

Megható a következő kis eset, melyben Mária Margit maga gondoskodott, hogy életrajza egy lélekhez eljusson.

„Nagyon vágyakoztam olvasni Margit nővér naplóját, de pénzem nem volt, hogy megvegyem. Mindig kértem Margit nővért: Ha szeretsz, eljuttatod nekem naplódat. Mikor ide jöttem a M. intézetbe, mindjárt gondoltam, hogy meg fogom venni. De Margit nővér megelőzött. Az egyik kedves nővér ui. épp egy könyvet olvasott. Megnéztem a címét, gondolva, hogy az a könyv, melyre én vadászok. Csalódtam. De az illető kedves nővér kérdezi: Mondja, akarja ezt a könyvet? Szívesen odaadom. – Oh, köszönöm, kedves nővér, mondtam én, azt hittem, hogy ‚Egy sír a Duna fölött’ ”, – Azt is szívesen megszerzem magának! – És tényleg máj. 21-én, pünkösd másnapján, amely napon Margit nővér örök fogadalmat tett, kaptam meg a könyvet. És még írjak valamit? Tavaly említettem, hogy Margit nővér álmomban megállt az ágyamnál, és nézett rám. Az arcára nem tudtam visszaemlékezni, csak azt mondtam akkor, hogy fehér gallérban és fekete fátyolban volt, és én fent ülve ágyamban kb. háromszor hangosan mondtam: Margit nővér! Aki velem volt is mondtotta, hogy hallotta, hogy Margitot hívtam. Most pünkösd másnapján, hogy megláttam a könyvben Margit nővér fényképét, nem akarok túlozni, de a jó Isten látja lelkemet, ezt a szeretetteljes, mosolygós arcot láttam. Egy és ugyanaz az öltözet és arc, mit tavaly láttam. Hogy mit éreztem és azóta min mentem keresztül, azt csak élő szóval fogom elmondani. Most csak annyi írok, hogy nagyon, nagyon boldog vagyok.” (B. J.)

„Kezem reszket”

írja másvalaki, „szívem sír és örül egyszerre, nem is tudom, hol kezdjem az írást, hiszen egy egész könyvet lehetne arról írni, amit a szent kis Bogner Etuska életrajza kiváltott lelkemből. A

napokban jutott hozzám, nem az én hibámból ily későn, mert ha csak tőlem függött volna, már megrendeltem volna, mielőtt a nyomdából kikerült. Hogy ezt a valóban szent Mária Margit nővért megismerhettem, ez nekem nemcsak ösztönzés az előhaladásra, hanem mintha az én gyöngeségembe egy kis erő ment volna át, és lelkem fölbátorítva, fölemelkedett, közelebb jutott Jézushoz, akiből mintha egy olyan szeretetszíkra pattant volna szívembe, mely a ‚kicsike’ életét felemésztette.” (M. L.)

„Nem tudom letenni.”

„Etus életét nem tudom letenni”, vallja meg ismét más valaki. Már Sz.-on is olvassák. Bácsikámmal megosztottam a kapott ereklyét. Nagyon örült neki. Etuskámmal együtt, akihez oly közel érzem magam, imáinkkal segíteni fogjuk annyira üldözött egyházmegyéjét és papjait.¹⁴ Április 22-én befejezek Etushoz egy novénát két pedagógiai vizsga sikeréért; május 15-én és 16-án alap- és szakvizsgázó testvéreimért. A bentlakó VIII. oszt. növendékeinket, kiknek szintén májusban kezdődik az írásbelijük, buzdítani fogom, hogy kérjék Etus segítségét.” (W. M. T.)

A magyar kis szent Teréz

„Olvastam kedves kis testvérük, Mária Margit életrajzát”, írja valaki az érdi zárdába. „Hogy milyen hatást tett rám, azt jobban ki nem fejezhetem, mint ha azt írom, az lesz ő nekünk magyaroknak, ami kis Teréz az egész világnak. Leghőbb kívánságom, hogy az Úr Jézus minél előbb megdicsőítse magát ebben a szeretett lélekben, és mihamarabb oltárainkon tisztelhessük a mi kis magyar szentünket. Ajánljanak e kedves kis szentnek pártfogásába. Magyar szívem egész szeretetével vettem körül az egyetlen magyar Visitatiós zárdát, és oly nagy az örömöm, hogy mindjárt ily kedves kis szentet adott nekünk.” (S. M.)

„Szentté akarok lenni.”

Egy budapesti úrnak is kezébe jutott az „Egy sír a Duna felett.” „Még soha könyv ily hatást nem gyakorolt rám”, mondotta. „Más ember akarok lenni. Ha ez a fiatal teremtés ily szent tudott lenni, én is az akarok lenni. Erős akaratlan az ember mindenre képes.”

„Ez nem volt véletlen.”

„Mária Margit csodálatosan segített” írja valaki, aki megszállott területre utazott. „Közbenjárása szinte kézzelfogható volt. 33 kötet könyvet hoztam át magammal, olyanokat is, melyek még fel sem voltak vágva. Az ő életrajzából is 10 példányt. Itthonról pedig legutóbb azt írták, ne vigyek magammal könyveket, mert nagyon szigorúan vizsgálnak s nem engedik át. Valóban a határon útitársaim csomagjait alaposan át is kutatták, engem pedig oly felületesen, hogy azt a bőröndömet, melyben éppen a könyvek voltak, fel sem nyitották. Ez nem volt véletlen!” (N. A.)

Egy szerzetes teológus, aki ismerte Etus rokonságát, ezt a szép vallomást teszi:

„Igazán nagy lelki haszonnal olvastam Etus életét. Annyira megragadott az ő gyermekded szeretete az Úr Jézus iránt, hogy azóta, valahányszor eszembe jut, mindig kérem, esdje ki számomra az Úr Jézus minél nagyobb, áldozatos szeretetét. A többiek is, akik olvasták, úgy tették le a könyvet, mint egy szenttéavatandónak az életét.” (G. T.)

¹⁴ Az illető nagybácsi ui. püspök.

Édesanyja pedig írja:

„Az életrajzot elolvastam; le sem írhatom, milyen hatással volt rám. Hiszen mások is csodásnak tartják. Én úgy éreztem, aki elolvassa, jobba, majdnem szentté lesz tőle. Ha elgondolom, milyen lelkülettel élt itt mellettem, s én ezt nem tudtam. Milyen kincs nekem ez a könyv!”

„Ennek a földi angyalnak emléke felejthetetlen marad.”

A legszebb azonban az, amit a thurnfeldi nővérek írnak, akik az életrajzot német fordításban olvasták. „Épp most fejeztük be az ebédelőben a mi kedves Érdünk angyali lelkületű választottjának életrajzát, mely oly szép és épületes. Élénken ösztönözve érezzük magunkat, hogy eljövünk megköszönni ft. Atyának, hogy a jámbor lelkeknek és a Visitatio-nak ezt a drága kincsébányát megnyitotta, és megmutatta egy lélek hű tükrét, akit Jézus szeretete egészen fölemésztett. Mily sok magasztos oktatás, hány ‚sursum corda’, hány égő szikra rejlik ezekben a lapokban, melyeket az ember mindig újból és újból szeretne olvasni, anélkül, hogy belefáradna! Valóban a mi kis szentünk magasra vitte a tökéletességben, és mintha éreznők hatalmas ösztönzését, hogy őt kövessük. Ha Érdnek jutott is az a kegyelem, hogy ennek a balzsamtelt virágnak teljes megnyílását láthatta, mely túl szép volt a mi nyomorult földünk számára, akkor mi is boldogok vagyunk, hogy legalább kissé magunkba szívhattuk illatát. Ennek a földi angyalnak emléke felejthetetlen marad előttünk és bizalommal számítunk hathatós pártfogására a mi Thurnfeldünk számára, melyet ő oly hűségessé szeretettel szeretett.”

Zarándoklások

De megindultak a látogatások és zarándoklások is az érdi sírhalomhoz. Mária Margit volt főnöknője írja halálának évfordulóján: „Ma a kedves sír valódi búcsújáró hely. Reggeltől kezdve látogatják. Mi nővérek mise után mentünk és már ott találtuk az embereket. Mikor később a gyermekek ott imádkoztak, megérkezett a kocsis a kicsike rokonaival, akik örültek ennek, és fivére, mint egy gyermek, úgy sírt a társalgóban, amikor M. M. nővér ismét elmondta neki a kicsike halálát. Később egy szomorkodó édesanya jött fel, hogy beteg fiáért, aki leendő ferencrendi szerzetes, imádkozzék, hogy tanulmányait befejezhesse. Azt mondta, hogy egészen megnyugodva hagyta el a sírt. Ugyanazt mondta egy protestáns leány is, aki véletlenül feljött.”

Ugyanaznap írja egy másik zarándokcsoport: „Hatan mentünk tegnap: egy nem működő hitoktató, egy rokonunk, két nagyleány volt tanítványunk – egyik, akit megsegített Mária Margit – és mi ketten. A községben virág után érdeklődtünk, és ekkor egy Sz.-né nevezetű asszony nagy szeretettel és rajongással szólt Mária Margitról. Elmondta, hogy ismerte, hogy szent volt, ő is felkészül másnap a sírhoz. A zárdában a portás nővér kedvesen fogadott. Először a kápolnába, utána a sírhoz mentünk. Ide jött utánunk a portás, és figyelmeztetett, hogy egy negyed óra múlva 1/2 6, Mária Margit halálának ideje. Körültérdegtük a sírt, és mindnyájan kiöntöttük lelkünket. L.-nak velünk üzenték, hogy Mária Margit fivére elé küldött kocsival jöjjön másnap.”

„Nesze egy kis útiköltség.”

Ennek az L.-nak látogatása különösen érdekes. Ő mondja el annak előzményeit. „1934 április hónapban olvastam el Mária Margit nővér életrajzát, és nagyon megszerettem őt. Úgy éreztem, hogy nincs semmi olyan az életében, amiben nem követhetném. De még közelebb jutott a lelkemhez, amikor azt láttam, hogy életünknek több külső körülménye is teljesen egyezik. Ugyanabban az évben jártam én is szerencsétlenül a lábammal, és ez akadályozott

engem is, hogy hivatásomat követhessem. Nagyon vágytam a sírját felkeresni, de mivel szerény anyagi körülmények között élő egyetemi hallgató vagyok, arra kértem Mária Margit nővért, hogy ha ez neki kedves, akkor feltűnő módon, amelyből észrevehetem, hogy ő segít, küldjön pénzbeli segítséget. Meglátogattam egyik nagybátyámat, akiről az egész rokonság úgy beszél, mint ‚nagy fősvényről’, és aki eddig még soha semmivel sem segített. Most búcsúzásnál egy 10 P-öst nyújtott át e szavakkal: ‚Nesze egy kis útiköltség’. Boldog voltam, hogy Mária Margit ily gyorsan és ily érthetően válaszolt kérésemre.” Erről a fiatalemberről írja előbb idézett levelében a tisztelendő anya: „Az egyetemi hallgató is itt van és itt akar maradni egész nap.

Nemcsak halálának évfordulóján, máskor is gyakoriak a látogatók. „M bizonyára megírta, hogy Érden voltam vele”, írja egy ismerőse, „s igen boldog napot töltöttünk együtt. Sokat imádkoztunk a ‚kis’ Etus sírjánál, elmondtam neki mindent, vágyaimat, lelkem állapotát s kértem, tegye magáévá s imádkozzon érettem főleg azért, hogy szent legyek.” – A kis tábla a kereszten fényes-foltosra van lekoptatva a bizakodók csókjaitól.

Sőt még Thurnfeldet is felkeresik, hogy lássák Mária Margit szerzetes életének bölcsőjét. Egy innsbrucki teológus jelzi egy lapon az aacheni tó partjáról: „Visszamenet holnap a jó Isten segítségével megnézzük a kis kedves Mária Margit nővér ‚bölcsőjét’ Thurnfeldben. Igen kérem közbenjárását.”

1. Thurnfeld. 2. Születési háza Melencén. 3. A piaristák háza Nagybecskereken.
4. Érd. 5. Sír a Duna felett.

Nem csalja meg a benne bízókat

Mária Margit nem hazudtolta meg a beléje vetett bizalmat. Az imameghallgatások száma igen nagy. Lelki nehézségekben felvilágosítást és vigaszt nyújt, vizsgákon átsegít, nagy kellemetlenségekből kiutat nyit, esőt ad a szárazságban, szép időt derít azokra, akik őt kérik, betegségből kiragad, és meggyógyítja a lelki sebeket. Még anyagi ügyekben is segít. A sok imameghallgatás közül kiragadjuk a legszembetűnőbbeket és legtanulságosabbakat.

„Nem felejték el semmit.”

Ezt mondotta Mária Margit, mikor még életében megkérték, hogy halála után vigye kéréseiket az Úr trónja elé és emlékezzék meg róluk az égben. Ígétét beváltotta; nem felejt el semmit, amit imádságban neki ajánlanak.¹⁵

A gyógyult agyhártyagyulladás

Egy úrinő írja: „Barátnőm pár héttel ezelőtt súlyos agyhártyagyulladásban megbetegedett. Nagyon sajnáltam szegényt, de még inkább kis családját. Elhatároztam, hogy a Boldogságos Szűzhöz kilencedet fogok végezni fölgyógyulásáért. Miután az én gyarló imáimban nem bízom, támogatásért a nemrég elhalt Mária Margit nővérhez folyamodtam, kinek az érdi zárdában eltöltött szent életéről hallottam. Pár nap előtt kaptam értesítést, hogy szeretett kis barátnőm most már hála a Boldogságos Szűznek és a jóságos Mária Margit nővér közbenjárásának, jól érzi magát.” Szóval hozzátette még, hogy rokonai nem hittek fölépülésében, miután már kétszeri hátgerinccsapolást végeztek rajta az orvosok.

Egy másik eset

„Édesanyám”, írja egy úrinő, „f. é. október hó 30-án este felé hirtelen összeesett, földön kúszva nagy nehezen a díványt elérte; óriási hányingere támadt, eszméletét teljesen elvesztette. Rögtön orvost hívtak, aki kámforinjekciót adott neki, és azt mondta, agyhártyagyulladás, nincs mentség! ,Nincs az az ember, aki segítsen rajta. A papot és rokonokat kell hívni.’ Kámforinjekciót többször adott, hogy életben tartsa, míg a rokonok jönnek.”

„Én nov. 2-án hazautaztam, és nővéreimmel felváltva, állandó jégborogatás, orvosi injekciók közt ápoltam anyámat. Szeme lecsukva; feje lógott állandóan. A faluban elterjedt a halál híre. Később levelet kaptam uramtól, és benne ereklyét Mária Margittól és egy imát hozzá. Uram írja, hogy ő már szombat óta imádkozta, és imádkozzuk mi is nagy bizalommal.”

„Mi mindnyájan, – az egész családommal imádkoztuk az imádságot rendíthetetlen bizalommal, tudva azt, hogy segítség már csak az imádság által jöhet Istentől.”

„Anyám kedden este, nov. 6-án kissé jobban lett, és ő is el akarta az imát mondani Mária Margithoz, mert ő megsegíti – mondta. Ekkor először tudta felnyitni szemeit. Szerdán délelőtt hirtelen felült, és magától rendesen olvasta az imákat, legtöbbször Mária Margit imáját mondván. A szemüveg sem bántotta már, feje se kókadat már annyira. Ettől kezdve az orvos nagy csodálatára, aki ki is jelentette előttünk, hogy ez csak isteni csoda volt, hogy túl van a bajon, édesanyám fokozatosan napról-napra javult, ha néha kissé visszaesett is.”

„Ma – hála Istennek és Mária Margit közbenjárásának – teljesen felgyógyult, és könnyebb munkát is bír már végezni. Izgatni vagy hajolnia nem szabad még. Nyíltan hirdeti – a falu bámulatára – hogy az életét csak Mária Margitnak köszöni.”

Az eltörött kar

„1933. szeptember 18-án egy lépcsőn elcsúsztam és bal felsőkaromat eltörtem”, írja egy nagybecskereki úri ember, „A kezelő orvos kijelentése szerint ennek a törésnek több hónapon át

¹⁵ A következő imameghallgatásokról nem állítjuk, hogy igazi csodák. Erre nézve egészen az Egyház ítéletének vetünk alá mindent. De a felsorolt esetek nagyon alkalmasak, hogy bizalmunkat Istenben és Mária Margit közbenjárásában megerősítsék és fokozzák.

lehetetlenné kellett tennie bal kezem használatát, és féltő volt, hogy karom mindenkorra béna marad. Október 14-én kilencede¹⁶ kezdtünk, és mindnyájan a kis Mária Margit nővér fátylából egy részecskét ereklye gyanánt magunknál hordtunk. Már október 19-én az orvos a gyógyulást annyira előrehaladottnak találta, hogy a kötést eltávolította, és gipszkötés egyáltalán nem bizonyult szükségesnek. Amikor az orvos november 3-án újból megvizsgálta a törést, nagyon elcsodálkozott, hogy régi bajom (izületi merevedés) és 58 éves korom mellett a gyógyulás oly csodálatos módon bekövetkezett.”

„Kemény hideget is el tudok viselni.”

Egy bécsi hölgy írja az érdi főnöknőnek: „November elején lázzal ágynak kellett feküdnöm, és mindenki tüdőgyulladásról tartott. A röntgenvizsgálat jobboldali tüdőemfizemát állapított meg, melyet légső-, torok- és bronchiális hurut nagy mértékben elősegítettek. Igen rosszul éreztem magam. Nyugalanságomban az Ön ‚kicsiké’-jéhez fordultam, November 21-én misét szolgáltattam, és megígértem, hogy egy éven át havonként ugyanazt teszem, ha megsegít. Még november 20-án egész nap köhögtem, úgy hogy férjem egy specialista-hoz akart menni. November 21-én már csak keveset köhögtem, és azóta állandóan javultam, és ma (december 13.) azt mondhatom, hogy igazán jól érzem magam és kemény hideget is el tudok viselni.

Mária Margit szent Ignác vizével gyógyít

1934 április havában igen súlyos méhfertőzéssel szállítottak a budapesti klinikára egy fiatal asszonyt. Az orvosok nagyon komolynak látták a helyzetet. „A 24-ik órában hozták ide” mondták. A férj és beteg felesége és sok más Mária Margit közbenjárásához folyamodtak és kilencedet tartottak, Szent Ignác vizét is ajánlották. Mária Margit ereklyéje ott volt a betegnél. Még a kilenced alatt írja a férfi: „Az ereklyébe és loyolai Szent Ignácba vetett nagy bizalom már eddig is segített, mert a gennyfolyás, melynek kimaradása okozta a halálos veszedelmet, megindult, alighogy ivott a Szent Ignác-vízből”. Az asszony ugyan még sokáig forgott élet-halál közt; de a kitartó imádság mégis meghozta neki a gyógyulást. Mária Margit ereklyéjét állandóan magánál tartotta. A döntő pillanatban ugyan Szent Ignác vize segített, de könnyű elhinni, hogy Mária Margit, aki életében oly nagy tisztelője volt Szent Ignácnak, az égben is hozzá fordult és segítségét kérte pártfogoltjáért. A meggyógyult beteg határozottan Szent Ignác vizének és Mária Margit közbenjárásának tulajdonítja gyógyulását.

Nyakszirtmerevedésből gyógyulás

Egy polgári iskolai tanuló É.-en vérmérgezést kapott, és ennek következtében nyakszirtmerevedés állott be. Az orvosok feladták a reményt meggyógyulásában. A ft. káplán úr tanácsolta, imádkozzanak a „kicsi”-hez. Az eredmény az volt, hogy a beteg az orvosok csodálkozására nemsokára meggyógyult. A gyerek és szülei a szentségekhez járultak. Később az édesanya felkereste Mária Margit sírját, és ott kiöntötte hálóját.

Egy gimnazista diák K.-án mandulagyulladásból általános szepszist kapott, és pár héten keresztül élet-halál közt lebegett. A kilenced Mária Margithoz és ereklyéjének használatára megsegítette. Felgyógyult.

„Etyókánktól könyörögtem ki.”

Nagybecskerekéről írják: „Az életrajz 100 példánya elfogyott, most utána rendelünk még 25 drb.-ot. Nagy hatással van sokakra. Tegnap írta nővérem, mily nagy hatással van rá. Fia beteg volt már tavaly óta, féltek gyomorfekélytől, ráktól. Most, írja, teljesen egészségesnek érzi magát. Nővérem Etusnak tulajdonítja. Írja: „Etyókánktól könyörögtem azt ki!” (B. J.)

A harmadik kilenced után

„Egy fiatal kongreganista leány N-on súlyosan megbetegedett, és mindenki azt hitte, hogy meg fog halni. Megizentem neki, hogy imádkozzék Mária Margit nővérhez. Az első kilenced után sokkal jobban érezte magát, és a harmadik kilenced után már teljesen felgyógyult.” (Sz. E.)

Drukkoló diák

„Mária Margit nővér segít nekem tanulni”, írja valaki, „és olyan könnyen megy! A múltkor kórmeneten voltam, és 11 órakor órám lett volna, de a leckémet nem tudtam jól, és betértem az egyik templomba, és kértem Mária Margit nővért, hogy kérje a Jézuskát, ne kelljen mennem francia órára. És mi történt? Megyünk haza, és velünk szemben jön egy leány és mondja, hogy ma ne menjek órára, mert a tanárnőmnek fáj a foga. Ily kis dolgokban már annyiszor megsegített.” (Sz. M.)

A lejárt kedvezményes vasúti jegy

N. N. szerzetesnővér utazás alkalmával csak a vonaton vette észre, hogy tévedésből már lejárt kedvezményes vasúti jegyet hozott magával. A kalauz figyelmeztette, hogy átszállás után rá kell majd fizetnie, ha a másik vonat kalauza a tévedést észreveszi. A nővér teljes bizalommal a kis Mária Margit nővérhez fordult, és őt hívta segítségül, hogy az amúgyis anyagi gondokkal küzdő zárdájukat ettől az újabb kiadástól megkímélje. És íme, szinte csodálatos módon érzi Margit nővér bátorító jelenlétét, s mikor átszállás után felmutatja a jegyet, hosszas vizsgálat után, egyetlen szó észrevétel nélkül visszakapja.

„A legnagyobb gondom...”

„Nemcsak megköszönni akarom imáit, de meg is akarom örvendeztetni a hírrel, hogy Mária Margit mily hathatósan jár közben. Legnagyobb gondom ugyanis az volt, hogy a lakbért nem tudtam kifizetni. És alig kezdtem el a kilencedet, háromféle mód is nyílt annak rendezésére, amit én szinte csodálatos megoldásnak találtam.” (M. J.)

Állás nélkül 14 évig

Egy postamesternő 14 évig hiába folyamodott végleges állásért. Egyik hölgy biztatta, adja be kérvényét, és odaadta neki az „Egy sír a Duna felett” című könyvet s megüzente, imádkozzék Mária Margit közbenjárásáért. Maga is kilencedet végzett. Két hónap után örömmel újságolta, hogy kinevezték postamesternek.

„700 pengő kölcsönt”

„kellett volna rövidesen visszafizetnem, különben peres úton hajtották volna be rajtam. Csak 200 P-t tudtam szerezni. Többre nem is volt kilátás. Ekkor adta kezembe U. J. az imalapot Mária Margit nővér boldoggáavatásáért azzal a megjegyzéssel, hogy egy tanítónő, aki 13 év óta állás nélkül volt, a végzett kilenced alatt álláshoz jutott. Másnap, aug. 11-én, szombaton, megkezdtem a novénát s rákövetkező pénteken, tehát még a novéna befejezése előtt, minden nagyobb nehézség nélkül biztosítva volt számomra az 500 P.” (N. M. Sz.)

30 P. a fiókban

Egy család nagy pénzbeli zavarban volt, Mária Margithoz fordultak. Véletlenül megnézték egy fiókot, mélybe már régen nem tekintettek bele. 30 P-t találtak, de senki sem emlékezett, hogy oda pénzt tettek volna.

„Nincs mit keresnem náluk.”

Egy protestáns családapát igazságtalan perben vád alá helyeztek, és félő volt, hogy elítélik és állását veszti. Katolikus felesége a boldogságos Szűzhöz fordult, és Mária Margit közbenjárását kérte. Az ítélet kedvezőtlen volt, a nő majd kétségbeesett; de férje vigasztalta, és még az ítélet kihirdetésének napján este odalépett hozzá és azt mondta: „Ez az eset megmutatta nekem, hogy nincs mit keresnem náluk, én katolikus leszek.” Amire felesége gondolni sem mert, bár régi vágya volt, az most beteljesedett, Mária Margit segített; jobbat könyörgött ki a jó Istentől, mint amit maguk kértek. Áttérése épp november 13-ra, Mária Margit halálának féléves fordulójára esett.

20 éve nem gyónt

Egyik tisztelője írja: „Egy haldoklót szerettem volna elláttatni, aki már vagy 20 éve nem gyónt. Kértem Mária Margit közbenjárását. Másnap hallottam, hogy valakinek a lakók közül az a sugallata jött, beszélje rá a beteget a gyónásra, aki nem is ellenkezett. Mária Margitnak tulajdonítom.” (O. A.)

Egy apácajelölt, aki kételkedett, jó helyen van-e, kérte Mária Margitot, ha ez a hivatása, térítse meg édesatyját, aki már évek óta nem gyónt. A hó első csütörtökén kérte, és a rá következő napon, távol tőle egy másik városban, a hó első péntekén édesatyja meggyónt, anélkül hogy leánya kéréséről bármit is tudott volna.

Egy másik eset: „Mária Margit nővér már többször megsegített, most is egy dologban, amit már évek óta kérek, és nem tudtam megkapni, s most Mária Margit nővér közbenjárása által megkaptam, hogy az édesapám meggyónt. És most mindennap megy a templomba. Igyekszem én is Mária Margit nővér lenni.” (Sz. M.)

„Nagyon boldog vagyok!”

Egy előkelő úriember súlyos betegségben feküdt. Rosszindulatú daganat minden órában halált idézhetett elő. Húga imádságban ostromolta az eget Mária Margit közbenjárásával, hogy fivére felvegye a haldoklók szentségeit. Igen jószívű ember volt, de egyházilag érvénytelen házasságban élt, s a nő mindenképp megakadályozta, hogy pap a közelébe férhessen. A helyzet kétségbeesítő volt, s a vég már közelgett. „Már-már reménytelen volt a helyzet”, írja húga, „hogy sógornóm drága betegünkhöz papot engedjen. Nem tudom, de meg vagyok győződve, hogy a mozgósítottakat egy ízben sem engedte be. Azonban két igen buzgó irodakisasszonya, kik sokat

voltak a beteg mellett, sógornőm tudta nélkül X. kanonok úrhoz utat találtak, és őt mindenről informálták. El is jött hamarosan, de sógornőm őt sem engedte be. Ám ez a két jó lélek nem nyugodott, és az egyik beszélt sógornőmmel, hogy a kanonok urat még sem szabadott volna elutasítani, és ha még egyszer eljönne, okvetlenül be kellene engedni. El is jött újból. Előzőleg sógornőmmel beszélt, azután szegény fivéremnek hozta elő, hogy legjobb alkalom lenne most a házasságot rendezni, de előbb gyónni és áldozni is kell. És az én jó fivérem nagyon örült, és boldog volt. Mindjárt meggyónt, utána a sógornőm is, azután elhozta a kanonok úr a szentséget, és megáldoztak. De jó fivérem olyan kegyelmet kapott, hogy mikor utána reggelivel kínálták, azt felelte: „Hagyjanak, én imádkozni és elmélyedni akarok!” Később azt mondta: „Nagyon boldog vagyok, nagyon megkönnyebbültem, és megnyugodtam.” Csodálatos nagy kegyelem volt ez, óriási az ima ereje! Óriási a jó Isten irgalma! Beteljesedett, hogy az irgalmas irgalmasságot nyer tőle. Hozzá kell még fűznöm, hogy ez volt utolsó éber napja, mert azt éppen egy héttel élte túl, de már oly gyenge és apatikus állapotban, hogy ilyen szentgyónást többé végezni nem tudott volna.”

Dupla fogás

„A ‚kicsi’-vel kapcsolatban szeretnék valamit elmondani”, írja egy hitoktató. „Először is a lábam gyógyulásában nem volt visszaesés, pedig drukkoltam, mert a vizes borogatásból bújtam a cipőbe. Mindenesetre feltűnő, hogy pontosan a kért időpontra jött helyre. – A másik egy imameghallgatás. Ugyanis húsvétvasárnap délután sírva állított be hozzám egy IV. osztályos kis lányom, hogy édesapja, aki tüdővész, nagyon rosszul van. A gyerek, mióta az apja betegsége súlyos volt, állandóan azért imádkozott, hogy a szentségekkel ellátva haljon meg. Az édesanyja nem tartotta fontosnak. A legfurcsább a dologban, hogy nagyszombat délután nagyon rosszul lett, s ők úgy látták, hogy meghalt. Még az állat is felkötötték s letakarták lepedővel a ‚halottat’, aki egy idő múlva magához tért, s megértve a helyzetet, sírva fakadt. Másnap délelőtt a gyerek újból kérte az anyját, hogy hívjanak papot, s a mamája is gyónjon meg. Az anyja ezért megpofozta s ráadásul a főzőkanállal is elverte. Abba beleegyezett, hogy másnap reggel az édesapjához papot hívjanak. Ilyen előzmények után jött vasárnap délután hozzám a kislány. Nem mondhattam mást, mint hogy ne várjanak egy napot, ki tudja, megéri-e a beteg a holnapot, rögtön hívja a tisztelendő urat, mert ha már ott lesz, a mamája úgy sem dobja ki.”

„A gyerek elment, s én az ügyet a ‚testvérkém’ gondjaiba ajánlottam s kértem, hogy szépen haljon meg az a szegény ember. S dupla fogás lett belőle. – A lelkészünk rögtön ment. Kiderült, hogy csak polgári házasságban éltek, s hogy a halálos ágyon összeeskethesse őket, az asszonynak is gyónnia kellett, aki kezes bárány módjára még csak nem is ellenkezett. A lelkészünk mélyen meghatva mondta el utólag nekem, milyen hálátelt szívvel köszönte meg neki a beteg, hogy kibékülhetett – hosszú évek után – a jó Istennel. A felesége másnap reggel, húsvéthétfőn áldozott, s mikor a pap a szentostyával közeledett feléje, csak úgy hullottak a könnyek szeméből, az arca pedig olyan átszellemült volt, hogy egész nap ennek a hatása alatt állott. S a ‚kicsi’ nem végez fél munkát: vasárnap az asszony ott volt a kismisében is, pedig azelőtt tájára sem jött a templomnak, s a kis lányát arra kérte, figyelmeztesse őt minden pénteken, nehogy húst főzzön ebédre. – A férje húsvéthétfő reggelén már nem tudott beszélni, délután pedig csendesen meghalt.”

„Először és utoljára.”

„Nővérem kis fia első szentáldozáshoz készült. Közömbös környezete miatt semmi buzgóságot sem mutatott, sőt egy alkalommal ki is jelentette, hogy ez lesz életében első és utolsó áldozása. Édesanyja is már 8 éve nem járult a szentségekhez, és most a plébániáról felhívást kapott, hogy első áldozó gyermekükkel együtt a szülők is fogadják az Úr Jézust

lelkükbe. De ő hallani sem akart erről. Ekkor én kilencedet kezdtem Mária Margit nővérhez, eszközölje ki a jó Istennél, hogy nővérem elvégezze szentgyónását és áldozását, és kis öcsém buzgón fogadja szívébe az Úr Jézust. Mivel eleinte nem vettem észre, hogy megváltoznának, szinte kétségbeesve mondtam Mária Margit nővérnek: Ha szent vagy, meg kell hallgatnod! – Elérkezett a szentgyónás napja. Nővérem velem együtt meggyónt. Utána nagyon sírt és azt mondta, hogy figyelmeztessen az első péntekekre, mert el akarja végezni a nagykilencedet. Kis öcsém is buzgón, meghatódva végezte első szentáldozását. Május 12-én Mária Margit sírjánál mondtam köszönetet.”

„Szívem fölé tűztem az ereklyét.”

„A szentgyónáshoz úgy készültem”, írja egy megtérő lélek, „hogy szívem fölé tűztem az ereklyét, és úgy fohászkodtam, segítsen jó gyónást végezni az ő tiszteletére, és megsegített! Ezért mindig hálás leszek neki, de legfőképpen szeretném meghálálni, hogy az ereklyét küldeni tetszett, és életével megismertetett. Nagyon bízom, hogy ez a kis nővérke közbenjárni fog értem a szent Szívnél; ereklyéjét tisztelettel viselem, és mindennap kérem, segítsen jónak és szentnek lenni.” (P. K.)

„A képből fény áradt rám.”

Egy fiatal leány egyedül dolgozott otthon. Hirtelen egy férfi állít be hozzá, és bezárja maga mögött az ajtót. Nem jó szándékkal jött. A megrémült leány Mária Margithoz fordult, akinek képét mindig maga előtt szokta tartani, és kérte őt, segítsen, és térítse meg a gonoszt. A férfi nem mert a lányhoz nyúlni, mert amint bevallotta, valami fény áradt ki Mária Margit képéből, úgy hogy önkéntelenül kérdezte; „Ki ez az apáca?” Saját bevallása szerint Mária Margit háromszor jelent meg neki utána álmában, és gyónásra ösztönözte, amelyet azután töredelmesen el is végzett.

A béke angyala

„Olyan boldog vagyok, hogy ily szép egyetértésben, szeretetben dolgozhatunk” mondja egy a katolikus akcióban buzgólkodó hölgy. „Nem hiába végeztem külön kilencedet Mária Margithoz. Az ő közbenjárása hozta meg az áhított békét, és meg is fogja tartani.”

Egy főnöknő vallomása: „A kis Margit nővértől kértem valamit egy nővérre vonatkozólag, aki bizonyos beosztás tekintetében nehézségeket támasztott. S lám, amikor hazajöttem, hallottam, hogy az illető szépen megadta magát”.

Eladta magát

Mikor Mária Margit életrajzának kiadásáról volt szó, a könyvkiadó több okból félt, hogy nem fog elfogyni. Valaki erre azt válaszolta: „Mária Margit maga gondoskodni fog, hogy elfogyjon.” Az életrajz március elején jelent meg. Július 9-én írja a kiadó: „Kis örömhírt írok: Mária Margit csodát tett, eladta magát. Elfogyott a Duna.” (Így nevezték röviden és tréfásan az életrajzot: Egy sír a Duna fölött.)

A napsugár

Egyik nap reggel csak úgy zuhogott az eső. Valaki lelki kételyében Mária Margithoz fordult, és kérte őt, mutassa meg neki, helyes úton jár-e, és ha igen, még délelőtt essék egy napsugár rá.

Egyszerre csak, épp amikor erről a dologról gondolkodik, a felhők oszladoznak, és fényes napsugár mosolyog rá az ablakon keresztül.

Mária Margit testamentuma

Egy nővér megvallja magáról, hogy Mária Margit lelkiekben nagyon megsegítette. Egy másik azt mondta, hogy mindig maga körül érzi, és szüntelen tapasztalja, hogy segíti és irányítja, amint azt életében megígérte. Hasonló dolgokat tapasztaltak mások is.

„Oly szép a sír!” mondták többen, akik Érdre ellátogattak. Pedig a sír nagyon egyszerű. De mintha valami mennyei béke és túlvilági boldogság áradna ki ebből a sírból. „Minden róla szól”, mondta egy látogató. Igen, minden róla szól, a virágok, a madarak, a kis kakukkmadár, melyet különös cézzattal szeretett utánozni, Jézusra gondolva, az ősi falak, a társalgó, a kórus, a folyosók, a cella, de elsősorban a tabernákulum.

* * *

Egy kijáró nővért még életében arra kért, hogy simogassa meg helyette a tabernákulum ajtaját – ő ugyanis a szigorú klauzura miatt ezt nem tehetette, a kijáró nővér pedig a kápolna gondozásával volt megbízva. De hozzátette: „Akkor is, ha én már nem leszek.” Ez Mária Margit testamentuma. Nem szóról-szóra kell teljesíteni, hanem lélekben. Jézus szeretete, melyért ő élt, hogy azt a lelkeknek adja: ez Mária Margit testamentuma. Erről szól, erről dalol, erről suttog nekünk minden virág, mely sírjából fakad. Ez a sírnak a hangja a kék Duna fölött... Jézus, Jézus, Jézus!

Imádság Mária Margit vizitációs nővér boldoggáavatásáért

Jézusom, ki azt mondtad: „Ha csak nem lesztek olyanok, mint a kisdedek, nem mentek be a mennyek országába”, és azt ígérted, hogy „az alázatosakat felmagasztalod”, tekints a Te kis fehér virágodra, Mária Margitra. Ő rövid életének feladatául kitűzte: „Kicsinynek, egész kicsinynek lenni, hogy senki észre ne vegye, és keresztül taposson rajta, s így életének kis virága egyedül csak a Tiéd legyen, s a Te szerelmednek tüzes napja egészen elhervassza.” Ő élete virágának minden fehér szirmát szeretetből lábához hullatta. Add, kérünk, hogy őt mint az egyszerűség, a szívbeli alázat, a hűség és a Te szereteted példaképét mihamarabb oltárainkon tisztelhessek.

Szentséges Szűz Mária, akinek a kis Mária Margit szintén választott virágszála volt, akire ő egész lelkét rábízta, akinek magát, mint a szeretet rabszolgája szentelte és ajándékozta; Te, aki az ő lelkére is, mint egykor kis Szent Terézre, már földi életében rámosolyogtál, és őt a neked szentelt hónap szombati napján magadhoz vetted, hallgasd meg könyörgésünket, és mint minden kegyelem közvetítője, esd ki szent Fiadtól a kegyelmet, hogy kis fehér margitvirágotat mielőbb májusi oltárodra helyezhessük. Amen.

Az imameghallgatásokat kérjük e könyv szerzőjével (Jézustársaság) vagy az érdi Visitatiozárdával közölni. Feltűnő gyógyulásoknál ne mulasszuk el az orvostól írásbeli nyilatkozatot kérni, hogy a természetfölötti segítség annál nyilvánvalóbb legyen. Ha lehetséges, két orvostól.

Bujdosó Bálint: Etelka-Margit nővér

– „Mindenben úgy! ahogy tetszik Istennek!
Jézus szerint minden választást tegyék!”
– írta, szabta életútja jelszavát:
– „Jézus, Jézus, ne kímélj! vigy gyorsan át!”

* * *

Etelkát a Délvidéken fogta láng...
Víg, makrancos, csupa-tűz volt az a lány.
Zárdán diák. S akkor egyszer – változik.
Jézust látta, míg buzgóbban áldozik
– „Egy hónapra bármi kicsi kis hibát
Jézusért elkerülök, négy héten át...”
A négy hétből négy hónap lett – évekig...
„Rám vetítéd arcodat a lelkemre,
a tövissel koszorúsán vésted be!
Tüzet gyújtasz. Szíved tüze ég benne.
Hívó szódat hallom: Tu Me sequere!”

* * *

Vezeklésbe fog a vesző lelkekér’:
„Mindent tenni, amit tőle Jézus kér!” –
így fogadja, így megtartja, s „Ne kímélj!
Kérj sokat, hadd tudjam: közel Szivednél
tartasz engem... Megszületnem mit használ,
ha nem lettem szentté – ennyi malasztálnál...”

Nem veszi be Kármel: oka testi kár
hibás lábbal a hős lányka – sántikál.
Bénult ina most lett kínja: sorra jár
szerzeteket – s alázatból „doktorál”.

* * *

Új rend tűnik földünkön föl; Szent Margit
vizitációs szerzete alapít
Érden házat; Etelkának nyit kaput:
Jézus Szive rendje ez, hát odajut!
„Rád maradtam most egészen. Nem köt le
semmi földi. Nem bánt, ami e földre
vonatkozik. Csak lelkekre: üdvösség!
Erre jöttem! Áldozz föl a bűnösért!”

Marad vidám, társai közt eleven;
de valami átsuhan... És hirtelen

arca kigyúl, – Jézusról szólt a beszéd.
Elful s arcára borítja két kezét...

* * *

– „Számít ránk a mi Jézusunk! Ne hagyjuk,
hogy csalódjon.. Hisz Neki csak bánat jut!...
Magáénak akar minket teljesen;
élet-halál Jézuséval egy legyen!

...S tüdőbajt kap. Egy májusi hajnalon
kijelenti: „Ez az utolsó napom!”
Szinte ragyog. Délután agonizál...
„Már nem látok!...” S halkán azt rebegi száj:
hogy: „Köszönöm. Köszönöm...” S ment égbe fel.
Ravatalon arca: angyal. Suttogják
felvonuló népek: „Milyen szép halott!”
...Hát az élőt hogy’ ünneplik angyalok!

(1991. november 15.)